

BOGOLJUB

CERKVENI LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Naše gospodinje!!!

**Zahtevajte vedno
pri vseh trgovcih**

Kolinsko kavino primes

v korist obmejnih Slovencev.

230

Denarni promet do 31. decembra 1911
čez 82 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

Stanje vlog dne 31. decembra 1911
čez 22 milijonov kron.

Za hranilne vloge jamči dežela Kranjska.

Ljudska posojilnica registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

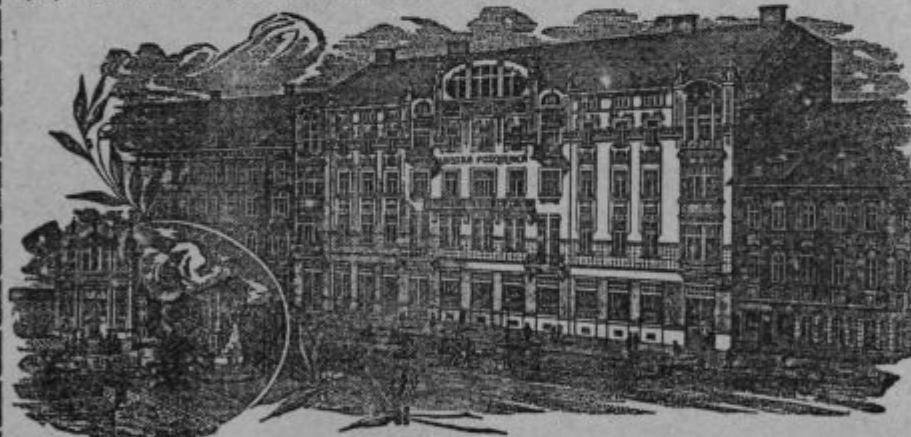
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{3}{4}$ odstotkov brez

katkega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženihih 100 kron čistih K 4-75 na leto.

Lastna glav.
K 704.939-27

Za nanašanje po pošti so poštno-hran. položnice na razpoložanje. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadržnikom posojila proti vkljužbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zlastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Ravnateljstvo.

MARLIN TRG

Največja češka tvrdka za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg boljšege 2-40 K, **polbelega** 2-80 K, **belega** 4 K, **belega** skubljenega 5-10 K, 1 kg izredno finega **snežnobelega**, skubljenega 6-40 K in 8-K; 1 kg **sivega puha** 6 K in 7 K; 1 kg **belega puha** 10 K, najfinejši **prsní puh** 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica**

180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkimračim perjem 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3-50 K, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K više franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava Češko.** — Zamenjava in frankovrnitev dopuščena, 3557 za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevu zastoj in franko.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno obrne na podpisane in gotovo bo zadovoljen. 231

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4. **L. Vilhar, urar.**

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9
priporočata svojo največjo zalogo
zgotovljenih oblek za go-
spode, dečke in otroke in
novosti v konfekciji za
dame.

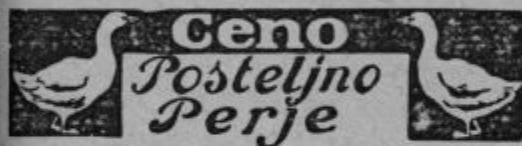
220

500 kron

Vam plačam, ako vaših kurjih oces, bradavic in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Ria-mazito**. Cena lončku z jamstvenim pismom **1 krono.** 2216

Kemeny, (Kaschau) I. Poštni predal 12/162, Ogrsko.

Agitirajte za naše časopise!

1 kg sivega skubljenega K 2,—, boljšega K 2'40, pol belega prima K 2'80, belega K 4,—, finega mehkega puha K 6,—, prvovrstnega K 7,—, 8,— in 9'60. Sivega puha K 6,—, 7,—, belega finega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg naprej franko.

Dovršene, napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rudečega, modrega, rumenega ali belega inlet (nanking) blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim posteljnim perjem, K 16, s polpuhom K 20, s puh perjem K 24. Posamezne pernice K 10, 12, 14, 16. Posamezne vzglavnice K 3, 3'50, 4. Pernice 200×140 cm velike K 13, 15, 18, 20. Vzglavnice 90×70 cm velike K 4'50, 5, 5'50. Spod. pernice iz najboljšega gradla za postelje 180×116 cm velike K 13 in 15, razpošilja od 10 K dalje **Maks Berger, Dešenica št. a 236, Češki les.**

franko proti povzetju ali naprej vplačilu. Nikak riziko, ker se zam. njava devoli ali dsnar vrne. — Bogati ilustrovani ceniki vsega posteljnega blaga zastoj.

"ZENIT"
Tovarne za asbestskrilj **'Zenit'**
družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk
dobavljajo najboljši in najcenejši
krovski material.

Zastopnik: **Zajec & Horn, Ljubljana.**
Dunajska cesta 73. 234

Koledar za marec.

I. Namen molitve za marec, določen od sv. očeta: Zatajevanje samega sebe.

	Dan	Godovi	Nameni	Celodnevno češč. presv. R. T.	
				Ijublj. škof.	Iavant. škof.
1	Sobota	Albin	Katoliške razmere na Balkanu	Šmarjeta	Buče
2	Nedelja	Simplicij	Naši cerkveni zavodi	Sv. Trojica pri M.	Polje
3	Poned.	Kunigunda	Goreče želje po nebeškem kraljestvu	Sv. Jošt p. Vrh.	Zagorje
4	Torek	Kazimir	Poljsko	Krško	Prevorje
5	Sreda	Evzebij	Šolska mladina	Toplice	Hoče
6	Četrtek	Perpetua	Zakonske žene	Sv. Jurij p. Kranj.	
7	Petek	Tomaž A., Sv. Kri	Bogoslovne vede	Bučka	Cirkovci
8	Sobota	Janez od Boga	Naši bolniki in bolnišnice	1/2 Kand. 1/2 Hiral.	
9	Nedelja	Frančiška (Rim)	Varnost pridigarjev pred hud. jeziki	Javorje nad Loko	Črna gora
10	Poned.	40 mučencev	Vdanost v voljo božjo	Ledine	Št. Janž
11	Torek	Evlogij	Duh prave pokore	Nova Oselica	
12	Sreda	Gregor	Sveti Oče	Sv. Gregor	Sv. Lovrenc na Drav. pol.
13	Četrtek	Rozina	Naši rojaki v tujem svetu	Sv. Križ p. Jesen.	
14	Petek	Marija 7 žalosti	Trdovratni grešniki	Sp. Logatec	Slivnica
15	Sobota	Klemen (Hofb.)	Dunajčani	Kočevske redov.	
16	Nedelja	Hilarijan	Katoliški tisek	Novo mesto	Fram
17	Poned.	Patricij	Irska	Velike Poljane	
18	Torek	Ciril Jeruzalem.	Sveta dežela	Stari trg p. Polj.	Braslovče
19	Sreda	Jožef ženin D. M.	Krščanske družine	Josefinum	
20	Četrtek	Feliks	Društva presv. Rešnjega Telesa	Suhor	Vransko
21	Petek	Benedikt	Benediktinci	Stranje	
22	Sobota	Benvenut	Mlačni v veri	Zatična	
23	Nedelja	Vstajenje G. N. J.	Póvzdigov. naših misli k neb. želj.	Kresnice	Sv. Pavel
24	Ponedeljek	Gabriel	Obrtniki in njih pomočniki	Tržič	
25	Torek	Oznanjenje D. M.	Marijine družbe	Ljublj. frančišk.	Sv. Martin na Paki
26	Sreda	Emanuel	Naš cesar	Vel. Dolina	
27	Četrtek	Rupert	Blagoslov polja in vrtov	Št. Rupert	Sv. Jurij
28	Petek	Janez Kapist	Naši vojaki in njih verske dolžnosti	Leskovec	
29	Sobota	Ciril škof	Naši škofje in mašniki	Salezijani	
30	Nedelja	Angela	Prvi obhajanci	Hinje	Sv. Andraž
31	Poned.	Modest	Stanovit. v dobrem. Umrli v marcu	Velesovo	

Odpustki.

2. Nedelja, prva v mescu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpusti: 1. če v bratovski kapeli molijo na namen svetega očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega danes ali v petek.

5. Sreda, Sv. Janez Jožef Kriški. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer pa te ni, pa v farni cerkvi.

6. Četrtek, prvi v mescu. Sveta Koleta. Popolni odpustek: a) tretjerednikom, kakor včeraj; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni cerkvi.

7. Petek, prvi v mescu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente in premišlujejo nekoliko ljubezen presv. Srca in molijo na namen svetega očeta;

b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če ga že niso dobili v nedeljo; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, kakor včeraj.

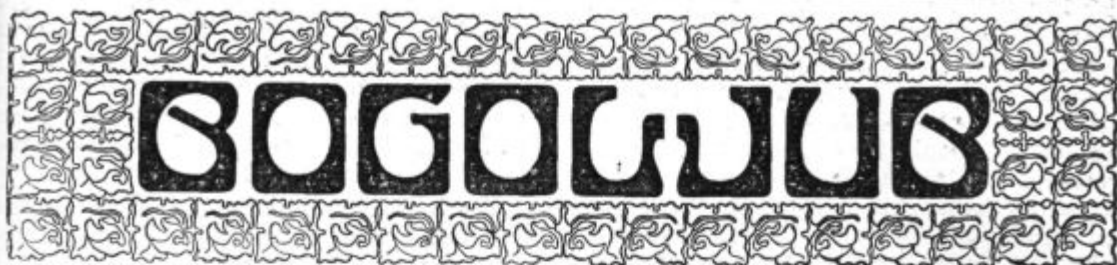
9. Nedelja, Sv. Katarina Bolonjska. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 5 dan tega mesca.

12. Sreda, Sv. Gregorij, papež. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; ako te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo.

14. Petek, Marija sedem žalosti. Popolni odpustek: a) udom bratovščine žalostne Matere božje s črnim škapulirjem; b) udom bratovščine za duše v vicah; c) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) udom rožnovenske bratovščine v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo.

16. Cvetna nedelja. Tretjerednikom rimska postaja s popolnim odpustkom.

20. Veliki četrtek. Tretjerednikom in udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje rimska postaja s popolnim odpustkom. Po-

Božja pota.

Če naj se hodi nanja in kako naj se hodi.

I.

Ko odprè pomlad svoje duri in pride v deželo, ko slečejo ljudje svoje kučme in kožuhe, tedaj se začenjajo oživljati tudi božja pota. Ljudje, ki so se pozimi držali kolikor mogoče gorke sobe in še bolj gorke peči, pridejo na plano in mnogi prijemljejo v roke tudi potno palico. Vsa zemlja oživi. Vse križem hitijo ljudje, kamor koža srce ali potreba žene: nekateri na visoke goré, oboroženi z vrvmi in cepini, drugi se držijo zopet rajši nižine: velikih mest, morja itd; veren človek pa, če že kam gre, gre na božjo pot. In čim višje prihaja solnce, čim bolj nastopa za pomladjo poletje, več je videti božjepotnikov, bolj je živo po božjih potih. Med »šmarnimi mašami« — od velikega do malega šmarna — takrat je višek romanja; vedno več, vedno več, — dokler se na rožnovensko nedeljo glavni tok ne ustavi, nekatera božja pota pa — kakor Sv. Višarje — to nedeljo popolnoma zapró in do druge pomladi prenehajo.

Menda je prav in potrebno, če »Bogoljub« enkrat spregovori tudi načelno o tem izrednem načinu bogočastja, — o božjih potih.

Odgovoriti je treba zlasti na dve vprašanji: 1. če naj se hodi na božja pota; 2. kako naj se hodi.

I. Če naj se hodi.

Rečeno je bilo že zgoraj: Božja pota so izreden način bogočastja ali božje službe. Redna božja služba je v domači župni cerkvi, in na rednem pa pridnem obiskovanju té je največ ležeče. Pot do domače cerkve, kjer biva živi Bog in se opravlja presveta daritev, se tudi po vsej pravici lahko imenuje božja pot. In vsak kristjan naj bi bil najprej pridnen božjepotnik ali romar k domači farni cerkvi!

Najprej mora biti to, kar je redno; potem pride šele to, kar je izredno. Človeška na-

rava pa čuti časih potrebo po kaki spremembi. Seveda nismo vsi ljudje enaki; nekateri čutijo to potrebo bolj, drugi manj. Dokler se gibljemo v pravih mejah, se ne more nikomur nič očitati. Besede, ki jih je rekel sv. Pavel: »Kdor je, naj ne zaničuje tega, ki ne je; in kdor ne je, naj ne sodi tega, ki je«, — bi se dale obrniti tudi na romanje: »Kdor hodi na božjo pot, naj ne zaničuje tega, ki ne hodi; in kdor ne hodi, naj ne sodi tega, ki hodi« — seveda, kakor rečeno, v pravih mejah. Komur bi pa to, kar je izredno, postalo preveč redno, kdor bi zaradi božji potov zamenjal domačo božjo službo ali svoje stanovske dolžnosti, ali čez mero denar zapravljal, njemu bi se lahko reklo, da ga na božja pota ne vodi pobožnost, ampak lahkomišelnost in raztresenost in takega božja pota — kakor pravi Tomaž Kempčan — ne bodo posvetila.

Dokler se pa drži romanje pravih mej, je pa opravičeno iz več vzrokov, in sicer:

1. Ko bi preprost človek tudi nobenega nadnaravnega razloga za to ne imel, ima že iz samih naravnih razlogov pravico, da časih stopi na kako božjo pot. Tudi preprost, kmečki, delaven človek ni živina in potrebuje časih malo oddiha in razvedrila. Razvedrilo je sicer lahko različno — temu ugaja bolj to, drugemu drugo — toda eno najbolj nedolžnih in najlepših razvedril je gotovo, če kdaj malo od doma pogleda; gotovo lepše in nedolžnejše razvedrilo, kakor če sedi — v gostilniškem dimu.

Mestna gospoda teka in leta na vse mogoče kraje: na visoke gore in v skrite doline, v podzemeljske votline in na široko morje, v Švico in Italijo, v Pariz in Carigrad, na sever in jug, vzhod in zahod — in nikdo jim tega ne očita, četudi vsako nedeljo gredo, —

bi le pri tem vsaj eno tiho sv. mašo kje »ujeli«. Nasprotno! Še za imenitno se šteje, kdor veliko potuje; saj to je vendar moderno in napredno, da se dandanes veliko po svetu hodi. Celo društva se nalašč za to snujejo, država in dežela jih podpirata, da pospešujejo »tujski promet«. Če se pa kje kak romarski vlak pelje, se pa takoj sliši, kakor sem na lastna ušesa slišal: »Ljudje imajo preveč denarja!« In liberalni časniki vpijejo bolj kakor nekdanj judje nad Marijo Magdaleno: »Čemu ta potrata!« Farizeji!

Nismo za preveliko potratnost na nobeno stran, toda boljše je še vedno dati svoje težko prislužene krajcarje za kako razvedrilno, blažilno in celo »božjo« pot, kakor pa za pijačo. Pijača steče po grlu, in — pet minut po tistem nimaš nič več od nje, kvečjemu greh in bolezen, če je je bilo preveč; od lepega pota imaš pa — če ne še kaj boljšega — prijetne spomine celo življenje. — In za romanje se še vedno brez primere manj porabi kakor za pijačo; drugače bi moral vsak Slovenec vsako leto zaromati vsaj 60 kron ker najmanj toliko pride za pijačo na vsako glavo na Slovenskem od najstarejšega človeka do novorojenega deteta.

Potovanje se tudi hvali kot zelo poučno, izobraževalno; človek marsikaj vidi, sliši, česar doma ne, »obzorje se mu razširja«, če pogleda čez ograjo domače vasi ali mesta. — Toda, kar je hvalevredno pri posvetnjakih, to je vredno graje pri vernem človeku. In tisti, ki kmetu očitajo njegovo »neizobraženost«, in pobožnim ljudem njih »omejenost«, jim obenem ne dovolijo, da bi si malo »obzorje raširili«.

Posvetni ljudje letajo pogosto po svetu brez pravega cilja — edini cilj jim je, da uživajo naravo, kar jim gotovo z veseljem privoščimo. Preprost veren človek pa vselej, četudi želi malo svet pogledati, združi prijetno s koristnim, posvetno s pobožnim, zemeljsko z nebeškim. Pa bi samo zaraditega, ker ima pri tem še višje namene, ne smel nikdar od doma? —

To so torej ene vrste razlogi, ki opravičujejo romanje, če se giblje v pravih mejah: zgolj naravni razlogi.

2. Pa tudi nadnaravni razlogi govorijo za to. In ravno ti nadnaravni razlogi so dali povod, da so sploh božja pota nastala. Gotovo je namreč in ne samo prazna beseda, kar se večkrat sliši, da se na božjem potu, če ga človek stori iz pravega namena, posebno na kaki visoki gori, ob izredni priliki, lažje in bolj prisrčno moli. Kdor je to skusil, ta vé. To je namreč lastnost naše na-

rave: Kar je izrednega, to nas bolj živo prime. In na visoki gori, ali pred izredno sveto (Marijino) podobo se tudi srce bolj dviga in užiga. Človek srce svoje pred njo iztrese in s sveto silo pritiska na srce božje ali Marijino. Posebno lahko moli, če je dobro spoved opravil in si vest olajšal.

3. Da tudi ne b e s a sama deloma pospešuje božja pota, temu dokaz je to, da Bog, Marija in svetniki božji včasih ravno na takih krajih delijo izredne milosti, za kar imamo ponekod neovrgljive dokaze. Nočemo vsakega uslišanja proglašati za čudež; vemo pa, da je božja roka danes še ravno tako močna, kakor takrat, ko je ozdravljala slepce, glušce in hromce.

4. Tudi sv. Cerkev deloma odobrava in pospešuje božja pota, s tem da romarske cerkve odlikuje s posebnimi pravicami, prednostmi in milostmi, ki jih druge cerkve navadno nimajo.

S tem je jasno dokazano, da so božje poti — vedno poudarjamo: v pravih mejah — opravičene, dovoljene in tudi priporočljive.

Razločevati pa smemo dvojno vrsto božjih potov: bližnja ali domača, pa daljna ali tuja.

Med zadnja štejemo predvsem tri glavna božja pota sveta: Rim, Lurd, Jeruzalem, na katerih smo mi Slovenci skupno že vsaj po enkrat bili.

Razume se, da vsako leto ne bomo delali teh božjih potov. Da je pa od časa do časa tudi taka daljna pot dovoljena, za to imamo tudi svoje dokaze:

V Jeruzalem so kristjani vsega sveta od nekdanj romali — pravoslavni hodijo še veliko bolj nego mi — in sveta Cerkev je to romanje pospeševala z velikimi ugodnostmi in milostmi. Razlogi za to so jasni.

V Lurdu — četudi ni verska resnica, da se je Marija Bernardki prikazovala, vendar imamo za to take dokaze, da kot pametni ljudje tega ne moremo tajiti. Če je pa res, da se je prikazovala, potem je tudi res, da je rekla: »Hočem, da hodijo ljudje semkaj v procesijah!« In če je Marija rekla, potem že smemo iti in je celo prav, da gremo.

Kakor v Jeruzalem, tako so pa od nekdanj katoličani romali tudi v Rim. Tudi naši predniki, Slovenci, so morali že davno v Rim hoditi. V kolikem številu, tega ravno ne vemo. Slovenska beseda »romati« pride namreč ravno odtod. Rim — latinsko: Roma; »romati« torej: v Rim hoditi. — Razlogi za romanje v Rim so podobni kakor za v Jeruzalem. Rim je s krvjo mučencev poškrop-

ljeno in posvečeno mesto; rimska tla so za kristjana v resnici sveta tla. Rim je pa poleg tega središče katoliškega sveta, sedež in dom očeta kristjanov, svetega očeta. In letos je še posebna prilika — velik jubilej — na katerega nas še posebe vabijo tja. In vsi tisti, ki imajo čas, denar in ve-

selje za romanje, so povabljeni, da gredo. (Več glej zadaj na strani 90!) Toliko o božjih potih na vprašanje: če smemo nanje hoditi. Kako hoditi, da bo res božja pot, ne pa Bogu na pot, to je pa drugo vprašanje, na katero odgovorimo prihodnjic.

Na tujem.

Tuji kraji, tuja mesta,
tuj obraz je meni vsak,
druga pota, druga cesta,
drug nad mano pôlje zrak.

Drugo cvetje na planinah,
ves drugačen poljski cvet;
drug bršljan je na pečinah,
v drugo barvo gozd odet.

Tuj je slavospev dobrave,
drugo pesem poje zvon,
z drugo lučjo zre z višave
v noči zvezdic milijon.

Drugo vse, le eden isti...
Kamor šla je moja pot,
našla sem v radosti čisti
tebe, Jezus, moj Gospod

Čakal si me v tihi ječi
kot doma neskončno mil,
kot doma ti k moji sreči
moj vskadani-gost si bil.

In ko tebe sem dobila,
tebe svojega Boga,
tuja zemlja mi je bila
draga, kot da sem doma.

M. Elizabeta.

Čudodelna svetinja.

(Dalje.)

3. Životvorni žarki nove svetinje.

a) Spreobrnitev juda Alfonza Ratisbona.

Jeruzalemski romarji obišejo v Sveti deželi ponavadi tudi malo, 7 km ježno od Jeruzalema ležečo vasico, ki ji pravijo Arabci 'Ain-Karim, kristjani pa Sv. Janez v hribih, rojstni kraj sv. Janeza Krstnika. Poleg frančiškanske cerkve ima ta v lepem kraju ležeča vasica še drugo svetišče, cerkvico »Marijinega obiskanja«, baje na mestu, kjer je sprejela Elizabeta obisk prebl. Device in kjer je prikipel iz polnega Marijinega srca prelepi slavospev »Magnifikat«. Tej cerkvici nasproti stoji lepa sirotišnica sijonskih sestra in v bližini sirotišnice leži malo pokopališče. Če stopiš na to spavališče zaspalih božjih otrok, se ti oko precej ustavi ob največjem in najlepšem grobu sredi pokopališča. Bujen lov in prelepa tamariska stojita ob grobovem zglavju kakor dva zvesta čuvaja, in kakor bi s svojimi zelenimi vejami hotela braniti trudnega potnika, ki tu v grobu počiva, pred vročimi žarki palestinskega solnca. Med lovorjem in tamarisko pa se dviga na

nizki kameniti podstavi bel marmorni kip Matere božje, prav tako, kakor je videti na čudodelni svetinji. Lahno sklonjena glava ji gleda na grob ob njenem vznožju in svoje milostipolne, navzdol spuščene roke ima malce proti grobu obrnjene, kakor bi z žarki svojih milosti hotela razsvetljevati noč groba, nad katerim stoji. In kdo je srečni, v Bogu počivajoči zemljan, nad katerim tu čuva Marija? Na kameniti plošči, ki zapira grob, stojita samo dve besedi: Pater Maria in pod n'ima leto in dan: 6. majnika 1884. To je vse. Na podnožju lepega kipa stoji še napis: O Marija, spominjaj se svojega otroka, sladke in slavne osvojitve tvoje ljubezni! Kdo je ta »pater Maria«? In kaj hočejo povedati besede o sladki in slavni osvojitvi ljubečega Marijinega srca?

Dolga in čudovita je bila zemeljska pot, ki jo je tukaj končal ta »pater Maria« 6. majnika 1844. leta. Sédiva tu v senco lovorja in tamariske, pa ti jo popišem!

S polnim imenom se je zval ta »pater Maria« nekdaž Tobija Karol Alfonz

Ratisbon.¹⁾ Takoj prvo ime ti naznanja, da je moral biti prej jud. In res se je rodil od ugledne bogate judovske rodovine, v tedaj še francoskem Strasburgu 1. majnika l. 1814. Že v zgodnji mladosti je izgubil očeta in mater. Za njegovo vzgojo se je tedaj zavzel njegov stric, bogat štrasburški bankir. Dal ga je študirat v Pariz, kjer je Alfonz tudi postal advokat. Ali kmalu ga je stric pozval k sebi v Štrasburg in mu poveril vodstvo svoje denarne trgovine.

Vere ni imel Alfonz, dasi po zunanje pristaš judovstva, pravzaprav nobene. Še tega ni veroval, da je en Bog. Vkljub temu pa je ostal čistega in neomadeževanega življenja in iz te zdrave plati njegove duše je imelo pozneje pognati bujno versko življenje.

Bilo mu je 27 let, ko se je zaročil s svojo nečakinjo — po judovski veri in po francoskih postavah to ni bilo prepovedano —, s poštenim, lepim, izobraženim in plemenitim dekletom. Mislil je, da mu zdaj ne manjka ničesar več k popolni zemeljski sreči. Samo eno ga je v tej sreči večkrat motilo: spomin na starejšega brata Teodorja, ki je bil postal katoličan in celo duhovnik. Samo njega je sovražil in ž njim vred sploh katoliško vero in Cerkev.

Ker je bila nevesta še premlada — bilo ji je šele 16 let —, so odložili poroko na poznejši čas. Med tem naj si pa Alfonz malo sveta ogleda in popotuje preko Italije in Malte v Egipt in v Sveto deželo. Samo Rima se je hotel na vsak način ogniti, ker ga je kot središče katolištva sovražil. Tudi njegova nevesta je to želela in mu poslala celo pismeno prepoved njegovega zdravnika, češ, da v Rimu lahko naleze kakšno nevarno urzlico.

Toda človek obrača, Bog pa obrne. Dasi je 17. novembra 1841. odpotoval iz Štrasburga s trdnim namenom, da gre preko Neapola naravnost na Malto, pride vendar dne 6. januarja 1842. naenkrat v Rim. »Kako sem tja prišel,« je pisal pozneje, »sam ne vem; neumljivo mi je in mislim, da le po pomoti.«

Ali v Rimu ni hotel ostati. Vse, kar je tu videl, mu je vzbujalo le staro sovraštvo do katolištva. Zato le proč, proč iz mrskega do kraja!

Pred odhodom hoče obiskati še nekega prijatelja izza svojih šolskih let, Gustava de Büssjér.²⁾ Bil je to vnet protestant, ki je večkrat že poskušal, Ratisbona pridobiti za pro-

testantstvo. Ali Ratisbon je odločno zavračal vse take poskuse in ti verski pogovori so se končavali po navadi tako, da je de Büssjér rekel Ratisbonu: »Zagrizeni jud!«, Ratisbon pa de Büssjéru: »Besni protestant!« Ali kljub različnemu verskemu naziranju sta si ostala prijatelja.

Gustav de Büssjér pa je imel brata Teodorja, ki je s svojo družino stanoval v isti hiši z Gustavom. Ta Teodor se je bil že pred leti povrnil nazaj v katoliško Cerkev in je bil skozi in skozi vzoren katoličan.

Ko pride Ratisbon v hišo svojega prijatelja, je bil ta ravno zdoma. Ali laški sluga ga ni dobro razumel, katerega de Büssjéra da želi, in ga zato pelje v stanovanje Teodorja de Büssjér. Ker je poznal nekoliko tudi njega, ni mogel takoj oditi in je moral malo posedeti. Med pogovorom, ki se je začel o Rimu in njegovih znamenitostih, ni hotel Ratisbon čisto nič skrivati svojega sovraštva do katolištva. Teodor de Büssjér mu je sicer pojasnjeval, da se moti, da sodi napačno itd., ali Ratisbon mu odločno odvrne, da hoče kot jud živeti in umreti.

Tu šine Teodorju v glavo posebna misel. Iz predalčka svoje pisalne mize vzame čudodelno svetinjo in jo ponudi Ratisbonu rekoč: »Ker ste tako prepričan in trden svobodomislec, ne bodete imeli gotovo nič zoper to, da sprejmete tole svetinjo.«

Alfonz jo odločno odkloni, ali Teodor nadaljuje: »Po vašem naziranju je to vendar čisto brezpomembna stvar in vam mora biti popolnoma vseeno, ali jo nosite ali ne; meni pa napravite veliko veselje, če jo sprejmete.«

Temu razlogu se Alfonz ni mogel upirati in smeje odgovori: »To je nekaj drugega. Dobro: Sprejemem vaš spominek in vam hočem s tem pokazati, da mi judje vendar nismo taki nestrpilivi svojeglavci, kakor nas ljudje po navadi dolže.«

Teodor pokliče svoji dve hčerki, ljubeznivi in pobožni deklici, in jima reče, naj privežeta svetinjo na lep moder trak, da jo dá gospodu, ki je tukaj. Rečeno, storjeno, narkar obesi Teodor svetinjo Ratisbonu okoli vratu.

Ali Teodor s tem še ni bil zadovoljen. S pisalne mize vzame list z znano molitvico »Spomni se, o premila Devica Marija«, jo ponudi Alfonzu in ga prosi, naj to molitvico vsak dan moli, in ker da ima samo ta izvod, naj si jo prepiše in mu potem posojeni izvod vrne. Tu pa Ratisbon razžaljen vstane in z vso odločnostjo odkloni Teodorjevo ponudbo. Ali ta mu je znal tako mirno in prijazno govoriti, da Alfonz nazadnje vsiljeno molitvico res sprejme — »samo da se odkrižam

¹⁾ Ratisbonne.

²⁾ De Bussiére.

tega katoliškega sitneža,« je mislil sam pri sebi —, in mu obljubi, da si jo prepíše. Potem se pa urno poslovi, češ, bogvé, kaj mi bo še naprtil, in odhajaje mrmra sam pri sebi:

»Ali je to čuden in neslan človek! Rad bi vedel, kaj bi on naredil, če bi mu jaz tako vsiljeval kakšne svoje judovske molitve.«

Dr. Ant. Zdešar.

Malo pojasnila o dveh odlokih sv. očeta.

Glede »odprave« nekaterih praznikov, pravi neki škof doslovno: »Nikar ne recite, da je sv. oče praznike odpravil; marveč pogledajte v tovarne, kjer se o praznikih kolesa vrtijo in ropočejo in kladiva tolčejo kakor ob delavnikih; glejte v rudo- in premogovnike, kjer mora rudokop o prazniku v potu svojega obraza svoje nevarno delo ravno tako opravljati, kakor med tednom; ozrite se na kolo-dvore, kjer uradniki in drugi uslužbenci odpravljajo vlake ravno tako, kakor ob delavnikih; pogledajte v mesta, kjer o prazniku ravno tako hiše grade, kakor med tednom; na polju vidite ob praznikih, kako delavci orjejo in kosijo (pri nas, hvala Bogu, ne. Ur.); pogledajte v urade, kjer zasebni uradniki sedijo pred knjigami in računi, kakor ob delavnikih; ozrite se v blagajnične prostore, v prodajalne, poštné urade, kjer se promet ob praznikih ravno tako vrši in razvija, kakor druge dni v tednu; stopite v sobane domače obrti, tu sedijo starši in otroci pri delu o praznikih in delavnikih; ozrite se na letovišča ali vstopite v zabavne lokale, tu se gnetejo oni, ki so delu ubegli in se za sv. mašo še ne zmenijo. Ako vse to premislite, potem boste rekli: »Cerkvi odtujeno ljudstvo je že praznike davno prej odpravilo, preden je sv. oče sklenil polajšanje vesti dovoliti. Kajti moderni pohlep po zaslužku in uživanju, je ljudstvu vest zelo obremenil. Sv. oče se je očetovsko oziral na maloverne katoličane, ki se bolj brigajo za svojo obrt, kakor za blagoslov božji, ki bolj skrbijo za vsakdanji kruh, kakor za blagoslov božji ter je sv. oče zato vestno dolžnost, ki jo

ima kristjan ob praznikih glede zdržnosti od težkega dela in poslušanja sv. maše, odpravil. To pa zato, da ne bi bile neumrjoče duše za večnost obtežene z velikim zadolženjem. Pristavlja pa: s tem naj se nikakor ne zmanjša posvečevanje teh dni; prazniki naj se v cerkvi obhajajo kakor poprej z udeležbo ljudstva. Ljubezen vernikov do Boga se bo po radovoljnem praznovanju praznikov s tem še bolj razodevala ter si ljudje s tem še večje zasluge pridobijo. Da se pa kaže volja papeževa na zunanje, ostane ob teh dneh »dosedanji red božje službe.«

Glede sv. obhajila otrok, se sliši ugovor, da otroci ne vedo, kaj delajo. A na to se odgovori lahko, da česar ne razumejo učeni ljudje, to pa pojmi »preprosto otroško srce«. Veliki Bog, ki je človekovo srce zase ustvaril, daje nedolžni priprostosti več razumnosti, kakor ošabnemu učenjaku. Vrh tega se je razvoj človeške duše bolj pospešil in naši otroci pridejo vsled zboljšane učne metode in zgodnjega obiskovanja šole poprej do razumnosti. Še celo državljanske postave smatrajo sedmo leto kot začetek razumnosti. Pa tudi npravstvene nevarnosti, ki obdajajo otroke, zelo rastejo; ako Kristus ne vlada v otroških srcih, potem zadenejo starše velika razočaranja. Ali hočete starši čakati, da se strast ali pa velik greh naseli v otroško dušo in jo popali kakor slana ajdo? Vam starši mora biti znano, kako blagodejno in posvečujoče vpliva zgodnje sv. obhajilo na mišljenje in delovanje vaših otrok. Jako važno pa je slovesno prvo sv. obhajilo otrok, ki napravi jako globok vtis na otrokovo dušo.

A. K

Struna ljubezni.

(Šola krščanske popolnosti. — Drugi tečaj.)

In zopet bomo muzicirali, in sicer danes na struno ljubezni. Da, tudi o tej struni, ki jo je Bog sam napel na inštrument tvojega srca, o čustvu ljubezni, se morava enkrat, dragi bogoljub, jasno pomeniti. Ni namreč zadosti, če veš o čustvih srca, ki so za popolno življenje tako velikega pomena, samo

nekaj splošnega, ampak je tukaj treba kar se da temeljitega znanja. In če katero čustvo svojega srca, potem moraš poznati posebno dobro najvažnejše izmed vseh, struno ljubezni.

Najprej o tem, kaj da je ljubezen. Ne misli, da bo ta pomenek čisto odveč;

kajti ne vem, ali je še katera druga stvar na svetu, ki bi se tolikrat izgovarjala kot ta beseda, in o kateri bi imeli ljudje tako različne in napačne pojme in predstave kot o ljubezni. Skoraj tako je, kakor če Gorenjec pravi: »Ongávi ongá je nekaj ongávil.« Pa ga razumi, kaj ongávil!

Poglejmo si najprej nekoliko slučajev, kako se ljubezen kaže; iz tega bomo potem lahko razbrali, kaj da je.

Enemu se dopada sladkost medu, sladkost vina, okusnost pečenke, sploh dobra pupica in papica; poleg tega mu še dopada, če se more brez dela lepo sprehajati, sladko in dolgo spančkati in sploh streči svojim preljubim telesnim željam. Z drugo besedo: on ima take in enake dobrote rad, on jih ljubi.

Drugemu dopada in ima rad, če ga ljudje časté, mu delajo komplimente, ga nagovarjajo z zvenečimi naslovi,, ga povsod na prvo mesto posajajo, ga hvalijo, se mu sladkajo itd. Ta ima torej tak »prav«, da mu je posebno ljubo dišeče kadilo iz kadilnice ljudske hvale, on ljubi to kajenje in češčenje.

Za tretjega pa ni lepše muzike na nebu in na zemlji kakor cvenk kronic in cekinčkov. Iz ljubezni do te muzike se trudi in gara noč in dan in more biti zelo trdega srca do ubogega bližnjega. Ta ima torej ljubezen do denarja in bogastva.

Četrty je pa ves zaverovan v svoje knjige in v same učene stvari. Veliko vedeti in si pridobiti veliko učenosti, to je njegova skrb in njegovo delo noč in dan. Včasih si kakšen tak od samega učenja še spanja ne privoščí in poštenega kosila, in enkrat je bil neki tak učen mož, ko se je k dežju pripravljalo, od samega učenja in tuhtanja tako raztresen, da je šel po ulici z mogočno metlo pod pazduho, ki jo je dekla doma postavila enkrat slučajno v tisti kot, kamor je on po navadi deval svoj dežnik. Glej, ta čudni mož pa ljubi znanost in učenost.

Peti je pa čisto iz drugačnega lesa. Igre, gledališče, petje, godba, lepe podobe: na te reči je ves mrtev. Tudi pesmi piše, zaljubljene povesti in take reči, in če se komu predstavi, pravi da je umetnik. Ali je res umetnik ali ne, še ne vem, a gotovo je, da ima ljubezen do umetnosti.

Šesti je pa ravno zdaj ženin. In ker je na svetu že od nekdaj taka navada, da je samo tisti ženin, ki ima nevesto, ima tudi naš ženin svojo nevesto, s katero bosta v kratkem zakonski par. Drug drugega pa imata neizrečeno rada. Prav tako, če je ta ljubezen tudi drugače poštena, da se je jima ni treba sramovati pred poštenimi ljudmi. Saj je to ljubezen premodri Stvarnik zato in samo

zato ustvaril, da bi pomagala sklepati poštene zakone. Da bi le tudi po sklenjenem zakonu še dolgo ostala, da ne bo enkrat ta-le naš ženin kot pijan mož hripavo kričeč svoje žene okoli hišnih oĝlov preganjal, v pohujšanje sosedom in lastnim otrokom!

Kaj in kako velika je ljubezen staršev do svojih otrok, vé vsak, in kaj je otroška ljubezen do očeta in matere, je tudi že vsakdo izkusil in je vsakemu znano. Kako je komu k srcu prirastel doma čí kraj, mili materní jezík, izkusi najbolje tisti, ki mora proč v tuje kraje, med tuje ljudi. Kako zelo se more ljubiti domovina, so pokazali zdaj posebno Bolgari in Srbi, ki so šli v boj in grozečo smrt za prostost in velikost predrage jim domovine. In že Rimljani so imeli toliko domovinsko ljubezen, da je prišel pri njih že čisto v navado rek: »Sladko je za domovino umreti.«

Še druge junaške duše pa govore s sv. Stanislavom Kostkom: »Za višje reči sem ustvarjen!« Pozornost svojega razuma in nagnjenje svojega srca obračajo na najpopolnejše in vse ljubezni najvrednejše bitje, — na Boga. Zemlja jim je prenizkotna, njene dobrine in njene lepote se jim zdé nevredne, da bi nanje obežali svoje srce, zato ljubijo nad vse Boga, Jezusa, Marijo, in iz ljubezni do Boga svojega bližnjega, posebno uboge in bolnike. In ker za Bogom ni lepših stvari kot čednosti, ki človeka nebeško krasé in bogaté, si z vsemi močmi prizadevajo za ta nebeški dušni lišp, da bi mogli čim bolj Bogu dopasti.

Ali vidiš, koliko stvari je, za katere se lahko zavzema človeško srce! Ljubijo se lahko nizkotne, naravnost pregrešne ter od večnega Boga prepovedane stvari, ljubijo se lahko vsakdanje, srednje vredne reči, a tudi za najvzvišenejše vrednote lahko vzplamti ljubezen našega srca. So ljudje, ki so podobni tolstemu lenemu črvu, ki ne zna drugega kakor pod zemljo riti in prst žreti, a so tudi ljudje, ki so podobni škranjčku, ki se zdaj spomladi veselo dviga proti čistemu, modremu nebu, se ziblje in koplje v solnčnem soju in gostoli svoje hvalnice predobrotnemu Stvarniku. Kar ljubiš, to si. Na kar navezuješ ljubezen svojega srca, to odločuje tudi tvojo vrednost. Toliko si vreden, kolikor in kakor po pameti ljubiš; in v toliko si brez vrednosti, v kolikor se nanaša ljubezen tvojega srca na stvari, ki so ti po večnih zapovedih prepovedane.

To zadostuje! Iz tega lahko spoznaš, dragi bogoljub, da je ljubezen tisto čuvstvo našega srca, po katerem nam lepe, za nas

dobro ali koristne reči, ti ali oni ljudje, dopadajo, nas nekako nase vlečejo, nas veselé. In tako močno postane lahko to čustvo, tako močno lahko vzvalovi struna ljubezni v našem srcu, da postane silna strast, da, izmed vseh strasti najmočnejša strast. Tedaj govorimo o strastnih lovcih, o strastnih igravcih, o strastnih plesavcih, o strastnih pijancih, o strastnih pohotnejših, o strastnih skopuških stiskavcih itd.; a tudi o srčno ljubečih materah, o srčno ljubečih zakonskih in še više: o srcih, ki plamté in žaré ljubezni do Boga, do Jezusa, do Marije, velikodušne in požrtvovalne ljubezni do bližnjega, do bolnikov, do ubogih itd.

V koliko moč da se more razplamteti to čustvo, nam pové samo sv. pismo, ko pravi (Vis. pesem, 8, 6, 7.): »Močna kakor smrt je ljubezen, trda kakor grob je gorečnost; njene svetilke so od svetlega ognja in plamena... Obilne vode (to je: močna nasprotstva) ne morejo pogasiti ljubezni in potoki je ne poplavijo; ko bi dal človek za ljubezen vse imetje svoje hiše, zdelo se mu bo kakor nič.« Kako lepo opisuje sv. Pavel moč ljubezni do Kristusa, ki je plamtela v junaških srcih prvih kristjanov-mučencev, ko piše (Rimlj. 8, 35 do 39): »Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga? ali stiska? ali lakota? ali nagota? ali nevarnost? ali preganjanje? ali meč? . . . Pri vsem tem premagamo zaradi njega, ki nas je ljubil. Svest sem si namreč, da ne smrt, ne življenje, . . . ne sedanje, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, ki je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.«

A ne samo po sebi že je to čustvo močno; njegovo važnost spoznamo še bolj, če pomislimo, da je ljubezen tisto kolesce, ki goni vso uro našega srca, tista struna, ob kateri zadoné, če se enkrat oglasi, vsa druga čustva, vse druge strasti. Ljubezen podžgé hrepenenje po ljubljeni stvari ali osebi, veselje ob njej, žalost ob ločitvi od nje, poživlajoče upanje ob spoznanju, da se ljubljena stvar ali oseba more doseči, divji mrki obup, če se stavijo med ljubeča srca nepremostljive ovire, smrtno sovraštvo in kipeča jeza do tistih, ki ljubeče srce ovirajo, da ne more do zaželjenih oseb ali stvari.

Če vse to premisliš, glej, kolika moč je ljubezen! Koliko sredstvo popolnosti! S koliko silo se boš gnal za dobre reči in kako

popolno jih boš izvrševal, če se ti je enkrat posrečilo, da si zanje vnel čustvo ljubezni! A tudi s koliko silo te bo tirala ta strast za slabimi, prepovedanimi stvarmi, če se ti je to čustvo enkrat obrnilo na slabo plat! Vir vsega dobrega je prava ljubezen, vir vsega hudega je napačna ljubezen. Kakor na perotih se boš vzdigoval v popolnosti, če si znal dati

Sv. Gregor, papež.

Oltarna slika pri Sv. Gregoriju nad Sodražico.

temu čustvu pravo smer, a tudi peklenska veriga postane lahko ta strast, če se je enkrat vnela za slabe reči!

In kako ukrotiti to strast? Kako uglasti to najvažnejšo struno našega srca tako, da bo donela le v čast Troedinemu? O tem važnem vprašanju pa, če Bog da, prihodnjič.

Dr. Ant. Zdešar.

Častna straža.

Judeja, čuj! — Poznaš li Kralja
na Golgoti krvavi,
ki mu sinovi tvoji prestol so zidali
na skalnati podstavi?
Kraljevo čelo s trnjem so obdali,
ki ga planjava tvoja je rodila,
za žezlo Kralju so trstiko dali,
ki voda tvojih rek jo je močila.
Jeruzalem, poglej na križ!
In sinagoga, ti molčiš?
Povej! Govori! Si li pozabila
na častno stražo tam ob Kralju svojem,
ki bi stopila v blesku tvojem
pred prestol nov? ...
O ne! ... Za stražo nisi se zmenila.
s krvavo roko le si krono vila,
ti Kralja le si sramotila ...

Pa vendar, sprave žrtvenik
obdaja straža častna, sveta,
ko umira Rešenik.
Ljubeča Magdalena križ poljublja,
v skrivnostno »Najsvetejše« matična blede
bolestno gleda,
ko zadnja kapljica krvi se ven izgublja.
In poleg nje nedolžni svečenik

povzdigne v duhu prvič sveto kri,
ki raz oltar na skalna tla rosi.

In umirajoči Rešenik?
Pogled ljubeznipoln in mil
sočutje dobrim srcem vrača,
oko ugašajoče nanje zre,
dok da se zadnji zdihljej ni izvil
in božji Sin umrje.
V trenutku tem, ko se veselstvo zgraža,
ko tempelj sam o Jezusu spričuje,
se na ljubeča srca milost vsuje,
kraljevi dar dobiva častna straža.

Zdaj Golgota ne gleda Rešenika,
na križu ne stoluje Kralj sveta,
a tabernakelj naš ima
nebes Gospoda kot — jetnika.
Jetnik ljubezni je postal,
pa kot jetnik je vendar kralj.
Zato, srce ljubeče, pred oltar,
ob Kralju večnem stoj na straži,
ljubezen svojo vso mu skaži!
V plačilo bo kraljev ti dar.

M. Elizabeta.

Mlinarjeva Kristina.

P. P.

I.

Bil je teden tistega časa, ki je odločen,
da se je treba približati k spovednici in
opraviti velikonočno dolžnost. Imeli smo mi-
sijon in ves teden so se zbirali verniki vneto
in obilnoštevilno k pridigam in službi božji.
Spovednice so bile kar oblegane — in to ta-
koj izprva; zakaj govori, ki so bili umerjeni
posameznim stanovom v pouk, so segali do
srca in zvabili cele čete tistih, ki so posamez-
nim stanovom pripadali, da so prišle in od-
lagale težo grehov in razvad.

Stanovski nauk za dekleta! Tako je bilo
oznanjeno — in trume deklet so se zgrinjale
tisto popoldne v cerkev in se, kolikor je bilo
mogoče, postavile v bližino spovednic; ker
vedelo se je, da resnični sad svojih govorov
hočejo misijonarji videti v tem, da poslušavci
ne le poslušajo, ampak da potem tudi gredo
in pokleknejo in priznajo: »Oče, grešil sem!«

In misijonar — mlad še, a bled in visok,
čigar postava je že sama po sebi pričala o

pokori in o zatajevanju — je govoril vneto
in prepričevalno, da so srca zastajala in je
šlo po udih kakor mrzav in vročina obenem.
Svaril je pred grešnim znanjem in nagibal k
temu, da se znanja, ki so se kot grešna skle-
nila, raztrgajo enkrat za vselej, ker »zdaj je
čas milosti, čas rešitve in zveličanja . . .«

— Grešno znanje!

In zapeklo je Mlinarjevo Kristino, ki je
stala sredi cerkve med drugimi. Vest se je
oglasila in je rekla, da njeno »znanje«, če še
ni grešno, pa je vsaj nevarno in brez resnega
namena in pomena — skrivno in za hrbtom
staršev . . . In tako znanje pripelje k grehu
prej ali slej . . . Zbudi se torej o pravem ča-
su . . . vrzi od sebe verige, ki te oklepajo
vedno tesneje . . . Še je čas . . . čas pokore
in zveličanja . . .

— Toda . . .

In sto izgovorov se je dvigalo in hotelo
opravičevati. Ali se mar ne bere in ne piše
toliko o ljubezni? Ali ni to nekaj lepega in

vzvišenega? Čemu torej preganjati to, kar je pravzaprav z naravo usejano v človeško srce? Čemu?

Toda poslušaj!

»Ljubezen je tam, kjer kdo drugega v resnici rad ima . . . Ti praviš: Rad me ima! Jaz pa pravim, ako te v resnici rad ima, potem mora skrbeti, da ti obvaruje tisto, kar je tebi največji zaklad in najboljše blago na tem svetu! In to je tvoja dekliška čast, tvoje poštenje in tvoje dobro ime . . . Sedaj pa vprašaj svojo vest, kakšno je njegovo obnašanje nasproti tebi . . . Kakšne so njegove besede . . . Kakšni so njegovi nameni . . . Praviš: Lepe namene ima! — O, ko bi jih le res imel! Toda, kdor ima lepe namene, ta dela po poštenem potu, ne po ovinkih — z vednostjo staršev, ne na skrivnem. Ta pride podnevi in pove, da je zakon njegov namen . . . Kdor tako dela, njemu je verjeti, da te ima rad . . . To bi bila ljubezen, ki je dobra in za zakon potrebna. Sicer pa —!»

Menda pač ni bilo v cerkvi človeka, ki bi ga bile zadele besede govornika bolj, nego Mlinarjevo Kristino. Čim dalje je govoril misijonar, tem bolj nemirna je bila; zdaj zardela, zdaj pobleдела v obraz; zdaj polna dobrih sklepov, v prihodnjem že obupajoča nad svojim poboljšanjem . . . V srcu je vojskovala boj, in ta boj je bil boj med nebesi in med pekлом . . . Šele med križevim potom, ki ga je po pridigi vsa cerkev skupno molila, se ji je srce nekoliko pomirilo in vedno bolj jasni sklepi so se ji dvigali v duši. Da jo je pripeljalo to nepotrebno znanje že daleč — skoro do roba: to je izprevidela. In da bo šlo še dalje — morda čez rob — v prepad, ako znanja čim preje ne razdere: tudi tega si ni mogla prikrivati. Znanje za hrbtom staršev, združeno s ponočnim shajanjem in . . . o Bog: to je pač jasno dovolj, da se tako znanje mora »grešno« imenovati. In kako si more upati, da bi pristopila k spovednici, predno ni raztrgala vezi in verig! Da pa k spovedi m o r a , to je zopet jasno kot beli dan; zakaj velikonočni čas je tu! In vrh tega vest sama teži in priganja . . . O, ko bi le mogla!

Ko je šla po cerkveni pobožnosti domov skozi vas dolji proti mlinu, je skoro ni bilo več poznati, Mlinarjeve Kristine. To je bila pač neka druga enoindvajsetletna dekle, s povešenimi očmi, ne oziraje se niti na levo, niti na desno, stopaje po stezi, roke nevede še vedno sklenjene, z mašno knjižico v rokah . . . In tako menda res ni zapazila mladeniča, ki jo je bil dohitel. Vsaj delala se je, kot da ga ne opazi. Šele ko je tik pred mlinom spregovoril z malo norčavim glasom: »Eh Kristina — si pa danes pobožna, da je kaj!« — tedaj se je

skoro zdrznila, rdečica ji je zalila obraz in ne da bi kaj odgovorila ali ga le pogledala, je zbežala v hišo in vrata zaloputnila za seboj . . .

Osramočen in zavzet je obstal fant tik pred vrati in premišljeval par minut. Bil je še mlad, nekoliko bled, gorečih črnih oči in hlastnega, nemirnega obnašanja.

»Kaj ji je neki prišlo, da je taka!« je zamrmral. In kot iskra se je zablestelo v očeh in roka se je hotela skrčiti v pest . . . Potem pa je šel počasi skozi stranska vrata v mlin, da dene vodo na kolesa in zasuje predale.

Fant je bil za hlapca v mlinu — eno leto že v službi tukaj. Poprej je služil v več umetnih mlinih in je svoj posel dobro znal, tako da je bil gospodar z njim zelo zadovoljen. Seveda — poznal ga ni. Pa tudi mati Mlinarica, se je zdelo, da ima zavezane oči. Kristina pa — ta je seveda molčala . . . In tako je ostal fant pri hiši in oče Mlinar se je hvalil: »Dobrega in pridnega hlapca imam!«

II.

Misijon je vabil ljudi, da so se shajali k pridigam v obilnem številu od blizu in daleč. Ta dan je bil stanovski govor za žene in mati Mlinarica je šla v cerkev. Oče Mlinar pa je bil odšel po kupčijskih opravkih. In tako je bila Kristina sama doma in je šivala. Veliki in kocasti Kiras ji je ležal ob nogah, dremal, strigel z ušesi in pogledal zdajpazdaj, če bo morda Kristina pri volji, da ga pohvali vsled njegove mirnosti ali mu sploh dá prijazno besedo. Toda nič tega! Danes Kristina ni bila za norčije. Glavo je sklanjala nizko nad ročno delo; zdajpazdaj ji je obstala roka in oko se je zamišljeno zagledalo na nasprotno steno, kjer je podoba v sedmerih predelih kazala sedmero svetih zakramentov . . . In podoba, kakor je že bila priprosto slikana, ji je budila vest in očitek . . . Stanovska spoved za dekleta je že bila minila, toda Kristina se še ni bila približala k spovednici. Oče in mati sta menila, da je tisto jutro, ko je prišla iz cerkve, imela opravljeno spoved in sv. obhajilo kakor druga dekleta . . . Toda Kristina je vedela, da dokler sklep ni trden in dozorel v duši, toliko časa ni, da bi se bližala. Sklep pa se je menjaval od ure do ure. Za enkrat vsa voljna in vsa skesana — v naslednjem zopet polna dvomov in pomislekov . . . Šla bi, raztrgala bi vezi, ki jo teže že skoro leto dni in so ji napravile toliko bridkih ur in nemirne vesti. — Toda —, ako pa njegovi nameni morda vendarle niso tako slabi in bi mu utegnili delati krivico . . . Pa so ji zopet prišle na misel besede misijonarjeve: »Znanje za hrbtom staršev, brez ozira in brez upanja na zakon, je grešno znanje in pelje do ne-

sreče . . . Zatrjuje ti ljubezen — v resnici pa je le sovraštvo . . . Ko bi ljubezen imel, bi mu bilo za tvojo srečo in za tvoje dobro ime. Tako pa mu je le zase in za greh . . . Ali mu mar ne gori oko v sumljivem blesku? Ali ga ne izdaja beseda, kaj ima v srcu in kaj hoče? Ali je mar njegovo obnašanje tako, da bi se ne bilo treba sramovati vpričo staršev in pametnih ljudi? — Pomisli! Priznaj si! Potem pa pojdi in stori, kar ti vest veleva!»

Vse res! Vse govorjeno kakor nalašč zanj! Toda —!

In zopet so vstajali dvomi in pomisleki . . . obstajali nekaj časa . . . izginiti . . . in zopet prihajali! In tako je živel v mukah in nemiru že dva dni. A danes — to uro se je odločila za trdno, da pusti vsak dvom in pomislek ter da pojde še nocoj zvečer, poklekne in pove vse — vse po vesti . . . Jutri pa stopi pred mater in očeta in poreče: »Tako in tako je! Varujta me, ako vama je draga čast vaše hčere . . .«

In zganila se je kakor v odločnem odporu, da je zaječala mizica in je Kiras radovedno dvignil glavo.

V tem pa so se začule v veži stopinje in v sobo je stopil — on, ki bi v tem času moral biti pravzaprav v mlinu.

In glej! Ali mu ni gorelo oko v sumljivem blesku? Ali ga ni izdajalo obnašanje? Ali ni ta trenotek, ko je mislil, da je varen, povedal kar naravnost, kakšni so njegovi nameni?

»A tako? Tako torej? In jaz sem še dvomila in obračala na dobro?«

Bleda, a odločna je stala pred njim. Glas se ji je tresel, ko mu je kazala vrata, rekoč:

»Tja, odkoder si prišel! Tvoje mesto je — v mlinu!«

»A tako, Kristina? Od kdaj —?«

»Niti ene besede več — sicer . . .«

In prijela je Kirasa, ki se je bil renčaje dvignil. Pomenljiv pogled, ki je šel od psa do njega, ga je spravil v zadrego. In začel je z lepo besedo:

»Za božjo voljo, Kristina, kaj ti je vendar?«

»Od sedaj naprej je izbrisano vse, kar je bilo med nama! To je moja zadnja beseda!«

In ob Kirasovi strani je šla mimo fantā, ki je stal sredi sobe kakor ukopan, bled in brez besede . . .

III.

Kakor je sklenila, tako je storila. Na večer tistega dne, ko so bile žene opravile svojo stanovsko spoved, se je približala spovednici tudi Kristina. V dolgī, odkritosrčni

spovedi si je olajšala svojo vest in drugo jutro je pritopila k mizi Gospodovi. Kakšno blaženost je občutila v svojem srcu, ko je šla iz cerkve domov, to se ne da opisati. Ves svet se ji je zdel nov in lep. Preteklost je ležala pozabljena nekje daleč, daleč . . . Pred očmi so vstajali novi, lepši in prostejši dnevi.

Še tisti dan je bila odpovedana hlapcu služba v mlinu. Imel je odloga štirinajst dni, a čakal je pri hiši le še tri dni. Hodil je okrog s povešeno glavo, molčal in gledal sovražno. Ko je slučajno srečal Kristino, je zaškrtal z zobmi in šel brez odgovora mimo nje. Tista »večna ljubezen«, ki je poprej govoril o njej, se je izpremenila v sovraštvo . . . No, četrti dan je izgini. Ljudje so vedeli, da pojde iz kraja.

Tako so se bližali velikonočni prazniki. Sneg je tisto pomlad začuda hitro izgini, dasi je bilo šele v marcu, je sijalo solnce tako prijetno, da je človeka hočeš nočeš izvabilo na prosto.

Kristina se je bila napravila na pot k šivilji, ki je stanovala onkraj vasi v rebbru. Pot je peljala skozi gost smrekov gozdič. Ptiči so zvržoleli po vejah, potoček je žuborel po strugi in Kiras, ves v ognju, je z ogromnimi skoki preganjal veverico, ki je brzela od veje do veje vedno dalje v šumo gozda.

Tedaj je kakor zrastel iz tal stal pred njo on — nekdanji hlapec, ki so o njem mislili, da je šel iz kraja. Obraz mu je bil spačen jeze in sovraštva, oči so mu divje gorele in sikajoč mu je bil glas, ko je spregovoril:

»Prokleta! Mene ne maraš; a tudi drugega ne boš jemala!«

Kristina je videla, da se mu je zab'estelo v roki nekaj kakor nož, začutila je ob vratu ostro bolečino, slišala je še svoj glas, ko je zavpila na pomoč — potem pa je zaplesal svet pred njo in stemnilo se je —

Zdelo se ji je, da je moralo preteči dolgo, dolgo — ko se je zavedela na pol in kakor v sanjah slišala Kirasov cvileči glas poleg sebe in njegovo gorko sapo čutila ob licu . . . Potem se je stemnilo iznova — in noč je bila . . .

* * *

Uro pozneje so dobili Kristino ležečo na tleh s precej globoko, a k sreči ne smrtno-nevarno rano na vratu. Pes Kiras je bil namreč pricivilil domov z okrvavljeno dlako in oče mlinar, sluteč najhujše, je šel po pasji sledi in našel Kristino. Pripeljali so jo domov in poklicali zdravnika. Vsi so bili ene misli, da je hudobnež imel namen, da jo umori, a da ga je najbrže prepodil pes, preden je mogel zadati drugi udarec.

Seveda so izsledili zločinca in ga zaprli. Toda tisto noč, ko ga je drugi dan imelo soditi sodišče, so ga našli obešenega v ječi. Sodil se je sam — a sodila ga je vrhtega tudi še božja pravica...

Kristina je sedaj zdrava in resna in pametna dekle. Dolga in tanka brazgotina na

vratu jo spominja, kaj je tista ljubezen, ki mladi, Bogu odtujeni svet tako rad govori o njej... O ljubezni govori, v srcu pa nosi sovraštvo! Kako bo namreč ljubezen imela prostor tam, kjer je solnce polno sovraštva do Boga. Bogu nezvesto srce — kako bo zvesto človeku?

Napake in razvade pri sv. obhajilu.

Fr. S.

Zaradi svetosti sv. obhajila se po vsej pravici tirja tudi primerno zunanje obnašanje pri tem svetem dejanju: spodobno in kolikor mogoče v vsakem oziru pravilno in dostojno. Govorimo enkrat samo o prejemanju svete hostije. Kolikokrat bi moral duhovnik, kadar obhaja, vmes ljudi poučevati, kako naj se vedejo, vendar pa to rajše do skrajne sile opusti zaradi svetosti opravila. Zato naj bodo pa verniki sami pazljivi, da bodo vse pravilno napravili.

1. Glede pristopanja bilo bi opomniti sledeče:

a) Ne drenjaj se in ne skušaj biti vedno prvi, saj vsi pridejo na vrsto. Nekateri človek ima posebno veselje, da se mora kje vmes vrniti med druge, ki so že lepo v vrsti in pobožno zbrani pričakujejo vsak trenutek Odrešenika v sveti hostiji. Pa začne riti mednje in moti obhajance, duhovnika in sebe. Lep red naj bo pri pristopanju in odstopanju, mirno brez vsega drenjanja.

b) Ne vstajaj takoj, ko si obhajal! Počakaj, da vsaj še dva ali tri naprej obhajajo, da ne butaš soseda obhajanca, ko prejema sveto obhajilo. Predolgo pa ne kleči, da ni treba drugim in duhovniku zaradi tebe čakati.

c) Nekateri človek ima pa čudno posebnost, da nalašč počaka, da je vse obhajano in potem se počasi vzdigne in stopa k oltarju. Ali pa pride celo, ko se duhovnik že obrne in že zapira kelih ali celo tabernakelj — čuj, strežnik zvonil! — vsa cerkev mora vedeti, da gre sedaj on ali navadno ona k obhajilu.

d) Dà, hudobni ljudje celo pravijo, da se nahajajo še take osebe, ki ne pristopajo z drugimi navadnimi verniki k Gospodovi mizi, čeravno bi lahko, ampak njo morajo priti samo posebej obhajati. Ne vemo, če je res, ampak hudobni ljudje pripovedujejo.

e) Drugi hočejo biti spet na ravno istem prostoru, in dasi je tudi moška stran čisto prosta, poklekajo le posamezno na žensko stran, in tako drenjajo ena drugo in vsi — seveda tudi duhovnik — morajo lepo čakati. Zato veljaj pravilo: Dokler je kaj moških, toliko časa

naj ženske ne hodijo na moško stran; ko pa moških zmanjka, lahko tudi ženske na moško stran pristopijo, da gre hitreje.

2. Že v šoli se iz katekizma učimo, da se morajo usta zadostno odpreti. Dasi je to samoobsebi umljivo, vendar se ravno v tem oziru veliko napak stori. Duhovnik zadeva s sveto hostijo v ustnice, v zobe, — sv. hostija se krši, lomi, nevarnost je, da koščki ali cela odpade. — Večkrat se primeri tudi, da imajo ženske, zlasti pozimi, ruto tako blizu ust privezано, da mora duhovnik zelo paziti, da ne zadene s sv. hostijo v ruto, in le s težavo srečno do ust pride.

3. Zopet drug ima navado, da popolnoma oči zapre in meži med sv. obhajilom. To ni zapovedano, ni potrebno, in sploh ne vem, kakšen pomen naj bi to imelo. Le glej na sveto hostijo in pazi, da boš o pravem času glavo vzdignil in usta pravilno odprl.

4. Nasprotno pa tudi ni prav, da kdo duhovnika naravnost v oči gleda. Oči naj bodo uprte v sveto hostijo, potem se pa lahko po sprejemu nekoliko povesejo. Okoli gledati je pa seveda najmanj dostojno.

5. Nekateri mislijo, da se je treba pri svetem obhajilu prav žalostno držati. To je seveda napačno, — ampak primerno prijazen in vesel obraz pri najslajši sveti gostiji! Kesanje ali pobožnost ni da bi se morali na tak čuden način razodevati.

6. Čudno razvado imajo spet oni, ki po svetem obhajilu z glavo in celim zgornjim telesom omahnejo in padejo k tlom. Nekoliko se že lahko glava povese, pa rahlo in ne do tal, dasi neobhodno potrebno to ni. Vse kar je pretirano, je smešno. V takem samo zunanem dejanju ne more obstojati prava pobožnost.

7. Med obhajanjem kleči popolnoma mirno in tudi sosedje seveda mirno, da se ne zgodi kaka nečast sv. Rešnjemu Telesu, da bi padlo na tla itd.

8. Glavo lepo vzdigni, sicer ne more duhovnik s sv. hostijo ust najti, jih mora še iskati, se

prirogibati itd. Z glavo ali ustmi ne hlastaj proti hostiji, da se ne zlomi ali pade duhovniku iz rok. Pripravi se poprej, da si v trenutku obhajanja čisto miren.

9. Knjižico ali prtič drži ravno — če ga že rabiš — ne poševno ali navzdol, ali celo proč od sebe, ampak pod brado, tako da bo sveta hostija ostala na prtu ali knjigi, če bi po nesreči padla dol.

10. Jezik naj bo položen na spodnjo ustnico, pa ne preveč iztegnjen.

11. Kjer se pri oltarju obhaja, poklekni na najvišjo stopnjico, da te lahko duhovnik doseže.

To so nekateri migljaji glede zunanosti pri prejemanju sv. obhajila, po katerih se skušajte ravnati, da se bo vršilo vse v redu, pravilno, dostojno in pobožno!

Škof Anton Martin Slomšek,

izvoljenec božji in naš priprošnjik v nebesih.

(Dalje.)

4. Blagor tistim, ki so lačni in žejni pravice, ker bodo nasičeni!

Kdo so lačni in žejni pravice? To so tisti, ki se za čednost in svetost toliko zavzemajo in trudijo, kakor lačen človek za jed in žejen popotnik za pijačo.

Kdor pozna slovensko zgodovino, nam bo pritrnil, da ga ni bilo od svetega Metoda sem nobenega moža med Slovenci, ki bi se bolj nego naš Slomšek potrudil, da bi krščanska pravičnost, prava čednost cvetela in rasla med nami. Že kot mladenič se je trudil in z velikim naporom omikal samega sebe ter se s sveto resnobo pripravljal na svoj poklic. Preko vseh ovir je gledal le svoj cilj ali smoter »postati hočem dober, zvest delavec v vinogradu Gospodovem«. Kako skrbno je uporabljal vse svoje talente, kako dovršeno študiral. Bil je vseskozi odličnjak, prvi med vsemi, kakor hitro je premagal začetne težkoče, ki so bile zlasti v tujem jeziku. Kot kaplan je povsod ustanovil nedeljsko šolo, v kateri je seveda sam in brezplačno učil male in velike učence. Kot spiritual je vzgajal sveto in vneto duhovščino, kot dekan je delal neutrujeno posebno za slovensko šolstvo, in — kot škof? Kar je lepega, plemenitega, milega v štajerskih Slovencih, to je sad Slomškovega truda. Pokljal je čč. oo. frančiškane v Maribor in čč. oo. lazariste k sv. Jožefu pri Celju, naj pomagajo duhovnikom rešiti duše. Šele v večnosti bodo štajerski Slovenci spoznali, koliko jih je dospelo v srečno večnost po naporih in trudih svetega škofa Slomška.

»Bodo nasičeni!« Da, Slomškova duša je bila lačna in žejna pravice in bila je nasičena. To, kar smo videli pod točko »potolaženi«, spada tudi semkaj. Najbolj je pekla Slomškovo srce krivica, ki jo trpe Slovenci, ker so pod nemškim škofom. Nepopisni so bili trudi, velikanske žrtve, ki jih je Slomšek prebil zavoljo premestitve škofijskega sedeža. Predno je

umrl, je Bog uslišal njegovo molitev in blagoslovil njegove napore. Sam je še preselil škofijski sedež iz Koroške v Maribor.

5. Blagor usmiljenim, ker bodo dosegli usmiljenje!

Da je bil Slomšek usmiljenega srca, smo spoznali že iz marsikaterih prej navedenih dogodkov. Povedati pa bi se dalo ravno tu toliko, da bi ne prišli kmalu do konca. Ali vam naj povem, kako je Slomšek-dijak pokazal svoje usmiljeno srce? Bodi! Nekoč opazi součenca M. Gerliča, kako neusmiljeno strada. — Kakor vemo, je Slomšek kot dijak sam imel boren kruhek, premalo hrane; služil si ga je s poučevanjem tujih otrok. A Gerliču hoče pomagati. Prepusti mu enkrat za vselej zajutrek in večerjo, sam pa se zadovolji s kosilom, zvečer pa ima samo kos kruha in kozarec vode. Ali to ni velikodušna usmiljenost? Zamislimo se nazaj, kako je pomagal kmetu Turineku, kako ponesrečenim brodarjem! Posebno je bil Slomšek usmiljen do ubožcev; za reveže je bil pri njem vedno pripravljen dar. A ni se zadovoljil s tem, da pokrije nagoto in nasiti lakoto revežev, mislil je tudi na njihovo dušo. Že pod četrto točko bi lahko bili omenili, da je Slomšek v blagor in dušni prid krščanskega ljudstva posebno pospeševal sv. misijone. Ker v tisti dobi tu pri nas še ni bilo slovenskih misijonarjev, je sklical in naprosil najbolj vnete duhovnike, ki so se odlikovali po goreči besedi, ter sam obhajal sv. misijon zdaj tu, zdaj tam. Gotovo se je vsak izmed naših ljubeznivih bralcev že udeležil sv. misijona. A poslušajte, kaj je uprizoril Slomšek za časa sv. misijona. Zadnja stanovska pridiga je bila namenjena b e r a č e m. Že prvi dan in potem vse dni je dal oznaniti to pridigo, potem skupno obhajilo beračev in za tem obdarovanje vseh beračev, ki so se udeleževali sv. misijona in sv. obhajila. Pridigo za berače je imel sam, obhajal jih je

sam. Naprosil je ljudi, naj berače za sv. obhajilo dostojno opravijo, naprosil vse sodelujoče duhovnike, naj pomagajo slepcem in kruljevim ter jih naj vodijo k obhajilni mizi. — Ali nas ne gane, ko to slišimo? Bilo je neki nepopisno milo, in marsikateri berač je tako pripravil svojo dušo za srečno večnost, da ni kakor žival poginil kje za plotom. Slomšek je pa s temi prireditvami tudi vse druge učil krščanske usmiljenosti. V životopisu Slomškovem čitamo, da je zvedel o tem glasovit nemški misijonar ter prosil prepis one pridige za berače, ker hoče posnemati Slomška, a ne vé, kako se pridiguje beračem.

»Blagor usmiljenim!« velja gotovo predvsem vnetim spovednikom. Ali vam naj tu opišem, kak spovednik je bil škof Slomšek? Več dni so ljudje hodili peš, le da so mogli pri njem opraviti enkrat dolgo spoved; to nam pove dovolj. Najbolj naporno je spovedovanje gluhih. Na misijonih in birmovanju je vedno oznanil, da povabi tudi vse gluhe in jim določil poseben čas, ko jim hoče biti na razpolago. — Kaj pa je storil Slomšek za otrokesirote? — Poklical je šolske sestre v Maribor, ustanovil gospejno društvo, ki še danes deluje za otroke sirote in tudi za revne družine v Mariboru. Kdo hoče soditi, koliko dobre so storile šolske sestre ne le za Maribor, ampak za ves Spodnji Štajer, za vse kraje, koder delujejo. (Amerika, Afrika, Hercegovina.) — Kajne, ljubi prijatelji, več dokazov pač treba ni, da je bil Slomšek nadvse usmiljenega srca. Dovolj smo slišali, dovolj videli, in pripričani smo, da je morala Slomškova duša najti pred božjim obličjem popolno usmiljenje, ker je bil sam toli usmiljenega srca. —

6. Blagor tistim, ki so čiste-ga srca, ker Boga bodo gledali.

Čist in nedolžen je bil učencen Slomšek, ki je hodil v šolo gospoda kaplana Pražnikarja. Neki kmet ponikovske župnije, njegov nekdanji sošolec, je pozneje pravil: »Ljubili smo vsi Tončka, da, spoštovali smo ga, skoraj nekako balí smo se ga. V njegovi navzočnosti si ni upal nobeden izmed nas niti ziniti nededne besedice.« Kadar je prišel Tonček na pašo, so se ga vsi dečki veselili. Radi so pogrnali svojo živinico na hriček sv. Ožbolta; tam je bila občinska paša. Igrali so se potem »šolo« in »cerkev«. Tončka so izvolili za učitelja in duhovnika. On se je vstopil z vso resnostjo na stopnice, ki vodijo v stolp in jim ie pridigal.

Ko je bil Tonček v Celju dijak, je mnogokrat klečal pred tabernakelnom opatijske cerkve in tam goreče molil. Starček Ponikovljan pripoveduje še zdaj, kako so njegovi domači videli dijaka Slomška vračajočega se

skozi gozdič iz Ponikve na Slom, a v roki je navadno imel rožni venec. Sicer ga je skrival, če je koča srečal, pa bil je večkrat tako vtopljen v molitev, da ni koj videl bližajočih se ljudi. — Kdor tako ljubi Boga in molitev, ta mora imeti čisto srce. Tudi je Slomšek sam zatrjeval, da ga je njegov katehet Pražnikar varoval kakor punčico svojega očesa.

Najlepše se zrcali čisto Slomškovo srce v njegovih pesmih in spisih, n. pr.:

Tri rožice v našem naj vrtu cvetó;
Nedolžnosti lilija — druga;
Lepota to našega srca naj bo,
Da hudega vest nam ne žuga.

In zopet: Vesela pesem nedolžnega mladeniča.

Oh, kako bi jaz vesel ne bil,
Kak Boga ne hvalil in častil,
Dokler sem nedolžen še in mlad?
Bodi Bogu hvala tisočkrat!

Lepo sije solnce jutrnó,
Okrasuje zemljo in nebo,
Lepše mlado lice se svetli
V zarji ljube, svete čistosti.

Žlahtna rožica je rožmarin,
Še žlahtnejši fant, — Marijin sin;
Če je čista duša in telo;
Ljuba mati mu Marija bo.

Srečen sem mladenč nedolžen, mlad,
Na gostijo rajsko vabljen svat,
Tu bom lepo žvižgal in si pel,
Tam v nebesih vekomaj vesel.

Ali bi mogel take in enake pesmice prepevati Slomšek, ako bi ne bilo njegovo srce od mladih let neoskrunjeno in čisto kakor rosa na cvetju? Ali bi mogel stopiti pred svet s svojima lepima knjizicama »Krščansko devišstvo« in »Življenja srečen pot«, ako bi mogel le eden njegovih sodobnikov pokazati s prstom za Slomškom, rekoč: »Vedno pa ni bil tako nedolžen.« Ne, dovolj je dokazov, kako čisto, nedolžno je živel Slomšek. V polni meri mu gre šteti blagor in prepričani smo, da gleda Boga v nebesih od tistega trenutka, ko je zaprl svoje trudne oči na zemlji.

7. Blagor mirnim, ker bodo imenovani otroci božji.

Miroljubnega človeka ima vsakdo rad. Znano nam je, kako priljubljen je bil Slomšek že med svojimi součenci nedeljske šole; temu bi gotovo ne bilo tako, ako bi bil Tonček prepirljiv, svojeglaven deček. Kdor dela zdrážbo, tega še med pastirji ne marajo.

Spominjajmo se nazaj, kaj smo slišali o Slomškovi krotkosti! Kdor je krotak, on tudi ne kali mirú. Najtežje je spraviti miroljubnost v sklad s pravicoljubjem. Treba je včasih se potegovati za lastne pravice, za pravice svojcev ali prijateljev. Kako težavno je pač zadeti v tako težkih slučajih pravo stran, da se ljubi mir ne skali, ljubezen ne žali. Treba je velike modrosti. In ta modrost je bila lastna Slomšku.

Skoraj nepremagljive težkoče so se začele za njega, ko je zatisnila pobožna mati svoje trudne oči in je oče želel, naj gre Tonček za plug, naj pusti knjige. Bog je klical Tončka v duhovski stan, oče pa na lepo, bogato domačijo. Tonček posluša božji glas, in ker očetu ni po volji, da ima dijaka pri hiši, se Tonček tiho ogne. Gre k g. Pražnikarju in mu pridno pomaga predvsem v šoli, da si tako vsaj nekoliko zasluži hrano. Kakor pregnanec živi v drugem kraju, pri tujih ljudeh, dokler mu Bog ne dá lastnega domovja. Največje borbe je imel Slomšek pozneje, ko se je potegoval za pravice slovenskega jezika v šoli in pozneje pri ustanovitvi mariborskega škofijskega sedeža. A nikoli se ni prenačil, in s svojo zmernostjo in mirno odločnostjo je dosegel več, nego bi s prepirljivostjo in s prerekovanjem. Tudi v svojih govorih in spisih je vedno opominjeval k miroljubnosti, spravljivosti in previdnosti.

Težave, ki jih je imel Slomšek ob ustanovitvi nove škofije, so bile nepopisno velike. Hotel je rešiti v se Slovence ob severni meji, združiti jih je hotel vse pod svojo pastirsko palico. A nekaj župnij krog Sv. Duha na Ostrem vrhu, blizu Čmureka in onkraj Mure mu sekovska škofija ni hotela prepustiti. Z ranjenim srcem se je vdal, da bi ne škodoval združitvi ostalih pokrajin, ako bi ne hotel odjenjati. Vdal se je iz ljubezni do miru. Pripomnil je le, da upa na boljšo bodočnost, ko bodo rešene tudi ostale slovenske pokrajine ter pravično združene z ono škofijo, ki ji more dati slovensko duhovščino.

Slomškova miroljubnost odseva posebno v nemirnih časih prekucije in občne zmede. To je bilo leta 1848., ko je vrelo vse naokrog. Kakor junak je stal ta čas Slomšek na braniku ter obvaroval slovensko ljudstvo gorjá in nesreč prekucije. Italijani so se uprli, Ogrji so se puntali, a Slovenci so ostali mirni; da je bilo tako, je v veliki meri zasluža Slomškova, ki je ohranil s svojimi govori in spisi ljudstvo mirno in vdano.

8. Blagor tistim, ki preganjanje trpé zavoljo pravice! Njih je nebeško kraljestvo.

Ali je Slomška kdo preganjal? Slomšek je moral neizmerno veliko prestati. Imel je mnogo strastnih nasprotnikov in sovražnikov, ki so mu grenili življenje. Bil je cel mučenec. Pri deželni in državni vladi niso marali zanj, dolžili so ga velezdaje, nježa, ki je pisal med vsemi avstrijskimi škofi najlepše pastirske liste o cesarju. Kaj je bil vzrok, da so sovražili Slomška? Kajne, ljubi bralec, Ti že veš ali vsaj slutiš, zakaj? Slomšek je tako iskreno ljubil svojo milo materinščino, jo gojil, učil, likal, pisateljeval v slovenščini, se potegoval za pravice slovenščine v šoli in v cerkvi, kakor še nihče poprej, ustanoviti je hotel štajerskim Slovincem skupno škofijo s slovenskim škofom — to so bili njegovi grehi. Ne le prezirali so ga zavoljo tega, obrekovali so ga ter mu podtikali najslabše in najgrše namene. Godilo se mu je podobno, kakor nekdanj sv. Metodu, ki so ga tožili v Rimu pri papežu zaradi slovenskega jezika. Ni skoraj vredno omeniti, da Slomšek za vse svoje velike zasluge, ki si jih je pridobil zlasti za šolstvo, ni dobil nobenega priznanja, nobenega odlikovanja. To ga pa ni bolelo; saj ni iskal, niti si želel časti in slave pred svetom. A to je treba pribiti, kako so sovražili Slomška celo v bližnji okolici. Zakaj? Ker se je bojeval odkritosrčno za svete pravice slovenskega naroda. Narodni nasprotniki so ga zasledovali, črtili, preganjali tako, da Slomšek zadnja leta ni bil varen svojega življenja. Populično druhal so napihovali in našuntali zoper škofa, da mu je prirejala hrupne prizore, »mačjo godbo« pod oknom, in v okno je letelo kamenje. Celo zasramovalne pesmi so kovali proti njemu, pesmi polne laži, obrekovanja in natolcevanja. — Prijatelji so že Slomšku svetovali, naj zapusti Maribor, da še slednjič ne bo umorjen. — A Slomšek? — Ostal je miren in nepremakljiv kakor steber. Globoko ga je žalilo ravnanje nasprotnikov — gotovo mu tudi prikrajšalo življenje — a nikoli ni tožil. Bal se pa tudi ni nikogar; od svojih nazorov, ki so bili zasnovani na sveti pravici, ni odjenjal niti za pičico ne. Pripravljen je bil rajši vse, tudi življenje žrtvovati, nego pa odstopiti za las od pota pravičnosti. — Ali ne velja v polni meri 8. blagor našemu svetemu škofu? Svest si je bil, da dospe v nebeško kraljestvo, drugače bi pač ne mogel tako lepo zapisati v svojo oporoko besed:

»Naj Oče luči . . . meni podeli najvišjo in zadnjo milost, da bi mogel pred njegovim prestolom s svojo priprošnjo koristiti. Amen!«

Ta skromna razprava o Slomšku je bila spisana z veliko ljubeznijo, iz hvalečnosti za velike reči, ki mi jih je izprosil sveti škof Anton Martin v nebesih, pa tudi s prepriča-

njem in z željo, da ji slede še druge, temeljitejše, uspešnejše. Ako pa se je v Tvojem srcu, dragi bralec, zbudila le iskrica zaupanja na mogočno priprošnje blaženega vladike v nebesih, kličem ti: »Poskusi, obrni se tudi Ti v

svojih zadevah z zaupanjem do mogočnega priprošnjika Slovencev v nebesih, do svetega apostolskega moža Slomška, in če bo božja volja, ne boš prosil zastoj. **M.**

Glasovi o nabožnem ljudskem petju.

I.

Iz Curiha v Švici:

Bral sem v »Bogoljubu« članke o cerkvenem petju in sklenil sem, da se tudi oglasim. Da je misel glede skupnega petja v cerkvi izvršljiva, to vidim tu v Švici v Curihu. V cerkvi sv. Petra in Pavla imajo to vpeljano in mi je bilo zelo všeč. Ljudje imajo, kakor bi se zmenili, vsi enake molitvenike, kjer so mašne pesmi z notami; tudi otroci. Poje se eno- ali dvoglasno, počasi in slovesno. Poje vsak, kdor ima kaj glasu, a ni opaziti nikakega nerada. Zadnjič me je nekaj zadržalo, da sem zamudil. Moral sem ostati zunaj v mrazu, kjer je bilo tudi nekaj drugih, ker je cerkev vedno prenapolnjena. In glej, tudi ti so peli! Mimo je ropotal tramvaj, ali to ni nikogar zmotilo. Meni se je to tako imenitno zdelo, da sem že takrat sklenil sporočiti to »Bogoljubu«. Zdi se človeku, kakor da ravno to petje, ki pride iz srca, napravi nekako sveto razpoloženje. Nobeden ne govori, vse je pod vtisom te glasne molitve. Sicer, to moram priznati, na mene te pesmi ne napravijo posebnega vtisa, kajti nehoti se vselej spomnim na naše krasne slovenske pesmi, ki bi se še vse drugače zapele. Zanima me pa vtisk, ki ga napravijo na Nemce. Te pesmi so last nemškega ljudstva, ono jih umé in zato ta uspeh. — Govoril sem s tovarišem s Štajarskega, ki je sam vnet star cerkveni pevec, kako on sodi o tem. »Všeč mi je,« je rekel, »l a h k o s o n a m z a z g l e d ! Poglej, ob navadnih mašah poje vse ljudstvo; kadar je pa kaj slovesnejšega, pojó pa na koru latinsko, da se mi zdi kot bi angelci peli.«

Naj dodam še to: Moja rajna mati, ki so bili pred 40 leti cerkvena pevka, so znali brez števila lepih božičnih, velikonočnih in majniških pesmi. Naučili so tudi nas otroke in dokler smo bili skupaj doma, peli smo te lepe pesmice ob vsaki priliki. Še danes se mi zde te ure najlepše! — Cerkevno petje je bilo včasih pri nas nekaka skupna last. »šomošter« jo je zapel na koru in potem je šla po vasi. Zlasti od tam, kjer so dekleta pri hiši, je ob nedeljah popoldne donela lepa pesem po vasi.

Nabožno ljudsko petje je v tesni zvezi z njegovim verskim prepričanjem in življenjem. Kdor ga pospešuje, dela za versko zavest našega naroda.

Š. E.

II.

Ober-Marxloh na Nemškem. Toliko se že piše v »Bogoljubu« o skupnem petju v cerkvi, in prav tako. Tukaj na Nemškem pri celi sv. maši vse ljudstvo poje; otroci začno, drugi za njimi. Kor je prazen, samo organist orgla; vsi imajo male pesmarice. (Mi pa nikakor nočemo, da bi moral kor prazen biti; le da ljudstvo vsaj časih sodeluje pri petju. Ur.) Marsikdo že zdeha pri molitvi, ko pa zadoni po cerkvi, pa kar nehoti sam zraven potegne. Je nekaj vzpodbudnega to, posebno za moške. Že Slovenci smo jim začeli pomagati in prilagamo zraven. Torej ne odnehajte, da se tudi pri Vas to vpelje!

Tukaj smo dobili slovenskega duhovnika, ki se silno trudijo, da bi nam Slovincem olajšali cerkveno življenje. Nemci se silno težko naučijo slovenščine. V Hambornu, Marxlohu in Ober-Marxlohu je povsod že en gospod Slovenec. (Menda Nemec, ki se je naučil slovenščine. Ur.) Torej kdor le hoče, lahko opravi svoje verske dolžnosti. O Veliki noči pa zopet pričakujemo gg. misijonarjev iz domovine.

III.

Od nekod. V nekaj številkah »Bogoljuba« smo že brali o cerkvenem petju. Naj omenim še jaz nekaj. Pred nekaj leti je bil pri nas učitelj in organist obenem. Imel je bolj majhen pevski zbor in slabo izobražen. Imeli smo sploh bolj slabo cerkveno petje. Kadar so pa bile pete litanije, so pa za odpev izbrali kake bolj domače in peli počasi. Peli so tudi po cerkvi. Kadar so bili večji prazniki je z orglami obmolknil in peli so po celi cerkvi. To je bilo lepo. Dan celodnevnega češčenja sv. Rešnjega Telesa je pri nas navadno za sklep pridiga in pete litanije Jezusovega Srca. Za odpev smo jo ubrali: »O Jezus, tvoje sladko Srce.« Peli so po celi cerkvi, menda vsak, kdor je usta imel. Ah, to je bilo nekaj krasnega! Pred nekaj leti smo dobili pa novega organista. Ta je napravil novi pevski zbor in ga dobro izobrazil, tako da ni v bližini takega pevskega zbora. To je vse hvale vredno. Radi pridejo k nam iz sosednih župnij zavoljo cerkvenega petja. Kadar so pa pete litanije, uberejo kako nanovo, hitijo kot bi se Bog ve kam mudilo, da ni nič mogoče po cerkvi peti. Pri maši ljudje molijo večinoma iz mo-

litvenika, a pri litanijah to ni navada in je težje moliti, kakor pri maši. Če pa človek samo posluša, je kmalu ves raztresen. Kadar so pete litanije, ne gremo več tako veseli v cerkev, kot smo šli prej. Naše želje so torej, da bi organist in cerkveni pevci saj pri petih litanijah tudi drugim dali vsaj malo vmes poseči.

IV.

Od drugod. Dovolite, da Vas nekaj vprašam. Velikokrat je že »Bogoljub« priporočal ljudsko nabožno petje. Pri nas se dosedaj v tem oziru ni še nič storilo, ker veste, pevovodja je manjkalo. Hvala Bogu, zdaj je ta ovira premagana, družbene pevke imamo svojega pevovodja. Začele smo lepo prepevati pri shodih, pri molitvenih urah itd. Dosedaj je bilo tiho in mrtvo pri uri, dolgočasno, da je groza. A to, da se poje, pa ni po volji cerkvenim pevkam. One niso hotele in nočejo peti, a nam takorekoč ne puste. Kaj naj storimo? Odgovorite v »Bogoljubu«, lepo prosim.

O d g v o r. Tu, kakor v prejšnjih dveh slučajih, imamo dokaz, da umetni pevci res zadržujejo ljudsko petje. In to ni prav. Umetno petje naj se le pridno goji, a ljudsko petje se zaradi tega ne sme braniti. Eno je treba storiti, drugega pa ne opustiti. — V Vašem slučaju naj bi se cerkvene pevke poučile, da naj vendar bodo pametne, saj imajo pri vsem tem še vedno dosti svojega petja, pri katerem drugi ne morejo vmes. Pametni ljudje si bodo vendar dali dolo-

vedati, da je tako prav. Sicer se pa v tej zadevi obrnite z zaupanjem na domače gg. duhovnike, ti imajo vendar pri tem tudi pravico govoriti in bodo po svoji previdnosti ukrenili.

V.

Zapojmo na glas Mariji na čast! Hvala lepa vnetim prijateljem ljudstva, da so se zavzeli za stvar, ki jo slovensko ljudstvo tako želi. Ljudstvo z Vami vred želi, da bi se v cerkvah zopet glasili tisti priljubljeni napevi. Kjer je v župnijah Marijina družba ali kaka druga organizacija, tam se pač še sliši semtertja lepo ubrano skupno petje. Drugod pa ne tako. Na Svečnico se je v cerkvi neke župnije, katere mladina ne pozna organizacij in ne Marijine družbe, zbralo par pridnih deklet, da zapoje na čast Mariji, misleč, saj nam bodo tudi pevke pomagale. Ali pevke, žalibog v plesu dobro izurjene, so se kot na kakšnem plesišču smejale, češ, bomo videle, kako jo bodo kaj zdelale. Dragá dekleta, proč z napuhom! Ko pride zopet Marijin praznik, naj se iz vseh grl kakor iz enega glasi: Zapojmo na glas — Mariji na čast! Marija Devica, nebeška kraljica, — le prosi za nas!

VI.

Iz Dobropolja. Ker ste nam obljubili pesmarice, prosimo, le kmalu jih izdajte! Pri nas že prepevamo, s pesmarico v roki bomo še ložje.

Moja zvezda.

V temni noči vrh neba
mila zvezdica žari
in mi kaže pot domov, —
kjer več teme ni.

V duši moji je temà,
zvezda, to si, Jezus, ti. —
Ah, pripelji me domov,
kjer bom prost strasti.

Fr. Mavricij.

Raznoterosti.

Dobro sredstvo. Nekega pridigarja so nekoč razposajeni neposlušalci motili s klepetanjem in smejanjem. Naenkrat preneha ter jame pripovedovati: »Pred leti se mi je pripetilo, da sem pred pridigo oštel nekega človeka, ki se mi je smejal in rogal. Po govoru pride k meni moj prijatelj, pa mi reče: Prečastni! Niste prav naredili, ker ste se razburili. Oni nagajivec je norec. Od takrat pa si nikdar več ne upam, da bi še katerega v cerkvi oštel, ako se slabo obnaša, ker se bojim, da bi svaril norca« . . . Nato je nadaljeval pridigo ter imel popoln mir.

Po otroku sodim mater. Mati! Zapomni si te-le resnice: Mati je drevo, otroci so sadovi; po sadu spoznaš drevo. — Mati je vinska trta, otroci so grozdi; iz grozdov spoznaš, kakšne kakovosti je trta. — Mati je vrtnar, otroci so cvetke; na njih se spozna, kako jih mati neguje in oskrbuje. — Mati je cvet, otroci so čebele; te donesejo tem več medu, čim več ga je v cvetu. — Mati je luč, otroci so odsev; na njem lahko raziščiš, kako močna je luč.

Konstantinski jubilej in slovensko romanje v Rim.

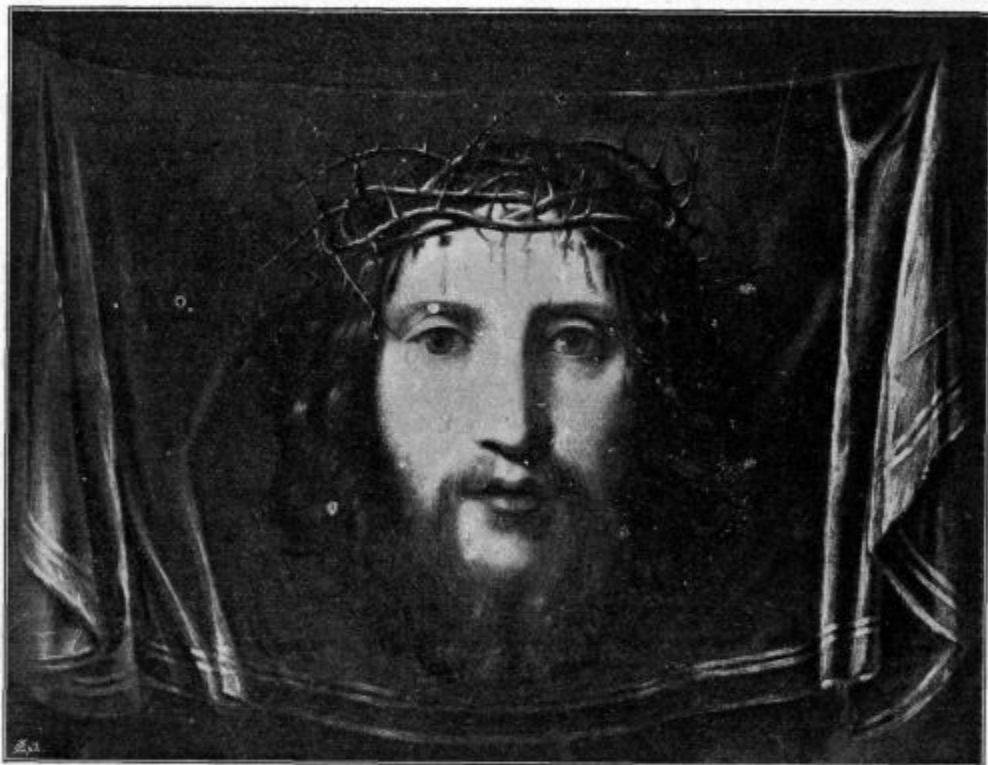
Odbor za proslavo 1600letnice cerkvene svobode izdaja v Rimu poseben list: »XVI. Centenario della pace della chiesa«. Ta list objavlja poziv:

Vsem prečastitim gg. nadškofom in škofom celega katoliškega sveta z najvdanejšo prošnjo, naj v svojih škofijah spodbujajo odbor za proslavo jubileja in nabiranje prispevkov k živahnemu delu, da se bodo mogli stroški slavnostnega spomenika v Rimu hitreje poravnati in jubilejne slavnosti lepše izvršiti.

seben oddelek za konstantinsko slavnost, kjer naj pojasnjujejo veliki pomen tega jubileja, ljudstvo vzodbujajo, da ga slovesno praznuje in prispeva k njega stroškom.

* * *

Malokdaj, za vladanja Pija X. pa še nikdar, niso tako vabili v Rim, kakor letos. Za naše slovensko romanje se pa udeleženci priglašajo razmeroma počasi. Nekaj je kriva temu gotovo lanska slaba letina, nekaj ravno kar minuli evharistični kongres na Dunaju,

Ljudstvo moje, kaj sem ti storil? . . .

Vsem častitim predstojnikom redov in kongregacij, rektorjem katoliških vseučilišč, semenišč in kolegijev, učilišč in vzgojevališč, da bi nabirali prispevke za omenjeni namen med svojimi tovariši, dijaki in gojenci.

Vsem predsednikom katoliških društev in zvez, naj bi delali na to, da se bodo priredili mnogoštevilni romarski vlaki v Rim v tem letu, posebno od meseca marca do junija.

Vsem urednikom katoliških časnikov, naj odprejo v svojih listih po-

nekaj pa je vzrok to, kakor po navadi, da ljudje čakajo le preveč na zadnje trenutke. Zato pozivljemo vnovič: Kdor misli iti, naj se priglasí čimprej! Z velikonočno nedeljo se priglašanje sklene. Koliko je do takrat še časa, si lahko vsak sam izračuna.

Cena se zdi nekaterim visoka; drugi pa zopet pravijo, da je nizka. Slednji torej so zadovoljni; prvim pa je treba malo pojasnila. Res doslej cena v Rim še ni bila nikdar tako visoka; toda nikdar ni bilo doslej še romanje tako uravnano kakor letos, namreč, da bi hrano in stanovanje naprej plačali in da bi

romarji med potjo, tja in nazaj grede, po hotelih prenočevali. Tako pa smo imeli urejeno pri romanju v Lurd in Jeruzalem in tako je zdaj v navadi pri vseh dobro urejenih romanjih. Cena se zdi morda zaradi tega tako visoka, ker je treba vse naenkrat plačati. Ako bi plačevali hrano in stanovanje sproti, bi sprotne izdatke manj čutili, ali nazadnje bi prišli na isto. Pomisliti pa je tudi treba, da smo v času splošne dražnje živili. Ta dražnja ni samo pri nas, ampak tudi drugod, in v Italiji še večja kakor pri nas. Saj so zahtevali v Padovi samo za navaden zajutrak po 1 krono.

Nekdo piše sicer dobrohotno z Goriškega, da je dunajski program bogatejši in cenejši kakor naš. Ne vemo, kako je mogel do tega zaključka priti. Naš program je ravno tak kakor dunajski, samo da ga doslej nismo še tako obširno objavili, ampak izide v posebni knjižici, ki jo dobijo udeleženci v roke pred odhodom. Cena dunajskega vlaka je: III. razred 200 K, našega 130 K; II. 290, našega 200 K; I. 400, našega 250 K. Pa vendar ne znaša voznina v III. razredu od Dunaja do nas 70 K. Torej je naše še vedno cenejše. In skoro vse isto, kar Dunajčani obetajo svojim udeležencem, dobili bodo tudi naši. Čisto do pičice se pa stroški ne dajo naprej proračunati in odbor se ne more postavljati v nevarnost, da bi moral iz svojega plačevati. Da bi se po vseh slovenskih škofijah pobiral Petrov novčič, ki bi se izročil svetemu očetu, to bi bilo gotovo lepo, a romarski odbor nima pravice tega zaukazovati. Če se pa to zgodi, bomo z veseljem pozdravili.

V četrtek, 27. februarja, je imel odbor sejo, pri kateri se je program natančno določil. V odbor je stopil tudi č. g. dr. Alojzij Nastaran, ki je bil več let v Rimu in pozna

dobro Rim ter pojde z nami, kjer nam bo izvrstno služil za razkazovalca in tolmača.

Orlovski odseki so dobili poziv, naj bi se njih člani po možnosti udeležili romanja, da bi nastopili pred sv. očetom, ki so jih voljni sprejeti in gledati njih telovadbo. Nekaj se jih je že oglasilo. Biti pa jih mora še več, ako hočejo nastopiti. Morda se dobijo dobri, premožnejši ljudje, ki bi hoteli tem mladeničem pomagati ali s celo ali vsaj z delno plačo; ker bi bilo to vendar nekaj imenitnega in za naš narod častnega, če bi res mogli v Rimu pred sv. očetom nastopiti.

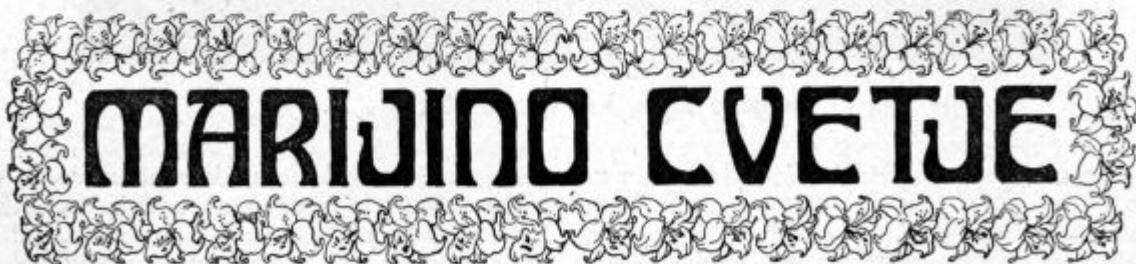
Na vprašanje: če bodo mogli biti udeleženci ene škofije (s Štajerskega, Koroškega, Goriškega in Tržaškega) kolikor mogoče skupaj, odgovarjamo, da se to razume samo po sebi. Romarji bodo razdeljeni tako, da bodo ljudje enega kraja kolikor mogoče združeni. Tudi po stanovanjih bodo tako porazdeljeni. Romanje ni samo kranjsko, ampak vseslovensko. Vsak Slovenec naj se čuti domačega med nami!

Pevci in pevke naj se blagovolijo priglasiti na naslov: prečast. gospod Mihael Arko, dekan v Idriji, ki bo romarski pevovodja. Vsak naj pove, kateri glas da poje.

Prosimo še enkrat, naj bi se priglasili v lepem številu zlasti moški. Prosimo, agitirajte za udeležbo, da bo naš nastop pred sv. očetom časten! Udeleženci, zglasite se pravočasno, najbolje takoj! Dnevi potekajo. Drugače odbor ne more prevzeti odgovornosti za popoln red.

Marijine družbe prosimo: Ne pozabite na duhovne darove! Zadnji čas za naznanilo, koliko ste jih nabrali, je veličinčna nedelja.

Romarski odbor.

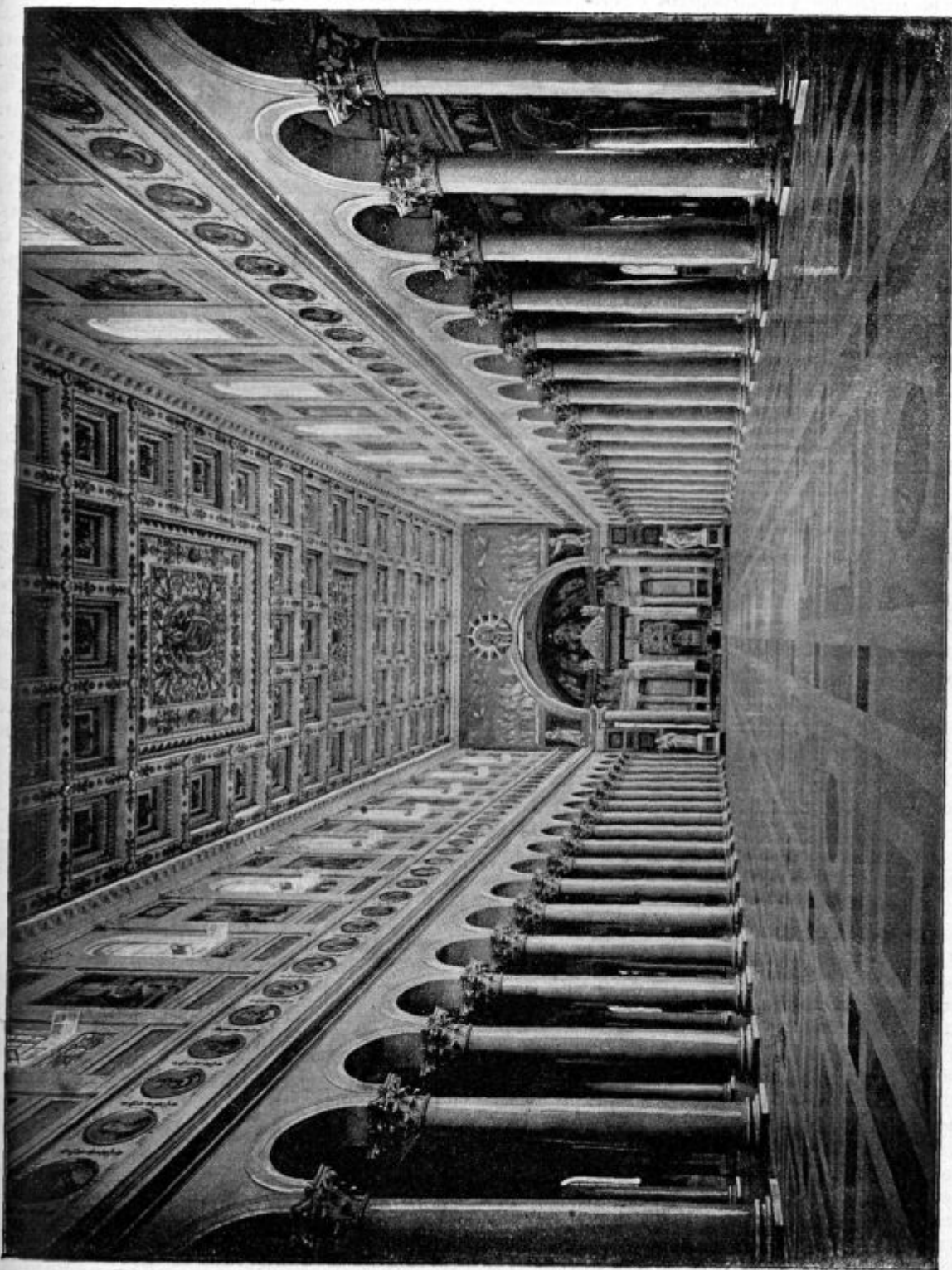
Brezmadežni.

(Sestavljeno za 8. decembra, a porablivo za vsak Marijin praznik.)

Eligo Te hodie in dominam, advocatam et matrem meam — izvolim te danes za svojo gospo, zavetnico in mater. Danes, Brezmadežna, je praznik tvoj, danes tvoj prečisti god, danes prepevajo tebi čast in slavo nebesa

vsa in zemlja vsa, zlasti pa otroci tvoji, deca ene velike družine, kateri si ti, devic Devica, duhovna mati.

Mogočno in odločno done po svetiščih mladeniški zbori, miloproseče se glase mla-

Notranjščina cerkve sv. Pavla v Rimu,

denk glasovi, pozdravlja te vse, proslavlja te vse in se raduje godu tvojega, prečista Mati in Devica, ko siplješ milosti obilnih in bogatih na vsakoogar, ki tebe prosi in čuvaš slehrnega, ki se tebi izroča.

Danes, Prečista, na tvoj slovesni praznik, je tudi za sina tvojega slovesen dan, rojstni dan, sprejetja dan, veselja in radosti praznik. Zato še s posebnim hrepenenjem hiti pred tvoj oltar. pred tvoje obličje, da se tebi iznova posveti in tvojemu varstvu zaupljivo izroči. Pa kaj, premila Mati, naj ti izroči za vezilo sinko tvoj, kaj naj položi pred tvoje noge tebi na oltar, da te oveseli, se ti izkaže hvaležnega in te poprosi milosti?

Velik, dragocen, bogat dar bi ti rad poklonil, a glej siromaka, reveža, ki nima bogastva, biserov, draguljev, s katerimi bi te oktil, ki nima cvetlic — ker mraz jih je zamoril — da bi ozaljšal oltar; oh saj nima sirota drugega kot zadolženost svojo — a pač, nekaj ima v posesti, nad čimer se ti, Presveta, razveseljuješ, nekaj ima v svoji osirotelosti, kar tolaži tudi tvoje srce, in to edino tebi poklanja, tebi podaja: samega sebe, dušo svojo, srce svoje tebi daruje, predraga Kraljica; tebi naj bo posvečeno. Le zate naj gori, le zate naj živi, gospa, zavetnica, mati, kakor danes, ob dvajsetletnici svoji, tako zmiraj in povsod in poslednji čas!

A tua ergo materna bonitate peto suppliciter: ne me deseras! Da ne zapustiš pomoči potrebnega in prosečega, to je druga točka posvečenja tvojega otroka, o nebeška Gospa, drugi razlog, ki danes njega s tabo tesno družijo — prošnja ponižna, ki mu vre iz srca pred tvojimi nogami, prošnja, da ne zapustiš služabnika svojega.

Z visokega prestola, o nebes Kraljica, se ozri na njega danes, poglej ga z rajskimi očmi in ga usliši: varuj, brani, čuvaj ga, mogočna ti, Devica! Kje naj išče revež še pomoči, kam naj trpin doline solzne se še zateče v sili in nadlogi, kje naj še prosi sirotek tolažbe v življenja bridkih urah, če ti, Pomočnica vseh nadlog, obrneš od njega rajске očmi, ako mu ti, Vodnica na življenja poti, odmakneš svojo močno roko?

Gospa si njegovega srca. Vladarica in gospodarica bodi še njegovih misli, želj in del, ne samo danes, ko srce kipi v ljubezni do tebe, o devic Devica, ampak tudi vedno in povsod, pa najsi doživi še enkrat, dvakrat ali celo večkrat dvajset let.

Bodi mu mogočna zavetnica! Upravičuj, zagovarjaj, izgovarjaj ga pred prestolom stroge pravice božje! Kajti zares bi moral trepetati vsled svojih slabosti in napak, ako bi ne

imel ob svoji strani tako mogočne zavetnice in priprošnjice, ki je pripravljena vsak čas zastaviti pred ostrim Sodnikom vplivno besedo za svojega otroka, ki je v svoji slabosti že često omahoval, se mnogo spodtikal, velikokrat padel, da, padel je, mati, sinko tvoj, a vselej je vstal, se dvignil, dvignil s tvojo pomočjo, Prečista, oprt na tvojo roko, Brezmadežna; zato ti čast, zahvala, o Marija!

K materi se zateče jokajoče dete, kadar ne upa stopiti pred srditega očeta, njej potži svoje gorje, v njo se ozira in jo prosi, iz njenih oči mu sije nada, materini pogledi mu lijo v srce tolažbe in srčnosti.

Prav tako se k tebi, mati nebeška in mati zapuščenih Evinih otrok, zateka dete tvoje in te prisrčno prosi: pomoči, premila mati, pomoči daj, saj si dobra, blaga, usmiljena!

Ne zapustim te v sili in pri večnem Sinu zate bom prosila, samo vztrajaj, dragi, in ne zabi nje, za katero ti danes gori srce!

Ne zabi Te tvoj sin, nikdar ne zabi, ker si dobra! Samo varuj ga, zopet prosi in ponavlja, kajti sam ne zmağa, kar mu preti in žuga. Saj veš, da so sinovi tvoji tudi slabi, saj ti ni neznan, da nje še posebno in prav zato, ker so tvoji, ker sovraži tebe, rjoveči lev še bolj zalezuje.

Glej, gospa in mati mila, kako besné, buče valovi, skozi katere mora mladeničmornar veslati s slabotnim čolnom življenja svojega. Poglej peneče valovje, preteče vrtince, nevarne čeri in kleči, mimo katerih mora priti. Bo-li srečno priveslal skozi? Se bo ognil nevarnosti, bo ušel pogubi, bo zmağala njegova desnica ob veslu slabotnega, kakor lupina lahkega čolna?

Teško, težko! Sam gotovo ne, nikdar!

Glej, že vesla brodar, spočetka mirno, lahko, brez skrbi, težav, nadlog — na obrežju njegovega življenja ni goljufivih in zapeljivih skušnjav-pošasti. Pa vesla dalje na odprto morje, vedno hitreje, pogumneje, drzneje, zadene ob skrite čeri, butne ob skale, čolnič se strese, mladenič ozre, a se ne zmeni, še hitreje drvi po valovitem, od tulečih valov razburkanem morju, ki se zaganja ob čolnič in ga premetava kakor igračo.

Mračni se, temni! Mladenič, kam hitiš, kam drviš? Ne vidiš temnega neba, ne veš za požrešne vrtince, ne poznaš nevarnosti, ki te oklepajo? Oh stoj, nikar naprej, nikar, drugače si izgubljen, potopljen v globočino morjal!

Mornar se prestraši, roka mu omaguje, veslo komaj giblje. Ustavi se — premeri dalje

za sabo in pred sabo in se zdrzne: oh kje je cilj, oh kje! Srce mu zatrepeče in prestrašeni »gorje, gorje!« se mu izvije iz tesnih prs.

»O stella matutina« — o mcrska zvezda, »up in nada in rešitev mornarjeva, zasij mi na življenja srečno pot! Privedi čolnič moj v srečni pristan!«

Čuj, mati, ali ni to čolnič tvojega otroka? Ali mu ne boš hitela na pomoč? Ne boš prišla za ves'lo in ti veslala in rešila, otela svojega varovanca?

Glej, že drsi čolnič po morju, že varno plava skozi valove, ker vodi ga spretnjša roka.

Le vodi ga, o stella matutina, ti, le ti veslari, le ti krmari, mogočna Deva, in pod tvojim varstvom naj srečno pride življenja čolnič v rešino pristanišče večnega življenja, kjer bo v zarji slave tebi, mati, ki si čista vsa, brez madeža, tvoj sinko na veke klical blaženi: Maria, ave!

Sin Marijin.

Nekaj praktičnih misli o Marijini družbi.

Menda ni odveč, da poudarim, da Marijina družba in društvo ni vse eno, da se mora Marijina družba razločevati od drugih društev; ker tu se gre v prvi vrsti za gojitev ljubezni in pobožnosti do Device Marije in zgleđno krščansko življenje, po katerem se tudi na druge vpliva in vnema za vse dobro. Zato pa nikar preveč posvetnega duha v Marijino družbo, kar se posebno zgodi s prepogostimi igrami. Brati je bilo, da je ravno iz tega vzroka izrekel breslavski knezoškof besede: »Marijino družbo noter v cerkev — društva ven v svet!« Marijina družba naj bi torej skrbela za napredek v notranjem življenju. V »Družbeniku Marijinem« beremo, kako so se neka dekleta izrazila: »Odkar imamo društvo, smo veliko bolj posvetne; prej smo molile, zdaj pa — igramo.« Žal, da je to marsikje res. In če Marijina družba ob kakih prilikah napravi igro, naj bo ista le samo z ženskimi vlogami, nikdar pa mešano, in sploh ljubavnih vlog bi dobra Marijina hči nikdar ne smela sprejeti. Kaj pa rečete Vi, g. voditelj in urednik? — Odgovor: Malo veselja mora družba nuditi svojim udom, a ne preposvetnega in takega, ki preveč raztresa. Vnanjost mora notranjost podpirati, a ne ovirati! Ljubavne vloge so seveda popolnoma izključene. Ur.

Sicer daje »Bogoljub« dobra navodila, a žal, da se tu pa tam premalo uvažujejo. Sploh bi morala vsaka Marijina hči brati »Bogoljuba« in pri vsakem shodu naj bi se »Marijino cvetje« preresetalo. Posebno potrebno bi bilo odseke prav uvaževati in urejevati. Nikjer naj bi ne manjkalo abstinencnega odseka. O, ko bi vsa dekleta vedela, kake koristi je abstinenca, brez ugovora bi se je oklenile. Marsikatera je o tem še premalo poučena in še celo nasprotuje; ako bi brala »Zlato dobo«, bi drugače sodila. Prepotrebna je abstinenca za Marijine hčere, koristna za dušo in telo. Iz prepričanja trdim, da ravno abstinenca ustvarja značaje,

plemenite značaje, po njej je veliko lažje v najboljših čednostih napredovati. Kolikor več abtinentk v Marijini družbi, toliko popolnejša bo družba. Vse članice bi morale biti v I. ali vsaj v II. stopnji. Prednice, skrbite za to! Na vas je veliko ležeče v družbi! Nadalje evharistični odsek. Ni še povsod uvedeno vsakdanje sv. obhajilo v Marijini družbi. Vprašam vas, ako ljubite Marijo, — ne ljubite li tudi njenega Sina, evharističnega kralja? O, ko bi vedele, kolike milosti bi zajemale v pogostnem sv. obhajilu, kako rade bi pristopale — saj tu najdete vse, kar more vaša mlada srca osrečiti. Razvrstite se tako, da vsak dan določene pristopijo k svetemu obhajilu! Tudi »večna molitev« naj bo v vsaki Marijini družbi vpeljana. V mnogih krajih imajo vsako nedeljo določeno uro za skupno češčenje, kamor pridejo vse Marijine hčere in še drugi ljudje radi prihité. Kjer bi še to ne bilo, vpeljite!

Vsaka Marijina hči naj bi kolikor mogoče podpirala ubožce, sirote in misijone. Malo manj nakita, malo manj novih oblek, pa boste lahko dale in bo za vse dovolj. — Ker se je »Bogoljub« že večkrat dotaknil vprašanja »o obleki Marijinih hčerâ«, naj mi bo dovoljeno par besedi o tem. Sveti Janez de la Salle pravi tako o obleki: »Za ubožnejšega ali rokodelca ne pristoja, da se oblači kot bogatin ali plemenitaš, ker eno ne pristoja vsem.« »Ne se oblačiti kot pred 30 leti, pa tudi ne po najnovejši modi.« Tako ta svetnik. Marijine hčere naj si izberejo srednjo pot, ki jo je najlažje hoditi. Marijina hči se ne bi smela čez stan oblačiti in če zna tudi sama ukrojevati, mora imeti višje ideale kakor je moderna obleka, ki je zadnja leta povsem nedostojna. Celó življenje Marijine hčere naj bi bilo kot luč na gori, ki razsvetljuje okolico, da tudi drugi vidijo njena dobra dela in hvalijo Očeta, ki je v nebesih. Nikdar pa ne bi smele biti Marijine hčere v ničemer ljudem v spodtiko! Malo več resnega duha v mnoge Marijine družbe! Družbenica.

Smrt zglednega mladeniča.

Ptujska okolica. Spet je neusmiljena smrt vzela prerano svojo žrtev: zglednega in pridnega sina Janeza Božička. Rojen je bil 6. decembra 1888, umrl je dne 31. januarja t. l. Pogreb je bil na Svečnico. Spreveda se je udeležilo veliko ljudstva. Takega pogreba še ni bilo zlepa v starodavnem Ptujju in okolici. Pogreb je bil res sijajen kot prvega »Orla« in uda Marijine družbe. Nosili so ga sodelavci zidarji, svetili mladeniči Marijine družbe, ki so imeli čez prsa višnjeve trake in svetinjice. Na vsaki strani rakve so korakali po štirje »Orli« v kroju. Č. g. P. Ludovik Rantaša so ob grobu v kratkem govoru z ganljivimi besedami vzeli slovo od njega. — Par skromnih vrstic iz njegovega življenja. Bil je po poklicu zidarski pomočnik; priljubljen med tovariši delavci, marljiv in priden pri delu; mirnega in tihega obnašanja in lepega, treznega življenja. Učil se je in delal v Ptujju, potem je šel med svet, najprej v Gradec in lansko leto v Ljubljano. Lep zgled je bil vsem slovenskim delavcem v nemškem Gradcu. Njegova najljubša pot je bila v cerkev k službi božji; potem v društvene prostore »Kresa«, Prokopigasse št. 12. Tam je čital katoliške časopise in se veselil med Slovenci. Bolehal je dalj časa na sušici, čez devet mescev, iskal zdravja v bolnišnici v Gradcu in v Ljubljani. Zadnji čas je ležal doma pri materi. Bolezen je prenašal voljno in potrpežljivo, bil je večkrat previden s svetimi zakramenti. Na bolniški postelji je bil sprejet v Marijino družbo. Pri postelji si je dal obesiti podobo svete Družine, v katero je imel neprenehoma uprte svoje oči, v rokah pa je imel križec. Tako je mirno v Gospodu zaspal. Priporočamo nepozabnega Janeza vsem v pobožno molitev!

Bogu ljuba.

Ni še bila velika. Komaj devetero pomladi je doživela na strmem hribčku nad prijaznim Leskovcem. Svoje tretje šolsko leto je začela v lepi novi šoli. Na svojo tablico pa je že znala lepo napisati: Lizika Šmigoc iz Berinjaka št. 2.

Res še ni čitala »Bogoljuba«, a bila je že sama Bogu — ljuba.

To vedo tisti, ki so jo poznali. Priprava za prvo sv. spoved in prvo sv. obhajilo pred enim letom ji je bila vse predolga. Nestrpnost je izpraševala: »Gospod, kdaj bomo že šli k sveti spovedi?« S celim otroško-nedolžnim srcem je vzljubila božjega Zveličarja. Solzice veselja so rosile iz njenih oči, ko je poslušala, kako zelo ljubi Jezus otročiče. Krščanski nauk ji je bil najljubši. Pač nikdo ni slutil, da je ona tista srečna lilija, ki jo bo Gospod prvo presadil v sveta nebesa.

V petek je bila še v šoli. V torek je ni bilo več. V četrtek je bila doma spovedana. Prejela je sv. poslednje olje. Sv. obhajila kljub srčni želji ni mogla prejeti radi hude bolečine v grlu. — »Lizika, ali veš, kam prideš, če umrješ?« — »K Jezuščku v nebesa!« — »Ali se bojiš smrti?« — »Ne bojim se in k Jezusu si želim, samo v jami me bo strah, ker mame in ateja ne bo pri meni.«

V petek, 24. januarja, je pohitela njena dušica v nebesa. In sedaj je pri svojem otroškem Prijatelju. Ali jo je kaj strah v jami? Gotovo ne, ker sedaj že bolje zna, kako lepo bo sodnji dan vstalo njeno telo iz groba v radost staršem in katehetu. — Če kdaj, so se tu uresničile besede žalostnega očeta: »Kar ljudje radi imajo, tudi Bog rad ima.«

Šla je mlada v nebesa, ker je bila Bogu — ljuba.

O. š.

Mariji!

Molitev 90letnega starčka pesnika A. Traberta.

Oh molil, rad bi molil,
preljubeža Boga;
pa revež, jaz ubogi,
moliti prav ne zna!

Zvezdá najvišjih nihče
še nikdar videl ni;
še višje prestol božji
v nebó postavljen si.

Le ona, ki na križu
je gledala Sinú,
Devica najčistejša,
najbližje nam je tu.

In ti, Marija, sprejmi
zdaj moje to srcé,
in s srcem vse veselje
in srčno vse gorjé.

Izprosi mi pri Bogu,
da trdno verjem vanj;
kot sveča na oltarju,
da zanj gorim in ugasnem zanj.

Prevel J. M.

Slovenski misijonar

Misijonska misel med Slovenci.

Naj bo ponatisnjenih tukaj nekaj imenitnih stavkov iz »Voditelja«, ki piše v poglavju »Misijonska ideja« sledeče za nas vse preznamenite besede:

»Vsa ljudstva so žrtvovala za razširjanje vere ljudi misijonarje in gmotna sredstva, vendar pa ne v enaki meri; njihovo sodelovanje je bilo večinoma sorazmerno verski zavesti. Izpolnjevanje velike misijonske naloge je merilo, kako pulzira (kako hitro bije žila) krščanskega življenja v mističnem (t. j. duhovnem) telesu Kristusovem v njegovih posameznih udih — katoliških narodih. Čim bolj jih je prevzela ljubezen do Kristusa in cerkve, tembolj so se zavedali svoje dolžnosti do misijonov.«

Ko »Voditelj« natančneje poroča o misijonskem delovanju Portugalcev, Špancev, Francozov in Nemcev — poslednji so se zlasti v zadnjem času začeli gibati za misijonska dela — nam poroča tudi, kako narašča z pomnoženim delom za misijone tudi vpliv Nemcev in Nemčije v pokrajinah, kjer delujejo nemški katoličani (in tudi protestanti). Tako poročajo nemški misijonarji, kako počjo v Indiji med drugimi nemškimi pesmimi celo pesem »Die Wacht am Rhein«, kako se uče na Japonskem in v Afriki nemščine. Str. 382. beremo dalje: »Nehote pri tem prihajajo na misel naše razmere. Kakor v katoliški Nemčiji, si je tudi na Slovenskem katoliška misel priborila važne zmage in izpričala katoliško mišljenje našega naroda. Ali se bo pokazala tudi poglobitev verskega življenja? In če se bo, ali imamo pričakovati umevanja misijon-

ske misli? Razlogi, ki so nagnili katoliške Nemce k temu gibanju, so tudi za nas večinoma merodajni; imamo pa tudi svoje posebne, ki bodo še bolj pomagali misijonski misli do zmage tudi pri nas. Katoliška Slovenija se navdušuje za trializem in za vpliv našega naroda na Balkanu. Naša kultura pa je katoliška, torej moremo pospeševati vpliv katoličanstva na nazadnjaški razkol. V tem družimo lahko tudi mi dva ideala, katoliško in narodno misel. — Kakor se drugi narodi tudi za to zanimajo za paganske misijone, ker imajo svoje kolonije (naselbine), tako bi se morali posebno Jugoslovani zanimati za napredek katoliške cerkve na Balkanu. Tukaj nam je pokazal pot škof Slomšek, ki je prvi med Slovani spoznal važno nalogo katoliških Slovanov v katoliški cerkvi.« — Četudi darujemo v misijonske namene precej denarja, pa gre večinoma za nemške katoliške misijone, ki širijo seveda s tem tudi veljavo nemškega naroda.

Kdor daruje za balkanski misijon, ve, kam je dal svoj dar. V kratkem času, kar delujemo Slovenci za Bosno (od Marijanskega kongresa v Solnogradu l. 1910) se je storilo mnogo. Bosenska mladina nam je hvaležna. Dijaki so nas opetovano prosili za slovenske knjige; ustanovili so med seboj slovenski tečaj, čutijo se z nami eno. Iz dijakov bo zrasla prihodnja inteligenca, ki bo vodila bosensko ljudstvo.

Ali je treba še več besed? Dovolj je dokazov, da je za nas Slovence prvi in najimenitnejši misijon balkanski misijon.

M.

Iz Macedonije.

I.

Slovenska usmiljenka sestra Olga Poničnikar je poslala iz Kukuša v Macedoniji naslednje poročilo:

»Iskreno se Vam zahvaljujemo za podporo. Saj zdaj bo zadosti sirot potrebnih pomoči. Vojska je že ob začetku provzročila veliko

strahu in vznemirjenja. Koliko strahu je bilo, ko so začeli pobirati bulgarske može in mladeniče, njih konje in drugo živino za prenašanje vojnih potrebščin in za hrano. Bulgarski mladeniči so po večini zbežali v Bulgarijo, samo da se rešijo turške vojaščine. Pa tudi Turki so bili potrti, kakor da bi slutili, da

bodo premagani. A preden so bili premagani, so se hoteli zmaščevati. Ni bilo varno, če je Bulgar srečal kakega Turka; pa saj se Bulgari tudi niso nikamor upali, še na trg ne, da bi si kupili potrebnega živeža. Turki so rekli, da bodo vse požgali in vse pomorili, preden bodo od tu pregnani.

Kajmakam (okrajni glavar) je zapovedal turškimi vojakom in orožnikom, naj gredo po vaseh, da kar mogoče pokončajo bulgarsko ljudstvo. In res že štirinajst dni preden so se pokazale prve krščanske čete, se je okoli Kukuša videlo požiganje vasi. Navadno se oboroženi vojaki obkrožili vas, zgnali vse močje v veliko dvorišče ter jih neusmiljeno pretepali, nekatere so pustili na pol mrtve. V nekoliko vaseh so popolnoma pokončali prebivalce, požgali poslopja, može pomorili, z ženami pa uganjali strašne reči. Druge so gnali peš v Solun (mesto Kukuš je okoli 50 km severno od Soluna ob železnici iz Soluna proti Carigradu), nekateri so od samega tepenja že med potjo umrli. Največje zlo pa je pretiilo tukajšnjim prebivalcem (v mestu Kukušu). Turki so govorili, da bodo vse ljudi pomorili, seveda prej mučili, hiše pa požgali. Več premožnih Bulgarov je bilo že zaprtih, a rekli so, da bodo zaprli še 600 Bulgarov. Usmiljenke smo hitro poslale telegram v Solun, naj pride naš predstojnik Emil Cazot, ki je res prišel in hitel v konak (vladno palačo), da prosi za uboge jetnike. Tudi naša prednica je šla prosit kajmakama. Hvala Bogu, da je med tem prišel drug kajmakam, ki je prošnjo uslišal. Sploh so bili Turki nasproti nam sestram vedno dobri.

Tri dni pozneje, 5. novembra, smo že na vse zgodaj zagledale cele trume ljudi, hitečih po široki poti na postajo, pol ure od Kukuša, da se odpeljejo proti Solunu. To so bili tukajšnji Turki. Kaj jih je podilo, se ni vedelo, bežali so, kar so le dale noge. Šele potem smo videli, da so se bali prihajajoče bulgarske vojske. Dne 7. novembra so se že prikazali prvi srbski in bulgarski konjeniki. Kakšen strah je obšel ljudi, ker so mislili, da Turki zato bežijo, ker bodo zažgali Kukuš. Vsi ljudje so ostali zaprti v svojih hišah ter čakali svoje žalostne usode. Že od 11. ure ter do večera so skozi Kukuš hodili takomenovani madžiri, strašni Turki, in šli proti So-

lunu. Še bolj smo se čudili, ko smo videli kar čez njive bežati vse vojake, sodnike in kajmakama ter nekaj še ostalih; to je bilo ob pol štirih. Blizu okoli 6. ure pa se začuje pokanje pušk; bilo je nekaj ubitih in ranjenih. Ljudje so bežali zmešani na vse strani. V nekaj minutah je bila naša hiša in naša deška šola polna ljudi, ki so se tresli v strahu, če se vrnejo Turki; ostali so pri nas celo noč in naslednji dan do poldne. Mesto so zasedli in varovali bulgarski komiti (četaši) ter po hišah iskali Turke, drugi dan je bil konak (vladna palača) napolnjen z zaprtimi Turki. Vse okoliške turške vasi so že prazne, potoki in vodnjaki polni mrličev.«

II.

Usmiljena sestra Leopoldina Nareks, štajerska Slovenka iz celjske okolice, je poslala »Apostolstvu« iz Kukuša to-le poročilo:

»S hvaležnim srcem se Vam zahvalim za dar, ki ga je Vaša dobrotljivost poslala za naše uboge sirote. O kako z veseljem je sprejeto tako naznanilo posebno zdaj, v žalostnem času vojske! Uboštva je bilo dosti že poprej, kaj šele zdaj, ko je tolika draginja, pa nič zaslužka, koliko družin pogreša očeta ali starejšega brata, ki je bil podpora cele družine. Sicer je bilo naše mesto obvarovano na prav čuden način; Bog in prečista Devica Marija, kateri smo se s sirotami vsak dan goreče priporočali, nas je obvarovala, da nismo videli preveč prelitja krvi.

Moje opravilo je pri sirotah v naši sirotišnici. To opravilo imam tujak že 27 let in sem prva slovenska usmiljenka, ki je prišla v ta misijon; letos (1912) sem dobila v pomoč slovensko sestro Marijo Flis. Prav srečna sem, da me je Bog poklical v tako reven misijon; za to milost se mu zahvaljujem vsak dan, četudi je zadosti težav in bridkosti, pa tudi tolažbe ne manjke. Marsikatera naših deklet je šla v samostan, druge pa so postale dobre krščanske matere. Tukaj imamo tudi Marijino družbo za dekleta. Dekleta se pri nas učijo delati, kuhati, šivati, vezenja itd. (S. Leopoldina je učiteljica v tej šoli za ženska ročna dela.) Še enkrat se tisočkrat lepo zahvalim vsem dobrotnikom našega misijona!«

Prijateljem bosenskega misijona.

J lošlo koncem januarija meseca sledeče pismo iz Sarajeva od č. očeta Puntigama:

Bogoljubni Slovenci!

Danes si želim, da bi mogel stati vrh Triglava; hotel bi imeti tak glas, da bi slišali s tega vršaca moje besede vsi, ki bivate po Kranjski, v Spodnjem Štajerju in na jugu dol do Trsta; potem bi pa vzkliknil iz vsega srca: »Živeli dobri Slovenci in plemenite Slovenke, veliki dobročinitelji svojih bratov v Bosni in Hercegovini! Bog naj vam povrne tisočerno, kar ste tekom leta 1912. v toliki meri storili za revne cerkve, za mlade duhovnike, za dijake, rokodelske va'enice in za otroke-sirote! Bog poplačaj! Bog povrnil!»

Vaše žrtve so bile tem dragocenejše in pred Bogom zaslužnejše, ker ste mili Slovenci v zadnji dobi tudi mnogo velikodušno darovali za svoje brate v Bolgariji. A kljub vsem tem skrbem niste pozabili na nas Bošnjake ter ste nas zlasti za Božič s tolikimi darovi vzradostili in tolažili. Bog bo plačnik! On pozna vsakega izmed Vas, on pozna Vaše žrtve, on naj nagradi slehernemu po njegovih zaslugah! V ta namen molimo dan na dan z malimi sirotami.

Dovolite, mili prijatelji, da povem, kolike nepopisne važnosti je ravno zdaj podpiranje in ojačenje katoliškega življa v Bosni in po vsem Balkanu. Da, velevažno je, kajti gre se za to, ali bo prihodnost v Bosni katoliška ali razkolniška.

Treba bo še preobilega napora in velikanskih žrtev, ako hočemo tukaj zagotoviti katoliškimi Hrvatom lepšo bodočnost. Kdor pozna tukajšnje razmere, ve, da ne pretiravam.

Zato prosimo nujno predvsem prirsčne molitve pobožnih Slovencev, naj božje Srce Jezusovo vlada in zmaguje v Bosni in Hercegovini in vse obrne tako, da bo v prid naše svete matere katoliške Cerkve in v srečo naše domovine. Priporočimo se pa tudi nadalje vašim zlatim srcem; posebno priporočam svoje novomašnike in dijake. Ni treba tako bogatih darov za novomašnika, rače bi prosil trem vsaj najpotrebnejše. Sai lansko leto ni dobil nobeden novomašnik bale nego oni, ki ste ga oskrbeli Marijini otroci okrog Bogo'juba. Lahko si mislite, koliko je bilo veselje presrečnega obdarovanca; ali naj vam še povem, kako bridko je onim, ki morajo brez vsake oprave na svoje revne fare. Pridite, mili prijatelji, in obiščite nas,

svoje brate, da se na lastne oči prepričate, kako je pri nas.

Preteklo jesen sem bil toliko srečen, da sem potoval preko Gorenjske na evharistični kongres. Izstopil sem v Bohinjski Bistrici, da vidim Savico. Niko'li ne zabim onega divnega jutra. Že ob 8. uri sem stal pod slapom ter strmeč zrl deviški vir Savice, hčerke očaka Triglava. Ne kakor dete, kot junaška nevesta se rodi iz skale ter vriskajoč in bobneč skaklja in dirja čez stotere skale; ne da si zabraniti pota, ne da se ustaviti, ne zadrževati v zmagovitem teku. Čiste vodice se še enkrat skopljejo in ojačijo v skrivnostnih globinah jezera, potem pa drve neumorno naprej, naprej, pozdravljae, oživljaje ljudstvo in zem'jo slovensko. Oj, daljna je njena pot, pot Save; povsod deli blagor in lepoto pokrajinam Jugoslovanov. — Dolgo sem stal in nemo zrl ta čudež božje roke in vedno bolj in bolj je prevzela ta misel mo'jo dušo: Oj Savica, hči kraljeva, ti si ljubka, da najlepša slika malega, a čistega, mladostno čilega katoliškega naroda.

Kakor nosi Sava daleč na vzhod blagoslov in oživljajočo silo, prav tako je naloga naroda slovenskega, naj prinese bratom na vzhodu, ki so vzdihovali stoletja pod turškim jarmom, blagoslov, vstajenje, življenje. Premili bratje in sestre — kakor Savica svoje vodice, tako ste nam vi poslali svoje dokaze bratske ljubavi že skozi dve leti. Vsak darček, vsaka Češčenamarija je kapljica v tej reki, ki nam jo pošiljate. Ali Vam smem še sporočiti, kaj sem še doživel na popotovanju in kaj me je prav posebno razveselilo?

V Trstu sem spoznal največjo in najvzornejšo Marijino družbo, ki mi je kdaj prišla pred oči. To je družba slovenskih deklet, ki ima lastni dom. Ko sem videl to družbo, je bil trden moj sklep: tudi jaz ne bom prej miroval, dokler nimamo lastnega Marijinega doma v Sarajevu za naših 300 dijakov.

Ob Bohinjskem jezeru sem drugi dan maševal v cerkvi Sv. Duha. Potem me je gnala radovednost, kakšne hišice imajo tod in vstopil sem pri družini blizu cerkvice. Na mizi vidim ležati »Bogoljuba«. »O, to je pa moj dobri prijatelj!« vzkliknem. V tem vstopi mladenič, ki je čital v zakristiji moj podpis. Hitro me vpraša: »Ali ste Vi, gospod, tisti oče Puntigam, ki nam poročajo v Bogo'ljuba o Bosni?« »Sem,« mu odgovorim. To Vam je skočila dobra mati kar k skrinji, hoteč poiskat mal dar za bosenske sirote. —

Tako dobra in mila so slovenska srca. Teh prizorov ne zabim nikoli.

Z Bogom, mili Slovenci!

Vaš vedno hvaležni

O. Anton Puntigam.

Sarajevo, 15. jan. 1913.

Kdorkoli bi hotel sodelovati za letošnje novomašnike, — če tudi mnogo ne zmoremo, najnujnejše perilo jim hočemo vendar pripraviti, kaj ne, — ta naj se blagovoli pismeno

obrniti na naslov: Bosenski odbor Ljubljana, Alojzišče. Ako se malo pomenimo, bo vse šlo bolje od rok in ne bo ene reči preveč, druge pa premalo. To seve razumejo pred vsem naše dobre matere in naša pridna dekleta. Pa prosimo, vsak naj gotovo sodeluje z molitvijo; bosenski novomašniki so zelo potrebni dušne opore, ker so tam v Bosni res še petdesetkrat težji odnošaji nego pri nas v najrevnejši fari. — Moli lahko vsak otrok za bosenske misijone.

Torej še enkrat prosimo predvsem molitve.

M.

Kako iznajdljiva je ljubezen.

V bližini slovenske meje živi pridna hčerka Marijina. Ima lepo hišico z vrtom in si služi vsakdanji kruhek s šivanjem. Ker je zelo spretna, ima mnogo učenk. Hočem Vam povedati, kako deluje ta blaga duša za Bosno. Šele eno leto je, odkar je Marijina družbenica. Pri Marijini družbi je izvedela o bosenskem misijonu. »Tudi jaz hočem sodelovati,« mi obljubi. Pa kako? — Kdor ima opraviti z učenkami, vé, koliko težav je zavoljo reda, zavoljo vedenja itd. V delavnici naše vrle Katarinice stoji pred podobo Marijino mala zaklenjena skrinjica. Kdor pusti nered, ko odide, mora plačati globo. Kdor pusti na svojem prostoru smeti, plača 2 vinarja globo; kdor pusti ležati škarje, plača 4 vinarje; kdor pusti svoje delo v neredu, plača 6 vinarjev; ako se kdo spozabi in izreče surovo besedo, »afna, norec, avša«, plača globo. Bolj ko je beseda surova, večja je kazen. Tako n. pr. če reče drugi »svinja«, mora plačati 10 vinarjev, če se zaroti 12 vinarjev, za kletev ali laž 18 do 20 vinarjev. Kdor začne prepir ali kdor opravlja bližnjega, plača 10 vinarjev. — Višino kazni določijo vse deklice. To je vse-

lej veliko veselje, ako koža zasačijo; kajti pri gospodični Katici se ne učijo le lepega šivanja, ampak tudi šivati »čednosti lepo suk-njico«, kakor pravi Slomšek. Saj je dobra Katica tudi častilka Slomškova.

No, in kaj z denarjem? — »Dozdaj smo ga porabile vsako leto za lep izlet, ki smo ga naredile skupno. Od letos naprej bo ta denar za Bosno,« tako mi je obljubila pri odhodu. In čez tri mesece je že poslala lep oltarni prt s čipkami ter sporočila tako: »Odkar plačujejo moje deklice globo za Bosno, storé to mnogo bolj voljno, to je prvi sad. Drugi je pa ta, da so učenke še bolj natančne in občutljive za vsako surovost in napako, ker jih zelo veseli, ako je katera kaznovana. Nekateré se celo same kaznujejo, ako lahkomi selno izrečejo sveta imena ali kako neresnico. Vse se namreč vesele, ako je bosenska skrinjica vedno težja.« Zdaj so mi obljubile, da hočejo same sešiti šest srajc za letošnjega novomašnika. »Blago bomo že spravile skupaj s svojimi globami, delo pa bo za stonj,« so dejale z ljubeznjivim nasmehom. Kaj ne, ljubezen je iznajdljiva?

Cerkveni razgled

Po svetu.

Sv. oče Pij X. vabijo v posebni enciklici (pismo papežev) katoličane vsega sveta, naj praznujejo 1600 letnico Konstantinovega ukaza, po katerem so bile podeljene katoličanom verske svoboščine in pravice, dočim je poprej skozi tri stoletja besnelo preganjanje kristjanov po pro-

strani rimski državi. Posebno sijajne slovesnosti bodo imeli tekom leta 1913., kakor že naznanjeno, v Rimu.

† Kardinal dr. Fr. Nagl. Dne 4. februarja, ob eni uri ponoči je umrl dunajski kardinal in bivši tržaški škof dr. Fr. Nagl. Ob času evharističnega kongresa smo ga še videli čvrstega, krepkega —

zdaj ga ni več. Dosegel je starost 57 let. Za dunajsko nadškofijo je smrt kardinala Nagla hud udarec. V kratkem času bivanja na Dunaju si je pridobil v požrtvovalnem delovanju veliko zaslug. Vsi listi so ob njegovi smrti slavili njegove vrline, osobito njegovo vsestransko človekoljubno delovanje. Cesar sam, pa tudi prestolonaslednik sta ga visoko čislala. Pogreb je vodil praški kardinal nadškof Skrbensky. Udeležba pri mrtvaškem sprevedu je bila velikanska; navzočih je bilo več članov cesarske hiše, več ministrov in generalov ter mnogo škofov, med njimi tudi ljubljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič. — Škofovske posle dunajske nadškofije bo do novega imenovanja opravljal pomožni škof dr. Josip Pfluger.

Zanimiva knjiga »Annuario Pontificio« (Papeški letnik) za leto 1913. navaja število papežev, škofov itd., sploh vso takozvano cerkveno hierarhijo. Sedanji sv. oče Pij X. imajo v vrsti papežev številko 259. Vseh kardinalov je točasno 61.

Kongres na Malti. Evharistični kongres se prične 24. aprila in bo trajal do 27. Angleške oblasti na otoku so že prijavile svojo udeležbo. Velika zborovanja se bodo vršila na dvorišču zavoda sv. Ludovika, kjer je prostora za 10.000 oseb. Določenih je že veliko posebnih vlakov, ki bodo udeležence Konstantinskih slavnosti peljali iz Rima na jug.

Novi španski poslanik pri sv. stolici, Calbetón, je bil sprejet od papeža dne 5. februarja v avdijenci. Poudarjal je v svojem nagovoru, kako je kraljeva dvojica vdana sv. očetu. — Novi nuncij za Španijo se imenuje msgr. Fr. Ragonesi.

Sestra papeža Pija X., Rozalija Sarto, je umrla 12. februarja v Rimu, stara 72 let. V Vatikanu so bili sprejemi za nekaj časa odpovedani.

Rektor zavoda »Anima« v Rimu. Za vodja zavoda »S. Maria dell'Anima« v Rimu je imenoval avstrijski cesar dunajskega stolnega pridigarja dr. Maksa Brennerja, ki je že deloval na tem zavodu dve leti kot ondotni kaplan. Dr. Brenner je Dunajčan. Doslej je vodil ta zavod prelat dr. Lohninger, ki je šel v pokoj v svojo domovino na Gornje Avstrijsko.

Prelatu dr. Jožefu Lohninger, ki je vodil 10 let zavod »S. Maria dell'Anima« v Rimu in se je radi bolehnosti odpovedal tej častni službi, so podelili sv. oče Pij X. ob slovesu krasen spominski prstan in pravico, da sme ob gotovih dneh opravljati sv. mašo v škofovski obleki. — Visoko odlikovanje mu je podelil tudi avstrijski cesar.

Slovanska cerkev sv. Cirila in Metoda v Solunu. Sprožila se je misel, ki je bila najprej objavljena v Zadru, naj bi se v čast slovanskima apostoloma v njihovem rojstnem in sedaj osvobojenem mestu postavila veličastna cerkev. To bi bil pač lep spominek, ki bi utegnil pospešiti zedinjenje med vzhodno in zahodno Cerkvijo.

1200 porok je bilo na Dunaju na pustno nedeljo; zraven teh je obhajalo še 207 parov srebrno, 9 pa zlato poroko.

Pomenljiv govor je imel predsednik katol. ljudskega društva za Italijo, grof Jožef della Torre v navzočnosti več kot 2000 odličnih italijanskih katoličanov. Katoliško politično društvo

S. Olga Ponikvar.

se je po naročilu sv. očeta Pija X. bistveno spremenilo ter nalaga svojim članom dolžnost varovati verske, državljanske in socialne pravice. 20 let so se katoličani zdrževali volitev (niso samostojno nastopili); zmerjali so jih nasprotniki za »brezdomovince«. Zdaj bodo nastopili samostojno; vpili bodo nad njimi, da uganjajo politiko, a ta politika bo tudi politika evangelija.

Katoličani bodo tudi krepko nastopili za krščansko šolo.

25.000 frankov je določilo srbsko ministrstvo za uk in božičastje za odposlance, ki pojdejo v Rim, da se dogovore s sv. stolico o konkordatu in urede vprašanja katoliške Cerkve v Srbiji.

V katoliško Cerkev je prestopil ruski pisatelj Nikolaj Slanin.

Na smrtni postelji je bivši francoski ministrski predsednik in preganjalec sv. Cerkve: Combes. Umreti bo moral, katoliška Cerkev bo pa ostala trdna in močna do konca sveta.

Novi predsednik francoske republike. Listi so vseprek z veseljem pozdravljali izvolitev Poincaréja za francoskega predsednika. Zakaj? Zato, ker ob teh razmerah katoličani boljšega niso mogli pričakovati. Toliko je gotovo, da je tudi ta mož glasoval za nesrečno postavo, ki je ločila Cerkev od države; gotovo je pa tudi, da ni poseben prijatelj framasonov in lože, kajti framasoni so se močno upirali njegovi izvolitvi. Veselje katoličanov je torej kolikortoliko upravičeno.

To bi bilo želeti. Časopisi so naznanjali, da se Rusija trudi, naj bi Palestina postala mednarodna last. Kristjanom najdražja svetišča naj bi Turki zapustili in izročili kristjanom. Za varstvo in za osebno varstvo bi skrbelo mednarodno orožništvo. Čuje se, da sta Francija in Anglija voljni podpirati te predloge. Avstrija bo to namero z veseljem pozdravila; upira se baje samo Nemčija.

Redek slučaj. V Leadville, Co., v Ameriki se je neki katoliški Slovák poročil z domačinko Amerikanko, ki pa ni bila katoliške vere. Dne 8. decembra 1912 je bil krst novorojenega otročiča. Ondotni slovenski župnik J. Jerše je krstil otročiča, ob enem pa tudi mater (o kateri se je dvomilo, če je bila poprej — v krivoverstvu — pravilno krščena).

Žalostno. Po ravnokar izišlih poročilih socialnega politika Goyeaua so dušnopastirske razmere v Parizu še zmerom dovolj žalostne. Ustanovili so zadnji čas sicer 24 novih župnij, a kljub temu je še danes v Parizu 1,800.000 katoličanov, ki nimajo prav nobenega rednega dušnega pastirstva. Pariz je torej za Francoze najprvo in najbližje misijonsko polje. Ni čuda, če je v Franciji tako daleč prišlo.

Mrliče sežigati so hoteli nekateri nestrpni svobodomiselnici na Bavarskem, taki namreč, ki jim je zoprna vsaka cerkvena naprava in pobožnost ter sploh vsako cerkveno opravilo. Ministrstvo jim ni zabranilo, toda cerkvena oblast hoče ohraniti dosedanje pokopavanje, ki je edino v duhu sv. Cerkve; zato so vsi barvarski škofje v svojih pastirskih listih izdali stroge naredbe zoper sežiganje. Poglavitna določila so sledeča: 1. Katoličani ne smejo in ne morejo biti člani društev

za sežiganje mrličev. 2. Kdor bi sam v oporoki zahteval, da se sežge, se mu odreče cerkveni pokop, oziroma cerkveno blagoslovljenje. 3. Kdor je sežiganje zase že določil, pa tega kljub cerkvenemu opominu ne prekličie, ne more prejeti zakramentov za umirajoče.

Strah in groza. Vse tišči v mesta, nevede kolika beda, nesreča, pokvarjenost in izprijenost vlada dostikrat po teh novodobnih Babilonih. Žalostno sliko o tem nam daje Dunaj, naše prestolno mesto, kjer je bilo lani 1558 samoumorov. Ali ni ta številka jasen dokaz, da lahkoživo življenje vodi v brezverstvo, to pa v obupni samoumor?

Na katoliških misijonih je umrlo lani 160 duhovnikov-misijonarjev, med njimi 12 škofov. Nedavno je umrl karmeličanski redovnik Becaro, ko je bil ravno na poti k sv. očetu v Rimu; bil je poprej deset let misijonar v Vzhodni Indiji.

Svetniški proces. Kakor znano, je Iurška Bernardka umrla kot redovnica v sluhu svetosti. Svoj čas smo naznanili, da se je radi njene kanonizacije uvedla v Rimu predpriprava in preiskava, t. j. takozvani »svetniški proces«. Zdaj je zadeva že toliko napredovala, da pričakujejo še to leto papeževega dekreta, ki bo podelil Bernardki naslov »častitljiva«. — Na vrsti je pa še okrog 50 drugih takih obravnav, ki čakajo rešitve.

Po domovini.

Pri sv. očetu Piju X. je bil sprejet v avdijenci tržaški škof dr. A. Karlin dne 19. januarja. V spremstvu sta bila tudi dva hrvaška duhovnika iz zavoda sv. Jeronima. Sv. oče so se močno zanimali za slovenske in hrvaške razmere.

Duhovniške zadeve. Podeljena je župnija Lozice č. g. Antonu Jeriču, kuratu na Ustju. — Nameščen je kot kaplan v Šmihelu pri Novem mestu P. Franc Ambrož.

Spremembe v misijonski družbi. Č. g. Mihael Klančnik je prestavljen iz Ljubljane v Celje; na njegovo mesto pride iz Celja č. g. Frančišek Birk; č. g. Fr. Javšovec, superior v Gradcu, se zdravi v Voloski in se priporoča v molitev.

Umrli je v Ljubljani bivajoči, vpokojeni župnik in zlatomašnik č. g. Andrej Petek. Služboval je v Sv. Križu pri Kostanjevici, v Škocijanu, kot župnik pa v Polšniku in dolgo vrsto let v Svetem Križu pri Litiji. Rajni župnik je bil mirnega in tihega značaja ter splošno znan po svoji skromnosti. Dosegel je lepo starost 80 let; v pokoju je živel dve leti. Pogreb je bil 30. januarja.

Misijon pri sv. Petru v Ljubljani je trajal 10 dni ter se je zaključil z veličastno procesijo s sv. Rešnjim Telesom. Udeležba je bila ves čas, osobito pri večernih govorih, velikanska. Obhajanih je bilo čez 10.000 oseb. Bog daj stanovitnosti in vztrajnosti v dobrem!

70letnico rojstva je praznoval sarajevski nadškof dr. J. Stadler dne 24. januarja.

Zagreb. Predstojnik jezuitske hiše v Zagrebu je postal Slovenec P. Ludovik Dostal, ki je bil doslej rektor v sarajevskem semenišču.

Za škofijsko cerkev, ki jo nameravajo zidati v Splitu, je daroval avstrijski cesar Franc Jožef 20.000 kron.

Sv. popotnico je prejela na božji poti na Sv. Gori pri Gorici 28letna šivilja Jožefa Vajdlíč iz Mrzle Vode pri Velikovcu na Koroškem. Na Svečnico je šla dobra in vzorna mladenka s svojo sorodnico na božjo pot na Sveto Goro, kjer je pobožno prejela sv. zakramente, ni pa slutila, da je sv. obhajilo na Marijin praznik bilo obenem sv. popotnica za pot v večnost. Z vlakom je zvečer srečno prispela na postajo v Rekarjivasi, kjer stoji vlak samo eno minuto. Radi številne množice ni mogla takoj izstopiti; ko se je vlak že pomikal, ji je spodrsnila noga ter je padla pod vlak. Vsled hudih poškodb je kmalu nato izdihnila, ko je poprej še zaupno klicala Marijo na pomoč.

Brusnice. Naša farna cerkev je dobila lani lepo veliko sliko Srca Jezusovega. — 19. januarja se je pri nas pričel sv. misijon. Tabernakelj, misijonski križ in kipi po cerkvi so bili z novimi vencí okrašeni. Misijon so vodili gg. iz družbe sv. Vincencija v Ljubljani. K vsakdanjemu sv. obhajilu smo prav pridno pristopali. V nedeljo, dne 26. januarja, smo imeli slovesno skupno sv. obhajilo. Vseh obhajancev med celim misijonom je bilo 2300. Ob sklepu misijona smo imeli procesijo. Najsvetejše je nosil preč. g. prošt iz Novega mesta v spremstvu več čč. gospodov.

Iz Šmihela pri Novem mestu. Dne 24. januarja smo slovesno sprejeli našega novega župnika in obenem voditelja naše deklíške Marijine družbe, preč. g. Štefana Trškana, dosedanjšega kaplana v Prečni. Po lepo ozaljšani cesti so se pripeljali v četrtek popoldne ob 2. uri v spremstvu mnogih gospodov duhovnikov v Šmihel. V Kandiji jih je pozdravil ob slavoloku pri bolnišnici čč. usmiljenih bratov g. župan Josip Zurec z občinskim odborom. Pred deško šolo se jim je poklonilo vse naše svetno učiteljstvo s šolsko mladino. Pred cerkvijo pa jim je izročila šopek cvetic in iskren pozdrav v imenu deklíške Marijine družbe prednica Ivana Perko. Dal Bog, da novemu gospodu župniku puščice sovražnikov svete vere ne bodo mogle škodovati — kakor je bilo lepo izraženo v tem voščilu. G. župnik pa so nam odgovorili nekaj lepih in pomenljivih besed v bodrilo. Potem smo se podali v cerkev; slovesnost se je pričela s poklicem Sv. Duha. Govor so imeli mil. g. prošt in dekan dr. Sebastian Elbert; govoru so sledile litanije presv. imena Jezusovega. Bog daj našemu novemu dušnemu pastirju obilo blagoslova v njegovem novem delo-

krogu! — Dne 2. februarja je bil slovesen sprejem 18 deklet v Marijino družbo po novem preč. gosp. župniku. Nazadnje je bil kratek nagovor za nove Marijine hčerke.

Gladbeck na Westfalskem. Tudi v Nemčiji imamo duhovnike, ki so se učili slovenski, da morejo slovenski spovedovati, pridigati itd. Zdaj sta dva tedna, kar smo dobili tudi tukaj takega gospoda. Veselimo se, da imamo zdaj v Gladbecku svojega gospoda. In zdaj je bilo prvokrat, da smo imeli pri štirideseturni molitvi posebno slovensko uro. Od vseh strani so prišli Slovenci molit in obiskat izpostavljenega Boga v najsvetejšem Zakramentu. Ura je bila jako lepa. Novi slovenski gospod je na prižnici molil rožni venec in potem smo peli litanije. To je kaj posebnega za Nemca litanije peti; zato je prišlo veliko Nemcev poslušat. In soglasno smo pozneje slišali: lepo je bilo, bilo je krasno. In učiteljica je rekla: Slovenci pojejo še lepše brez orgel kakor Nemci z orglami. Tako skrbimo tudi v tujini, da varujemo svoj materni jezik in ljubezen do svoje lepe domovine. Tudi v tuji deželi smo in ostanemo pravi Slovenci. — Op. uredništva: Svojim bralcem smemo izdati skrivnost, da je ta dopis pisal oni nemški gospod sam, ki se je slovenski naučil, da zdaj skrbi za naše rojake. Iz pisma samega lahko spoznate, kako blag gospod mora biti to. Piše, kakor bi bil naš. Hvala in čast mu za to!

Vsa dekleta, ki pridejo v
Trst, naj se oglasé v poselskem
društvu sv. Marte
Via S. Francesco 15.

Marijine družbe.

Tomaj na Krasu. Dne 9. februarja je bila slovesno ustanovljena v Tomaju nova deklíška Marijina družba. Sprejetih je bilo 70 deklet; kaj lepo število za tomajsko faro. Da pa ločimo plevel od čistega zrnja, resnici na ljubo se mora pripomniti, da jih je iz Tomaja zelo malo, pač pa jih je več v Križu, Šepuljah, nekoliko v Utovljah in Brdih. Slovesno in prepričevalno je poveliceval v krasnem jedrnatem govoru došli preč. g. župnik Krančič iz Repentabra ljubezen do Marije in dolžno česčenje nas ubogih do Marije. Dobro ljudstvo je sledilo ginjenega srca slovesnemu trenutku, ko so dobra dekleta klečé pred oltarjem Brezmadežne obljubliale zvestobo njej, sprejemajoč Marijine svetinje. Našim dobrim Tomajcem ostane ta dan v trajnem spominu. Po dokončanem svetem opravilu podala se je družba novozvoljenk, na čelu ji sežanska deklíška Marijina

družba s svojo krasno zastavo, v »Elizabetišče«, kjer so se družbi razdelile diplome. Družbenice sosednih družb so naša dekleta navduševale za boj, ki ga bo treba biti proti javnim in skritim sovražnikom. Končno so izpregovorili in se za hvalili naš preč. g. kanonik Mat. Sila tako ganljivo, da nobeno oko ni ostalo suho. »Zahvaljujem se Vam iz srca, da ste mi na večer mojega življenja pripravili takšno veselje.« Slovesni trenutek in srčna ginjenost preč. g. zlatomašnika in njihova otroška ljubezen do deviške Matere nas je ganila do solz. Ljubi Jezus, ti pa blagoslovi to delo in četico, ki je tebi in tvoji najčistejši Materi posvečena, da naš Kras postane podvržen Marijünemu kraljestvu.

Iz Sostrega. Naša Marijina družba ima zopet novo življenje. Odseki so se poživil kot cvetlice po dežju. Vspodbujen po pastirskem listu se suče posebno abstinenčni odsek. Izvrstno deluje evharistični odsek. Vsak dan je v obilnem številu zastopan pri obhajilni mizi. Sedaj gre z veseljem nabirati darove za svetega očeta. Tudi pevski odsek ne zaostaja. Ko smo brale v »Bogoljubu«, da so sv. oče prijatelj petja, smo pa prepevale pri shodu v društvenem domu, kot bi šlo za stavo. (Tako je prav, takó! Ur.) Pa tudi drugače se rade oglasimo, zlasti še pri molitvenih urah. Časnikarski odsek je tudi pridno agitiral, toda letos je bolj trda za denar. Olepševalni odsek pa pravi, da tudi noče zaspati. Deluje že sedaj.

Ko pride še pomlad, da gremo rož'ce s'jat, pa se njih pestri cvet ponese tja v svetišče, na Srce božje gret.

Marijin dom v Trstu. Naš Marijin dom prav pridno in uspešno deluje. Da obvarujemo dekleta pred pogubonosnim plesom in pohujšljivimi zabavami, smo preteklo leto priredili 12 veselic. Nič manj kot 25 različnih predavanj smo imeli lansko leto, 3 s skioptičnimi slikami. Marijin dom ima tudi v oskrbi »Z a v o d s v. M a r t e«, ki ima namen skrbeti za brezposelne služkinje. Pretečeno leto je bilo sprejetih v varstvo 1355 deklet. — Pododsek Marijinega doma »S t r o k o v n a z v e z a« je izplačala čez 1000 K podpore bolnim in brezposelnim članicam. Pomagali smo našim dekletom pri iskanju služb, nastopili parkrat proti krivičnemu postopanju gospodinji proti služkinjam. — Tudi »Č e b e l i c a«, ki je vpeljana v našem domu, da navaja dekleta k varčnosti, lepo prospjeva. Vlog je imela leta 1912 4248 K, dvignjenih je bilo 5508 K 92 vin. Vseh vlog do konca leta 1912 je bilo 35.695 K 24 vin., hranilnih knjižic izdanih 269. »Čebelica« ima naloženih 9564 K 90 vin.

Iz Središča. Naša Marijina družba je že stara 11 let in, hvala Bogu in Mariji, smo mnogo dosegle in veliko lepega doživele v teku let. Največje vrednosti za nas so mnogi lepi zgledi posameznih udov, ki nas naj nagibljejo vedno k dobremu posnemanju. Ob prvih petkih se pri nas slovesno opravlja služba božja, ki je združena z mnogoštevilnimi sv. obhajili (ki se je večkrat tudi moške in fantje udeležujejo). Mnogo je družbenic, ki so pripravljene za pogostno sv. obhajilo, nekatere tudi za vsakdanje. Za misijonsko delovanje se precej žrtvuje. Samo z abstinenco se ne moremo na noge postaviti. — Izključenih je bilo 7, izstopilo 8, omožile so se 3, v samostan je odšla 1, nanovo sprejetih je bilo na Alojzijevo nedeljo 22 in umrle so 3.

Iz Starega trga pri Ložu. V zadnjem »Bogoljubu« je neznan prijatelj naše mladine pohvalil, kako se pri nas skrbi za šolske otroke. Veliko večja skrb pa se obrača še za nas Marijine družabnice. Začelo se je v družbi novo življenje. Uvedli so se v njej tako potrebni odseki; prej ni bilo nobenega, če smo prav že obhajale desetletnico. Prej nismo vedele, kaj naj katera dela, zdaj pa lahko dela v enem ali pa v drugem odseku, za katerega ima pač več veselja. Sadovi se že vidijo sedaj. Število sv. obhajil se je povečalo za nekaj tisoč, časnikarski odsek skrbi za razširjevanje dobrih listov po vaseh, misijonski odsek bo imel sedaj veliko dela, ko bo treba sedaj z molitvijo in malimi darovi podpirati misijone na Balkanu; odsek za nadzorovanje Marijinega vrta podpira preč. g. župnika, da bo Marijina družba res dobila samo dobre ude. Pa še za nekaj moramo biti Marijine hčere gospodu župniku prav iz srca hvaležne. Spoznali so, da se med seboj premalo poznamo. Zato so nam dobili eno sobo, kjer pridemo ob nedeljah in praznikih skupaj, da se kaj pogovorimo in zapojemo. Posebno za nas oddaljene je to velika dobrot, ko čakamo popoldanske službe božje. (Taka soba in taki zasebni sestanki se priporočajo vsem družbam. Ur.)

Čemšenik. Novo pomlad v življenju čemšeniške mladine so rodile tridnevne duhovne vaje, ki jih je vodil preč. g. P. J. Pristov, misijonar iz Jezusove družbe, od 30. januarja do 2. februarja v naši župniji. Več kot deset let že obstoji naša deklinška Marijina družba in več kot osem let že diči Marijina svetinja zbrano četo čemšeniških mladeničev, pa menda še ni gledala Marija s toliko radostjo svojih izvoljenih otrok, kot jih je zrla letos, dne 2. februarja. Po duhovnih vajah preroreni in pomlajeni so čutili njeni sinovi in hčere bolj živo kot kdaj vso srečo in blagoslov posebnega varstva in ljubezni Marijine. S častjo in radostnim ponosom so ponovili posvečenje nebeški Kraljici. Popoldne pa je bilo 15 fantov

in 19 deklet slovesno nanovo sprejetih v Marijino družbo. Sedaj šteje mladeniška Marijina družba 69 članov, dekliška Marijina družba pa 112 članic. Obe družbi imata evharistični in abstinenčni odsek, dekliška tudi misijonskega. Duhovne vaje so posebno poživile delovanje v odsekih. Danes moremo natančneje poročati le o odsekih dekliške Marijine družbe. Evharistični odsek šteje 80 članic, ki so razdeljene v tri skupine: I. skupina: sv. obhajilo večkrat na teden, 9 članic; II. skupina: sv. obhajilo enkrat na teden, 18 članic; III. skupina: sv. obhajilo vsakih štirinajst dni, 53 članic. — Abstinenčni odsek je po duhovnih vajah tako-le napredoval: I. stopnja 39 (prej 4); II. stopnja brez izjeme vse, ki so se udeležile izrednega družbenega zborovanja. Brez dvoma bo istih misli tudi tistih 10, ki se niso mogle udeležiti družbenega shoda. Dekliška Marijina družba v Čemšeniku vé, da je vir moči in zvestobe, čiste radosti in veselja pogostno sv. obhajilo. Vé pa tudi, da je najmanj častno za dekleta, da bi se bratile s strupenim Turkom, ki se skriva v obliki žganih pijač po kotih in omarah naših domov. Gorje tebi, žgani turek-alkohol! Dekliška Marijina armada ti stoji nasproti, neizprosna, neupogljiva, v boju složna in edina. 39 popolnih abstinentk pa s svojim živim zgledom priča župniji, kaj premore ljubezen do Marije in kako veselo in zadovoljno se dá živeti brez alkoholnih pijač. Pivskim razvadam bo odklenkalo. — Ob desetletnici še nekaj številčk iz zgodovine dekliške Marijine družbe. Od 15. avgusta 1902 do danes je bilo v našo dekliško Marijino družbo sprejetih 187 deklet, od drugod ste prestopili 2 dekleti. Od teh se je omožilo 40, drugam prestopilo 12, izstopilo 14, izključenih je bilo 8, umrle so 3. Dekliška Marijina družba šteje danes 112 deklet, izmed katerih jih živi v tujini 5. — O sadovih, ki so jih rodile duhovne vaje v naši mladeniški Marijini družbi, bomo poročali prihodnjč.

Sv. Duh pri Krškem. 8. decembra 1912 je minulo deset let, od kar je pri nas dekliška Marijina družba. Lepo smo se pripravile za ta praznik s tridnevnicco. Na Marijin praznik smo imele skupno sveto obhajilo, popoldne slovesen shod in sprejem 14 deklet v družbo. Tudi Marijin vrtec je bil tisti dan zasajen, do sto jih je v Marijinem vrtcu. Končale smo desetletnico z lepo igro »Marijin otrok«. Pogosto sveto obhajilo se je tudi že pomnožilo. Sveto vojsko imamo tudi že.

Iz Bohinjske Bistrice. Nikdar še nisi dobil, »Bogoljub«, nobenega dopisa o naši kongregaciji, »Bogoljub«, nobenega dopisa o naši kongregaciji, čeravno že obstoji nad deset let. Zdaj smo se začele dobro probujati. Previdnost božja nam je dala skrbnega voditelja. Gospod župnik s tako skrbjo vodijo kongregacijo, da bi nas dvignili. Preskrbujejo nas s podučnimi knjigami in dobrimi časopisi. Več izvodov »Zlate

dobe« so naročili na lastne stroške. Začeli so voditi tretji red na veliko veselje tretjerednikov.

Moravče. Poročil se je 27. januarja Fran Kunavar z Ivanko Vesel in Anton Okoren z Ivanko Urbanija. Obe nevesti ste iz Marijine družbe. Vsi so po poroki prejeli sv. obhajilo. Ženitovanje je bilo kratko, brez hrupa. Mnogo tovarišic je molilo zanje in tudi prejelo sveto obhajilo.

Dol pri Hrastniku. Na Svečnico je imela naša Marijina družba zjutraj slovesno skupno sveto obhajilo in družbeno sv. mašo, popoldne pa nauk za družbo in pete litanije, po večernicah pa slovo od drage nam sestre gdčne. Kristine Močnik, katera si je izvolila tiho samostansko življenje in je odšla v Ljubljano k čč. sestram križarkam. Slovo je bilo veselo in žalostno obenem. Veselo zato, ker si je izbrala tako lep stan, žalostno pa, ker nas je zapustila. Bila je vzorna hčerka Marijina, vneta za vsako dobro stvar in čeravno izobražena, se ni sramovala biti v družbi kmetskih deklet; rada je prišla v našo sredo in je bila prijazna z vsako, tudi najubožnejšo. Mnogo dobrega je storila naši družbi, za kar ji izrekamo tukaj iskreno zahvalo.

Frankolovo (Štajarsko). Naša dekliška Marijina družba pod vodstvom novega nad vse požrtvovalnega vodnika vlč. g. Alf. Požarja kaj zelo napreduje. 15. avgusta v preteklem letu je bilo ob asistenci rojaka primicijanta č. g. Antona Češko slovesno sprejetih 26 kandidatinj. Dne 8. decembra je bilo zopet sprejetih 19 deklet. Redno smo imeli mesečno skupno sv. obhajilo in shod. Članice so se udeleževale istih polnoštevilno. Vsak mesec enkrat molimo eno uro pred Najsvetejšim. Glasilo »Bogoljub« mora pod skrbnim nadzorstvom čitati vsaka. Naša družba, oziroma dekliška zveza si ga je letos naročila 30 izvodov. Ustanovljena je bila M. D. pred 15 leti in šteje sedaj okrog 100 članic, za našo malo župnijo veliko število. Vse poštene mladenke so v isti. Lani sta odšli v teku osmih mesecev dve članici, rodni sestri, in ena kandidatinja v samostan. Umrli sta v preteklem letu dve članici, Barbara Kopajner in Liza Novak in ena kandidatinja Met. Laznik. Prva, Barbara, je umrla ob strani vlč. g. vodnika. Kot kmečka dekla je služila pri eni in isti hiši 26 let. (Vzor nestalnim poslom.) Bila je v Marijini družbi od nje obstoja in nje svetovalka več let. Zgled nam je v ponižnosti, skromnosti, pokorščini, zvestem spolnovanju verskih in stanovskih dolžnosti, v varčnosti, vdanosti v voljo božjo in radodarnosti.

Iz kronike dekliške M. D. v Trziču. Družba je imela dva slovesna sprejema, g. voditelj je pri teh sprejel 17 novih članic. Vseh skupaj nas je sedaj blizu 200. Umrli je Ivana Salberger, katero smo spremile z vencem na zadnji poti in ji za-

pele žalostinke na domu in ob grobu. V zakon sta stopili dve članici. Tudi njima so zapele družbine pevke na koru poročno pesem. — Oskrbovale smo petje pred in po molitveni uri sv. Reš. Telesa ob nedeljah ter pridno pristopale k sv. obhajilu. — O veliki noči smo na veliki petek in soboto ves čas po dve in dve molile sv. Rešnje Telo pred božjim grobom. — Sej smo imele 10. — Sodelovale smo pri petnajstletnici društva sv. Jožefa in petletnici »Orla«, napravile dve domači predstavi in dve javni. Evharistična predstava se je izborno obnesla. Dvakrat je bila dvorana društva sv. Jožefa polna občinstva. — Dobile smo nov harmonij, in sicer po zaslugi g. kaplana Čadeža po nizki ceni. — Treznostni odsek je nabral veliko članic. Ustanovili bomo prejkoli mogoče »Sveto vojsko«. — Tudi odsek »Apostolstva sv. Cirila in Metoda je živahno deloval. Nabralo se je za misijone v Bolgariji nad 200 K in en zaboje obleke, dva zaboja obleke smo nabrale za Bosno, veliko tisoč znamk za misijone ter odposlale mnogo knjig in časopisov za obmejne Slovence ter prodale 50 srečk za »Slovensko Stražo«. — »Bogoljubov« imamo že sedaj 135 (lansko leto 115), »Domoljubov« 30, škofovih brošur za dekleta, mladeniče in starše ter Linčelovo o pogostnem sv. obhajilu smo mnogo razpečale med ljudi. — Družba ima naročene skoro vse slovenske katoliške časnike, knjižnica šteje 563 knjig, prebralo se jih je 330. »Čebelica« ima nad 1000 K prihrankov. — Sodelovale smo pri ustanovitvi Marijine družbe za žene.

Marijino Celje na Goriškem. Tudi naše Marijine hčere so se hotele letos o pustu nekoliko pozabavati. V ta namen so priredile veselico z igro »Dve materi«. Nad vse pričakovanje dobro se jim je obnesla ta prva veselica. Dekleta, ki še morda v svojem življenju odra niso videle, so v igri nastopale kot izvežbane igralke. S to prireditvijo so Marijine hčere pokazale, da se človek lahko pozabava takó, da zabava ni samo neškodljiva, ampak naravnost koristna — zlasti za srce in dušo.

Iz dol. Toplic. Zadnja leta bi bila kmalu zaspala mladeniška Marijina družba, ki je bila svoje dni živahna v svojem delovanju in je tudi precej članov imela. Sčasoma jih je zmanjkalo — eni so šli k vojakom, nekateri v Ameriko, drugi zopet so že našli kak izgovor, da so za pečjo ostali. Zdaj bo menda drugače in tako tudi mora biti. Na sv. Štefana smo izvolili tovariša Jakoba Kobeta za prednika in še dva svetovalca. Pri tej priliki jih je g. kaplan Švigelj navduševal, da bi si omislili svojo lastno zastavo. »Zastava mora biti naša!« Pa bo res, če Bog dá, tudi kmalu »naša«. Na pustno nedeljo so pa člani Marijine družbe priredili lepo igro »Čevljar«. Ni ga bilo, ki se ne bi od srca enkrat pošteno nasmejal. Igrali so zares dobro; kretnja in beseda in glas

je pričal, da so se fantje do dobra uživali v svoje vloge. Tudi obleka in maske so jim prav dobro pristojale. Vsi so bili kar elektrizirani in vsak je bil s to igro zadovoljen. Ogromno smeha pa je zbudil posebno Frakeljnov Boštjan, ki ga Vi, g. urednik, prav dobro poznate. Igra se ponovi po Veliki noči, na kar že zdaj opozarjamo. — Vse poštene fante pa vabimo med se — vstopite v družbo, da nas bo več, in čim več nas bo, bolj bomo korajžni! In pogum, korajža velja! — Članice Marijine družbe so prejšnjo nedeljo priredile igro »Marijin otrok«. Kar so »zaslužile« — so podarile za našo Marijino zastavo — Marija jim povrnil!

Hoče pri Mariboru. Poročila se je dne 27. januarja Helena Jurič, članica Marijine družbe, z zglednim mladeničem Jožefom Lobnik iz sosedne župnije Slivnice. Lepo je bilo videti nevesto, ko je stopila v beli obleki, z družbeno svetinjo in vencem na glavi pred oltar. Izročila je deviški stan Jezusu in Mariji ter prisegla zakonsko zvestobo ženinu. Ginljivo je bilo videti, ko sta oba pristopila med poročno sv. mašo k mizi Gospodovi. Pristopile so tudi njene tovarišice k svetemu obhajilu ter ga darovale zanjo in v duhu prosile, naj ljubi nebeški Oče blagoslovi njen zakon. — Pevke so ji zapele v slovo.

Rečica. Tudi pri nas smo se zbudili k novemu življenju. Na Marijin praznik, dne 8. decembra 1912, smo imeli po daljšem času zopet skupno sv. obhajilo, popoldne so nam pa č. gosp. voditelj v prekrasnem govoru razložili: Kaj je dekletu v sedanjih časih Marijina družba? Vabili so mladenke, da naj kolikor mogoče v velikem številu pristopijo k družbi in obljubili, da bomo imele vsak mesec nauk, tako smo imele že v tekočem letu dvakrat shod. Nanovo se jih je priglasilo okoli 70. Vse se že veseli onega dne, ko se bo vršil slovesen sprejem. Tudi »Bogoljub« se letos bolj marljivo prebira, dobil je pa tudi dokaj novih naročnikov.

Sladka gora. Naša Marijina družba še ne obstoji dolgo, ali v tem času smo si dekleta že kupile krasno zastavo, potem zopet lep križ in lansko leto smo si preskrbele nove božične jaslince. Sedaj z novim letom se je začela opravljati vsako prvo nedeljo glasna molitvena ura, ki je že bila precej let popolnoma pozabljena. Na »Bogoljuba« jih je veliko naročenih; pred par leti je bil še popolnoma nepoznan tukaj. Tudi »Glasnikov« se precej čita. A vprilodnje želimo še veliko napredovati.

Iz šenčurja pri Kranju. Dekliška Marijina družba je praznik sv. Neže prav lepo praznovala. Glede obleke, oziroma lepotičja na obleki nas pa očitane precej zadene. — V mladeniško Marijino družbo je pristopilo v nedeljo, 9. februarja, 21 mladeničev. Mladeniči, le še pristopajte pod zastavo Marijino!

Iz Školje Loke. Tudi v naši Marijini družbi imamo dobre in zveste Marijine hčere. Na Svečnico je obhajala Marija Miklavčič petdesetletnico svojega vstopa v našo kongregacijo. Vse družbenice ji iskreno čestitamo ter ji želimo, da bi še obilo let častila Marijo v naši družbi. Ona pa, kateri je bila skozi toliko let vdana hči, ji poplačaj njeno zvestobo v nebesih!

Sv. Frančišek Ksaverij (Štajarsko). Dragi »Bogoljub«, že XI. leto izhajaš in v obilnem številu prihajaš v našo faro, vendar še ni bilo nobenega dopisa od nas. Toda zdaj tudi tukaj gre na boljše, odkar se je ustanovilo izobraževalno društvo. Skrbi se za pošteno veselje in izobrazbo. Predvsem gre tukaj zahvala družbenicam Marijine družbe, ki tako hvalevredno podpirajo izobraževalno društvo, bodisi z gmotnimi sredstvi, z zgledom, kakor tudi delavno na gledališkem odru. V pretečenem letu je priredilo izobraževalno društvo pet gledaliških predstav in tudi v letošnjem predpustu je priredilo dve predstavi. Le žele ti bi bilo, da bi se v domači fari ustanovila Marijina družba, da bi ne bile naše družbenke razdelfene nekaj na Ljubno in nekaj celo v daljne Nazarje. Pa upamo, da se bo tudi to enkrat naredilo.

Dobova. Naša Marijina družba obstoji že nad pet let. Veliko je že pripomogla v tej fari k napredku, posebno k mesečnemu prejemanju sv. zakramentov; tudi ni več toliko plesa po gostilnah. Imamo mesečne shode in prvo nedeljo v mescu molitveno uro. Vsako nedeljo po službi božji se zberemo pred Marijinim oltarjem, molimo in pojemo družbene pesmi. (To je prav in tako naj bi bilo povsod! Ur.) Tudi »Bogoljuba« rade beremo in sosedom rade dajemo brat.

Šmihel pri Šošanju. O tisočkrat srečna zdaj mladina, koliko zlatih nauk in zgledov ima za bogoljubno življenje. Besede mičejo, zgledi vlečejo, je pač resničen pregovor. Slišale smo večkrat, da se tu in tam ustanavljajo Mar. družbe. Kako smo zahrepenele, da bi se ustanovila tudi pri nas. Molilo se je goreče in zaupno v ta namen. Leta 1904 prišli so tri ure daleč od nas, v Marija Nazaret, P. Elekt in ustanovili so Marijino družbo. Sprejemali so tudi tuje. Z veseljem je iz naše fare pristopilo 23 deklet. Polne navdušenja in veselja romale smo k družbenim shodom vsak mesec. Stalo nas je mnogo truda, ali ni nam žal. Dobri Bog se nas je usmilil in nam poslal leta 1906. gorečega duhovnika. Preje je bila navada sv. zakramente prejemati le večje praznike. Ob delavnikih ni bilo spovedovanja, razen postnega in adventnega časa. Sedaj jih vsak dan več pristopi k sv. zakramentom, kakor prej ob velikih praznikih. Pred štirimi leti ustanovili so Marijino družbo, kar je bilo za nas nepopisno veselje.

Lahko ni bilo dobiti pridnih deklet, z Marijino pomočjo dosegle smo v štirih letih število 134. Lani na glavni praznik, Brezmadežno spočetje, bilo je sprejetih 22. Umrli sta dve, nekaj se jih je omožilo, največ jih je vzel nesrečni ples in ostalo nam jih je še 100. Imamo tudi vrtec Mar. družbe in odseke: evharistični, misijonski in za lepšanje cerkve. Treznostnega ima Dekliška zveza in največ je družbenic: prve stopnje 5, druge stopnje 53. Večkrat na leto imamo družbeni sestanek in prednašajo se primerni govori in deklamacije. Prava pobožnost do Marije Kraljice src se širi, goji se medsebojna ljubezen in navdušenje za čast božjo. Molitveno uro imamo vsako nedeljo pred ranim sv. opravilom po večernicah ter vsak četrtek pred sv. mašo. Vsak dan se pri sv. maši na glas moli sv. rožni venec. Ples, ponočevanje in druge nerodnosti so precej odpravljene.

Iz Vodice. Zvesta hči Marijine družbe Marijana Merše se je omožila. 13 let je bila članica Marijine družbe in ravno tako dolgo cerkvena pevka. Za zakon se je lepo pripravljala, saj je hodila vsak dan k sv. obhajilu. Pri poroki so ji krasno pele njene sestre. Med sveto mašo sta oba, ženin in nevesta, pristopila k sv. obhajilu.

Semič. Naša Marijina družba ima redno mesečne shode. Sv. zakramente prejemamo pogosto. Veliko veselje se za nas ure molitve pred Najsvetejšim vsako prvo nedeljo v mescu. Žal, moramo pograjati neko napako naše Marijine družbe. Premalo se zanima za svoj treznostni odsek. V fari imamo tudi knjižnico katoliškega izobraževalnega društva. — »Bogoljub« prihaja k nam v 100 izvodih. Precej, pa še premalo za tako veliko Marijino družbo. Morala bi ga imeti naročenega vsaj vsaka druga članica, če že ne vsaka, saj je »Bogoljub« vendar naše glasilo. — Od 23. do 26. januarja smo imela dekleta duhovne vaje. Vodili so jih preč. P. Kastelec iz Zatičine. Med vajami je bilo sprejetih 13 kandidatij v družbo.

Št. Jernej na Dolenjskem. 15. avgusta 1912 je bil pri nas velik shod mladeniških Marijinih družb in Orlov leskovške dekanije. Sv. zakramente pri nas prav pridno prejemamo. Shode imamo vsak mesec. Družba lepo napreduje. Dne 8. decembra 1912 je bilo sprejetih 30 mladeničev in 60 deklet v družbo.

Spominjajte se umrlih sester:

- Marija Bolka, 11. februarja v Stožicah.
- Ana Jazbec z Gore pri Leskovcu, Dol.
- Terezija Pirc iz Vel. vasi pri Leskovcu.
- Ivana Vintar, 12. januarja v Trziču.
- Marija Rožič, 21. januarja v Trziču.
- Marija Benedik, 18. februarja v Trziču.
- Marija Tomšič, 9. novembra 1912 v Cirknici.
- Ana Pavlič, 1. februarja 1913 v Cirknici.

Alojzija Hauptman, 1. februarja v Trstu, rojena v Vintarjevcu na Dolenjskem.

Frančiška Koterle, 5. februarja v Trstu.

Ana Lekše, 18. januarja na Bučki.

Frančiška Ušaj, mesca novembra v Lokah na Goriškem.

Krška škofija. Cerkvene vesti. Umrl je 4. februarja t. l. č. g. Ivan Dragasnik, župnik na Kostanjah. Pokojni je bil rojen 7. septembra 1874 v Logavesi ob Vrbskem jezeru. Šole je dovršil v Celovcu ter bil posvečen v mašnika 19. julija 1900. Služboval je kot kaplan v Globasnici, v Prevaljah, kot provizor v Apačah, Tinjah, Podkloštrom in na Gozdanjah, kjer je bil leta 1907. umeščen kot župnik. Pokojni Dragasnik je bil zelo vnet duhovnik in slovenski rodoljub. Naj počiva v miru! — Umeščen je na župnijo Mohličje č. g. Joso Rudl, provizor istotam. Nastavljen je kot provizor v Kostanjah č. g. Konrad Mente, kaplan v Mostiču; na njegovo mesto pride č. g. J. Sindler, kaplan v Radlach. — Dopust je dobil radi bolehnosti č. g. Franc Kotnik, kaplan v Dobrlivasi. — Prestavljena sta gg. kaplana Fr. Krašna s Prevalj v Dobrlovas in Blaž Wölfl s Sl. Plajberga v Prevalje. — Nevarno obolel je č. g. Mihael Baumgartner, dekan in župnik v Kotarčah. — Razpisana je do 25. marca 1913 župnija Obirsko.

Misijoni.

Kako je v Odrinu? Po posebnem posredovanju bolgarske kraljice in bolgarskega generala Ivanova se je izvedelo, da so katoliške redovnice in redovniki v obleganem Odrinu, med njimi tudi naš znanec Pavel Hristov, še vsi živi in zdravi. To so sporočili v pismu dne 14. septembra. Seveda se je od tistega časa položaj v Odrinu zelo poslabšal, živeža je začelo zmanjkovati in kužne bolezni vedno bolj razsajajo. Če bi se za Odrin vnel odločilni boj, potem bo Odrin seveda razdejan. Če se bo pa Odrin kmalu vdal ali če bo sklenjen mir, potem je upanje, da bodo misijonarji rešili svoje življenje in svoja poslopja.

Za bolgarske sirote. »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« je sklenilo, da bo vso svojo zalogo krasne Sardenkove knjižice »**Marijino kraljestvo na Jutrovem**« prodajalo v korist bolgarskim sirotam, ki se zdaj v obilnem številu zatekajo v sirotišnice in druge zavode katoliških misijonarjev. Našemu občinstvu priporočamo, da v obilnem številu sega po tej lepi, času primerni knjigi. Cena 50 vin., vezano 1 K 40 vin. Primerno darilo ob raznih priložnostih.

Mimogrede podpirate katoliške misijone, ako rabite in kupujete razglednice, katere je za-

ložilo »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«. Te razglednice niso nič dražje kakor druge. Od vsake razglednice imajo nekoliko dobička prepotrebni in po vojski opustošeni katoliški misijoni med Bolgari. Doslej so prinesle te razglednice našim misijonom že nad 300 K; ako bi jih rabili in širili vsi prijatelji naših misijonov, bi se na ta način lahko pridobili tisoči kron za misijone.

Skutari. Slovenska usmiljenka S. Marcela Bavdek, doma iz Vel. Lašč, piše iz Scutari v Mali Aziji, nasproti Carigradu, sledeče:

8. decembra 1912. Z delom smo bili zadnji čas zelo obloženi. Bolnišnica je bila vedno polna vojakov. Zdaj jih je že veliko odšlo. Če se bo vojska še nadaljevala, bodo seveda prišli zopet drugi ranjenci. Streljanje topov smo slišali včasih od daleč, včasih pa prav od blizu. Vsak dan se je govorilo, da pridejo slovanski vojaki v Carigrad. Tega smo se zelo bali, ker bi nas bili Turki potem najbrže pomorili. Katoliški duhovniki so skrbeli, da so Najsvetejše spravili iz kapel, da bi je obvarovali pred oskrunjenjem. Tudi pri nas so skrili Najsvetejše, toda le za par dni. Pustili so ga le v župnih cerkvah in kjer so bili duhovniki doma. Zdaj so pa povsod dali Najsvetejše nazaj. Vsak dan pričakujemo konec vojske.

»30. januarja 1913. Iz bolnišnice so skoro vsi vojaki odšli. Pri nas jih je le še par. Mi se navadnih Turkov ne bojimo toliko kot »Kurdiv«. Ti so še večji sovražniki kristjanov in so zelo neusmiljeni in hudobni. Turki so že veliko Kurdiv pomorili. Kurdi so tako zlobni in hudobni, da se jih sami Turki bojé. V naše mesto pridejo velikokrat. Izogibamo se jih na daleč. Čudno je, kako so Turki malo izobraženi. Veliko je takih med njimi, ki ne vedo, kaj je morje. Ladje so gledali kot kako čarodejstvo. Potem si je lahko misliti, kako se taki vojaki razumejo na orožje in na vojsko. In taki naj branijo svojo deželo!«

Dobre knjige.

Dr. Jerše, šmarnice »**Mati čudovita**«. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena z rdečo obrez 2 K, v šagrinu z zlato obrezo 3 K. — V teh izvirnih šmarnicah, katere je sestavil znani ljubljanski pridigar dr. Josip Jerše, so poviti najlepši cvetovi Marijinih čednosti v krasen venec, katerega bo vesel vsak Marijin častilec. Z govorniško silo, živahno, a brez pretiravanja nam slika dr. Jerše »Mater čudovito« ter vse njene prednosti in vzvišene lastnosti. Šmarnice nosijo po pravici svoje ime, ker so res popolnoma in izključno posvečene Mariji — kraljici majnika, radi česar so velikega pomena za gojitev in povzdigo Marijinega češčenja. Oblika šmarnic je

radi finega papirja zelo priročna in žepu primerna; ker so knjigi dodane tudi mašne in druge molitve, ohranila bo tudi kot molitvenik trajno vrednost.

Lurški prizori. Za šmarnice zbral in na svetlo dal Anton Žlogar, kanonik v Novem mestu. Novo mesto 1913. Tiska J. Krajec nasl., Novo mesto. — Knjižica je posvečena prevz. g. tržaškemu škofu Karlinu. Obsega 290 strani lepega berila o Lurdu s kratkim molitvenikom vred. Priporočamo!

»**Antonija, cvetka iz Kranja.**« Ravnokar je izšla mična knjižica, ki opisuje vzorno življenje mlade slovenske deklice, ki je lani umrla. Vzorov potrebuje mladina, taki vzori so posebno zgledi bogoljubnih, junaških duš. Večkrat je vzgojitelj mladine v zadregi, katero berilo naj priporoči. Nemci imajo ogromno število življenjepisov, ki se pridno berejo. Pri nas Slovincih jih še zelo manjka. Sezite torej sedaj vsi prijatelji mladine po tej knjižici! Posebno pa si jo naročajte ve, članice Marijinih družb. Knjižici je pridejana slika Antonije; papir in zunanja oblika je zelo fina. Zato pa je tudi cena 40 vin. precej nizka. Dobiva se pri Ničmanu v Ljubljani.

Aleluja. Deset velikonočnih pesmi v čast Kristusu od smrti vstalemu. Za mešan zbor zložil Anton Grum. Cena izvodu I K 20 vin. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Naš glasbeni strokovnjak č. g. Premrl piše v Cerkvenem Glasbeniku o tej zbirki velikonočnih napevov sledeče: Gosp. Grum postaja kot skladatelj od leta do leta boljši. Vidi se, da se izobrazuje na dobrih vzorih in da svoje skladbe skrbno opili, predno jih izda. Tako je tudi edino prav. Njegova naj-novejša zbirka velikonočnih pesmi je prav solidno in vsega priporočila vredno delo. Vse skladbe teko gladko, so dokaj melodijozne ter nudijo raznih harmoničnih in kontrapunktičnih zanimivosti. Tudi glasovi se gibljejo vsekozi v pravih, njim primernih mejah. 3. in 6. pesem se pričneta s kratkim moškim zborom, ki ga pa lahko nadomesti tudi tenorsolo. V »Regina coeli« je pri sklepu prav spretno uporabljen koralni »aleluja«, ki ga poje najprej triglasen ženski, potem pa štiriglasen mešani zbor.

VABILO DRUŽBE SV. MOHORJA.

Družba sv. Mohorja v Celovcu stopa pred Vas z novim vabilom za nabiranje udov Mohorjanov za leto 1913.

Ob tej priliki Družba sv. Mohorja v imenu dobre stvari prav uljudno prosi vse častite gospe družbene poverjenike in njene prijatelje, da letos s podvojenimi močmi zastavite Vašo priznano požrtvovalnost in naklonjenost za Družbo ter Družbi kolikor mogoče visoko število udov pridobite. Vemo, da morda nekateri družbeniki

niso popolnoma zadovoljni z vsemi knjigami, toda prepričani bodite, da ima odbor Družbe sv. Mohorja v tem oziru zelo težko stališče, a bodite pa tudi uverjeni, da se odbor Družbe sv. Mohorja resno trudi, da bi kolikor mogoče ugodil vsem željam, potrebam in zahtevam celokupnega slovenskega naroda.

Družba bo letos izdala »Koledar« z zelo poučljivo vsebino in popolnim imenikom vseh udov, na kar blagovolite vse ude opozoriti, ker so zadnja leta nekateri udje izostali vsled nepopolnega imenika.

Čč. gg. poverjeniki naj pri vabljenju za Družbo ne pozabijo poudarjati tudi dejstva, da je Družba sv. Mohorja prva in največja verska in narodna postojanka, ki vrši z razširjanjem dobrih slovenskih knjig med slovenskim ljudstvom na meji svojo versko in narodno dolžnost. Zato zasluži Družba tem večje podpore, naklonjenosti in pozornosti.

Družbeni odbor je v svoji zadnji seji ustanovil za vse umrle dosmrtno ude večno sveto mašo, ki se bo darovala vsako leto dne 24. septembra, t. j. na dan smrti družbenega ustanovitelja, nepozabnega škofa A. M. Slomška. Zato Družba sv. Mohorja uljudno prosi, da bi se v bodoče vpisalo čim več novih dosmrtnih udov ter tako postali deležni časnih in večnih dobrot in milosti.

Z Bogom na delo za narod!

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka Marijina hči za zdravje, pravo spoznanje, vreden prejem sv. zakramentov, za mir in zmažo v skušnjavah. — Neko dekletko za pravo spoznanje, zmažo v skušnjavah, za dušni mir in potrpežljivost. — Pet oseb, da bi po Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu prav krščansko živele in bile zveličane. — Neki duhovnik. — Neka družina v veliki duševni in telesni stiski. — Neka Marijina hči, da bi stopila v samostan, za vredno prejetje sv. zakramentov, za čistost, za stanovitnost in za zmažo v skušnjavah. — Druga Marijina hči, da bi bila stanovitna v samostanu, v katerega je vstopila; da bi izpolnjevala voljo božjo in voljno in potrpežljivo prenašala vse križe in težave. — Dve materi priporočate v molitev svoje sinove v Ameriki za pravo spoznanje, za potrebno milost in stanovitnost v dobrem. — Neki mladenič za stanovitnost, čistost in zmažo v skušnjavah. — Marijina družba. — Bolna Marijina hči za pravo spoznanje, vreden prejem sv. zakramentov, dušni mir in zmažo v skušnjavah ter srečno zadnjo uro. — Brat in sestra, ki sta v tujini, da bi ne izgubila vere, vredno prejela sv. zakramente, za zmažo v skušnjavah in za izvolitev pravega stanu. — Neka bolna deklica za dobro spoved, moč v skušnjavah, za mir, zdravje na duši in na telesu.

— Članica Marijine družbe v hudih dušnih bojih glede izvolitve pravega stanu. — Neka župnika na Dolenjskem, ondotni gospod župnik in Marijina družba. Članica te Marijine družbe priporoča v molitev vse svoje sorodnike, da bi čednostno in v strahu božjem živeli, sebe pa priporoča v molitev, da bi si izvolila pravi stan in dosegla srečno zadnjo uro.

ZAHVALE.

Za razne od Boga prejete dobrote se zahvaljujejo: A. S., Marijina hči, za srčni mir. — Neka članica Marijine družbe Preddvorom presv. Srcu Jezusovemu in Materi božji. — Marija Heinšek za dušno in telesno zdravje. — J. Marincič iz Trsta sv. Jožefu za zadobljeno milost. — E. P., Dobrepolje, Mariji Pomočnici na Rakovniku za zadobljeno zdravje. — I. M. iz Črnega vrha.

PRAZNIKA SV. JOZEFA IN MARIJINEGA OZNANJENJA

se bosta praznovala ob svojih navadnih dnevih: 19. in 25. sušca, veliko sredo oziroma velikonočni torek; dasi se — to velja samo za duhovnike — njih oficija preneseta, kakor pove direktorij.

Ker so med »Odpustki« po zmoti izostali oni za praznik sv. Jožefa, jih imate tukaj:

19. Sreda. Sv. Jožef. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor prvi dan tega mesca; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; c) udom Dejanja sv. Definstva; d) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) udom bratovščine prečistega Srca Marijinega; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine za duše v vicah. — Tretjednikom vesoljna odveza.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

»Bogoljub« se tiska letos v 25.000 izvodih. Še dosti lepa številka. Nagrade nabiralcem so se razposlale; kdor je ni dobil, ako jo je zaslužil, naj piše in jo prejme še vedno. Te nagrade pa ostanejo razpisane trajno; tudi kdor med letom dobi toliko in toliko novih celoletnih in plačujočih naročnikov, vedno dobi nagrado.

S štajarskega odnekod se nam piše: »Bogoljub« prinaša le bolj dopise s Kranjskega. Na to bodi prijazno opomnjeno: »Bogoljub« prinaša vse dopise, odkoder jih dobi. »Bogoljub« ni Kranjec, ampak Slovenec; on ne pozna razločka med Kranjci in Nekranjci. Le pošiljajte pridno dopise iz vseh kotov in koncev naše domovine; vse bo enako sprejeto. Samo da so pravilno pisani! One, ki pa pravilno ne znajo

pisati, bi pa lepo prosili, naj se nikar ne spravljajo na pisanje. Taki dopisi so uredniku prava pokora. Če želijo, da je iz njih kraja kaj poročila, naj naprosijo kakega takega, ki je zmožen pravičnega pisanja.

»Bogoljub« bi zelo rad prinašal kratke cerkvene novice iz vseh slovenskih škofij: birmo, duhovske spremembe, misijone in druge cerkvene slovesnosti. Obrnili smo se že parkrat privatno do posameznikov, naj nam pošiljajo take novice. A le iz Gorice dobivamo redno kratka poročila, od drugod doslej ne. Danes so nam prvič doposlana poročila s Koroškega. Zato zdaj javno prosimo, naj bi se dobil iz vsake škofije en stalen poročevalec. Poročila morajo biti pa kratka, ker za dolga ni prostora. Kdor izmed naših prijateljev je tako prijazen, da to opravilo blagovoli sprejeti, prosimo, naj se javi uredništvu. Ljudje vedno želijo kaj »svojege« brati.

V eni prihodnjih številok bo pa »Bogoljub« prinesel pregled slovenske božje službe po mestih, kjer so Slovenci v manjšini, pa jih je vendar mnogo. Ta mesta so: Maribor, Celovec, Beljak, Gorica, Trst, Reka, Gradec, Dunaj, in če hočete še katero drugo. Nekaj podatkov že imamo. Želeti pa je, da nam iz vsakega teh mest pošljete natančen pregled: 1. cerkve, 2. redne slovenske pridige, 3. izredne pobožnosti (postne, šmarnice itd.), 4. bratovščine, družbe in društva, 5. priložnosti za spoved. Za Ljubljano bo pa sestavljeno posebe.

G. A. Č., Malo semenišče v Gorici. V »sveto detinstvo« vpisuje ljubljanski škofijski voditelj č. g. katehet Anton Čadež, Ljubljana, stolno župnišče. Najbrž pa tudi v Gorici kak gospodar; a kdo, to nam ni znano. — G. M. O. Zaželjene slike Jezusovega in Marijinega srca dobite v Ničmanovi prodajalni v Ljubljani, Kopitarjeva ulica. — Na Vašo željo bo »Bogoljub« v kratkem prinesel malo nauka o duhovnem obhajilu. Istotako se bo skušalo nekaterim drugim željam ustreči (če se lahko v vsaki veri zveliča itd. . .) — Nekaj poročil je šlo v koš, ker ni bilo mogoče iz njih nič poštenega skupaj spraviti.

K spisu »Konstantinski jubilej in slovensko romanje v Rim« je treba še to dodati: Pri presojanju cen našega in dunajskega vlaka je treba pomniti še to, da Dunajčani ne bodo obiskali tja grede Florence, kakor mi; da tudi ne bodo šli v Loreto, kar vožnjo zelo podaljša, ker Loreto leži zelo na strani od ravne črte med nami in Rimom; in nazaj grede ne bodo dajali za to ceno hrane in ne prenočišča. Pa vendar imajo toliko višje cene od naših. Iz tega je razvidno, da naše niso previsoke.

Cene vožnje in oskrbe.

III. razred 130 K; II. razred 200 K; I. razred 250 K.

Cene so od vseh postaj enake. Le za one, ki vstopijo v Vidmu, se cena zniža pri III. razredu za 5 K; II. razredu za 8 K; I. razredu za 10 K.

V teh cenah je obsežena voznina po železnici tja in nazaj, trikratna hrana na dan, računajoč od Bolonje do vštrevši Benetk, ter prenočišča v Rimu, Florenci in Benetkah. Prevoz prtljage v Rimu in Florenci od kolodvorov do hotelov in nazaj.

Priglasitev.

Priglase sprejema Odbor za rimsko romanje, Ljubljana, Alojzišče. Plačuje se istotam.

Pri priglasitvi naj vsak natančno naznani: 1. svoje ime, 2. stan, 3. bivališče, 4. pošto, 5. razred vožnje, 6. postajo, kjer bo vstopil, 7. če gre v Neapol ali na Malto, 8. če želi s katerim sopotnikom skupaj biti.

Sicer bodo pa itak skupine romarjev tako sestavljene, da bodo kolikor mogoče ljudje iz bližnjih krajev skupaj. Zlasti bodo še imeli svoje skupine oni iz raznih dežel oziroma škofij (Štajersko, Koroško, Goriško, Tržaško).

Za one, ki bi hoteli iti v Neapol ali na evharistični kongres na Malto, se bo skušalo od železnične uprave dobiti dovoljenje, da se bodo od Rima nazaj smeli voziti z romarsko karto. Ako bi se to ne dalo doseči, bodo dobili povrnjeno voznino nazaj.

Kdor misli iti v Neapol ali na Malto, mora to zdaj, ko se priglasil, naznaniti. Ako se jih priglasil več, se bo priredilo skupno potovanje.

Zadnji čas za priglasitev je velikonočna nedelja, 23. marec. Pa bolje, da to storite že prej in ne čakate zadnjega dneva.

Največ težav glede vlaka in še več glede stanovanja in hrane napravljajo oni, ki se prepozno oglase. Prvi pogoj za srečno izvršitev romanja in lep red je pravočasna priglasitev. Zato naj se nikdo ne zanaša na zadnje dneve, kakor se to navadno vselej godi; ker drugače pripravljalni odbor ne more sprejeti odgovornosti za red. Priglasite se torej vsi, ki mislite iti, **takoj, nemudoma**, da ne boste pozneje obžalovali, kakor se je to doslej še pri vsakem romanju godilo.

Dvignimo se — v sveto mesto!

Trastevere (ena izmed najstarejših in najznamenitejših rimskih cerkvâ) — Sv. Cecilije (grob sv. Cecilije, njen kip, kopalnica) — Sv. Petra v verigah (verige sv. Petra, Michelangelov kip Mozesa) — Sv. Praksede (steber, ob katerem je bil Kristus bičan) — Al Gesu (grob sv. Ignacija) — Sv. Klementa (kapela sv. Cirila in Metoda) — Ara coeli (grob sv. Helene, Bambino) — Sv. Ignacija (grob svetega Alojzija) — Pri treh studencih (kjer je bil sv. Pavel obglavljen) — Rimski forum (trg), Titov slavolok, Panteon, Trajanov forum, Kapitól, grič Janikel, Monte Pincio, vatikanski vrtovi, sikstinska kapela, kupola sv. Petra itd.

Po teh cerkvah je še mnogo več znamenitosti kakor one pri posameznih cerkvah omenjene. Vse znamenitosti bodo vodniki razkazovali in razlagali. Višek romanja pa je **sprejem pri sv. očetu**, ki bo ostal romarjem v trajnem spominu.

Loreto.

V sredo, 16. aprila ob 10. uri dopoldne odhod iz Rima. Popoldne ob 4. uri prihod v Asisi. Cerkev Porcijunkula, cerkev sv. Frančiška in sv. Klare. Božja služba. Večerja. Ob 9. uri odhod v Loreto.

V četrtek, 17. aprila ob 5. uri zjutraj prihod v Loreto. Obisk Marijinega svetišča. Sv. maša. Zajutrek. Ob 10. uri dopoldne odhod. Kosilo (zasilno) v vlaku. Zvečer ob 10. uri prihod v Benetke. Prenočevanje.

V petek, 18. aprila. Sv. maša. Zajutrek. Ogled Benetk. Ob 10. uri dopoldne odhod. Zvečer ob 10. uri prihod v Ljubljano.

Vsa podrobnejša določila za romarje bodo v knjižici „Rimski romar“, ki jo bodo vsi priglašenci pravočasno prejeli.

Duhovniki morajo vzeti s seboj celebret in za sprejem pri sv. očetu je predpisan talár.

Razpored romanja.

V ponedeljek, 7. aprila: Odhod iz Ljubljane okoli 4. ure popoldne preko Gorenjskega, Trbiža, Pontebe do Vidma, kjer se bodo pridružili Primorei, ki pridejo z južno železnico.

V torek, 8. aprila: Ob 5. uri zjutraj prihod v Padova. Obisk cerkve sv. Antona, služba božja in kratek ogled mesta. Odhod ob 10. uri. Ob 1. uri prihod v Bolonjo. Kosilo in kratek ogled mesta; grob sv. Katarine Bolonjske, grob sv. Dominika. Odhod ob 4. uri. — Prihod v Firence ob 8. uri. Večerja. Prenočevanje.

V sredo, 9. aprila: Sv. maša. Kratek ogled mesta. Odhod ob 10. uri. — Prihod v Rim ob 4. uri popoldne.

V četrtek, 10., petek, 11., sobota, 12., nedeljo, 13., ponedeljek, 14., torek, 15. aprila v Rimu.

Cerkev sv. Petra v Rimu, desno Vatikan.

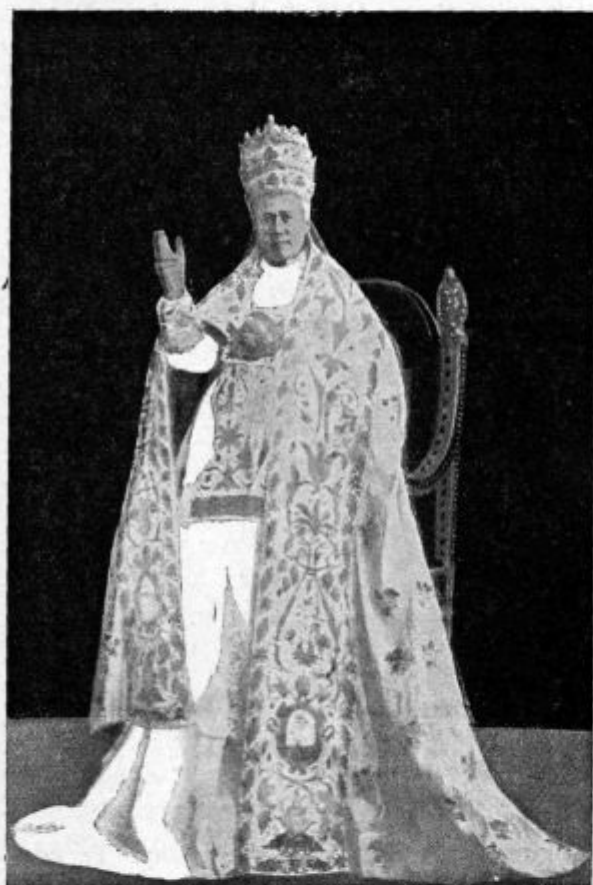
V Rimu.

Natančen program za bivanje v Rimu bo naznanjen v posebni knjižici. Tu bode nakratko označeno, katere svete kraje in posebnosti bomo v prvi vrsti pogledali.

Najprej sedem glavnih cerkvâ: Sv. Petra — Sv. Pavla (z grobovi sv. apostolov) — Sv. Janeza v Lateranu, mati vseh cerkvâ na zemlji (miza zadnje večerje, glave apostolov itd.) — Cerkev Marije Snežnice (jaslice, slika Marije Snežne, ki jo je baje slikal sv. Luka itd.) — Sv. Lovrenca (grobovi sv. Lovrenca in sv. Štefana, sv. Justina in mnogih drugih svetnikov; grob Pija IX. itd.) — Sv. Križa (z relikvijami Gospodovega trpljenja) — Sv. Sebastijana (njegov grob). — Dalje: Katakombe — Svete stopnjice, po katerih je šel Kristus pred Pilata — Marmertinska ječa (ječa sv. Petra) — Kolosej, kjer so mučenci umirali. — Dalje cerkve: Sv. Andreja na Kvirinalu (grob sv. Stanislava) — Sv. Neže (grob sv. Neže) — Marije

III. slovensko romanje v Rim v konstantinskem jubilejnem letu 1913.

Slovenci — katoliški Cerkvi vedno zvesti!

Sveti oče Pij X.

Letos obhaja sv. Cerkev velik jubilej — 16 stoletni spomin preznamenitega zgodovinskega dogodka, da je dal prvi krščanski rimski cesar Konstantin prej zatiranemu in krvavo preganjanemu krščanstvu svobodo. V proslavo tega dogodka, ki je eden najimenitnejših v svetovni zgodovini, se bodo vršile slovesnosti po vsem katoliškem svetu; največje pa v Rimu, središču katoliškega sveta. Rimski pripravljalni odbor za proslavo 1600 letnice vabi katoličane vsega sveta letos v Rim.

Slovenci nismo bili skupno v Rimu že trinajst let. Letos je zopet lepa prilika za to. Pojdimo, da spričujemo očitno svojo vero, ki ji je dal Konstantin svo-

bodo! Pojdimo, da izrazimo hvaležnost za neprecenljivi dar te vere, ki ima svoje središče v Rimu! Pojdimo, da pokažemo vdanost in zvestobo sveti rimski stolici! Pojdimo, da se predstavimo in poklonimo očetu katoličanstva kot njemu neomajno vdani narod!

polni odpustek: a) tistim, ki danes eno uro molijo ali premišlujejo v spomin, da je ta dan Jezus postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa; spoved in sv. obhajilo danes ali pa drugi teden; b) tistim, ki danes ali jutri obišejo »božji grob« in molijo v namen svetega očeta; spoved in sveto obhajilo danes ali na velikonočno nedeljo; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkvâ.

21. Veliki petek. Kdor danes popoldne od 3. ure naprej ali jutri od 11. ure dopoldne žalostni Materi božji vsaj pol ure dela družčino z molitvijo ali premišljevanjem, dobi popolni odpustek tisti dan, ko opravi velikonočno spoved in gre k sv. obhajilu.

23. Nedelja. Velika noč. Popolni odpustek: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkvâ; b) udom rožnivenške bratovščine; c) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski in farni cerkvi; d) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi ali črni škapulir; f) udom družbe krščanskih družin; g) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

25. Torek. Oznanjenje Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor šesti dan tega mesca; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom Marijine družbe; e) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; f) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; g) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; h) udom družbe krščanskih družin; i) udom bratovščine za duše v vica; j) udom rožnivenške bratovščine; k) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

30. Nedelja, zadnja v mesecu. Popolni odpustek tistim, ki trikrat na teden molijo sv. rožni venec.

Darovi.

Izkaz darov za Bosno.

A. Darovi v denarju: Za sirote: Marijina družba Radeče 5 K 10 vin.; M. Ivanc 20 K; H. Stare nabrala 7 K 30 vin.; uredništvo »Bogoljuba« 146 K 7 vin. — Za razglednice: Modic, šentjakobska Marijina družba, 2 K 80 v.; H. Stare, Marijina družba v Lihtenturnu, 6 K 50 vin.; Mater Mihaela, Škofja Loka, 17 K 62 vin.; gdč. Grebenc 1 K 50 vin. — Za misijon v Bosni: U. Gautroža 2 K; F. Cimerman 1 K; uredništvo »Bogoljuba« nabralo 632 K 88 vin.; M. Kurnik od Marijine družbe 10 K; J. Lempelj, Vranksko, 5 K; J. Kobal 3 K; H. Dolžan 2 K 20 v. — Za novomašnike: Uredništvo »Bogo-

ljuba« nabralo 134 K 51 vin. — Za cerkev sv. Jožefa v Palah: 5 K. — Za cerkev sv. Antona v Bihaču: 5 K. — Za božičnico v Bosni: A. in M. D. 10 K; gdč. Drganc 3 K; dve neimenovani iz Štajarskega 8 K 20 vin.; č. g. dr. Jančič 20 K; M. Trink, Radeče, 20 K; M. Rode, Dunaj, 15 K; gdč. A. Kušar 2 K; M. Kranjc, Vrbeje, 12 K 20 vin.; M. Malle 5 K; Marij. Malle 2 K; M. Ogris 1 K; K. Gabriel 50 vin.; družina Stih, št. Janž na Koroškem, 7 K 50 vin.; I. Klopčavar 1 K; A. Černe 1 K; Marijina družba Sv. Jernej po č. g. Likarju 42 K 20 vin.; gdč. P. Vider 2 K; neimenovana za pokojnika 20 K; gdč. Kačar od neimen. 20 K. — Kruh sv. Antona: Neimen. po gospe Goričan 5 K; uredništvo »Bogoljuba« 8 K. — Iz nabiralnika pri Ničmanu, Ljubljana: 17 K 40 vin.

B. Različni darovi za Bosno: Neimenovan umetalni ogenj za novo sv. mašo; gdč. Kocbek, Gradec, 1 mašni plašč, 6 purifikatorijev, 6 krasno vezenih pal, 1 antipendij z beneškim ročnim delom; gdč. I. Lemair, volno za nogavice; M. Zarič, 1 star misale; Al. Dragan 2 blazinici, 5 metrov šifona; č. g. župnik Potokar 1 škatljo starih paramentov, 7 oltarnih blazinic; Polanc M. nabrala: 13 brisač, 7 servijetov, 1 namizni prt, 3 naprsnike za kolarje, 6 prevlek za zgglavje, platno, razne čipke, 1 mašno srajco, 1 predpasnik, 4 pare nogavic, 1 suknjico, 2 rjuhi, 1 zgglavnik, platna za cerkveno perilo, nabavila 2 plašča za ministrante, platna za albo, 2 podobi, 1 albo, 2 roketa za ministrante, 1 namizno poğrinjalce, dvoje širokih čipk za oltarne prte, 2 humeralija, 1 ustavek za zgglavje, 1 hlače, 6 žepnih robcev, 2 metra gradeljna, 9 kozarcev, 1 lonček, 1 križ, 2 šopka, 8 ovratnikov, 5 cingulum, podobice, rožnevence, svetinjice in druge drobnarije; M. G. dva letnika »Dom in Sveta«, dva letnika »Planinskega Vestnika«, 1 par čevljev; gdč. Plotsch 1 oltarni prt; po č. g. o. superiorju 1 zavitek starih paramentov, 3 deklishe obleke, 2 čepici, 6 ovratnikov; M. Nerat 20 novih srajc; neimenovana 2 pleteni srajci; M. Leščak 4 nove srajce in 12 nogavic za sirote; M. Krek 9 komadov otroških oblek; č. g. župnik Potokar 1 zavitek perila za dijake, eno škatlo ovratnikov; M. Kurnik nabrala v Škofji Loki: 1 klobuk, platna za 2 rjuhi, 1 rjuhu, 5 oblek; več neimenovanih obleke; M. K. poslala sledeče darove: 3 rjuhe, 4 srajce, 12 kril, 20 robcev, 7 hlač, 4 predpasnike, 30 jopičev, 12 parov obuvala, 2 odeji, 1 suknjo, 3 dežnike, 24 žlic, 12 vilic, 3 oprsnike, 1 namizni prt, 12 nogavic, 6 kril, 3 čepice, 1 kovček; neimenovana gdč. zabojček slaščic; Ap. Šraj 1 zavitek blaga; M. Kurnik nabrala v Ljubljani: 2 odeji, 10 robcev, 4 jopice, 4 krila, 1 škatlo igrač, 6 podob v okvirju, 200 podobic; N. Straža 6 izvodov knjige A. M. Slomšek; M. Kačar nabrala 3 oblekce, 6 parov nogavic, škatlo igrač; I. Kobal 2 lepi rjuhi in znamke; gdč. F. Fabijan svilen antipendij.

Za cerkev sv. Jožefa. Preč. g. stolni dekan Kolar 200 K. — Vlč. g. svetnik Šalehar in g. K. Pollak ml. po 100 K. — † Terezija 60 K. — Vlč. g. Stroj, Henrik Starkel, vlč. g. Val. Bernik in Franc Tisingar po 20 K. — Franca Grden 15 K. — M. Škrlep 10 K. — Marija šeme nabrala 35 K. — Ana Keber nabrala 10 K. — Franca Šegatin 6 K. — Vlč. g. M. Poljak in J. Punčuh po 5 K. — Več neimenovanih 183 K.

Za balkanski odsek Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Iz Križev pri Tržiču 10 K; župnija Dob 5 K; F. Sakser v New-Yorku 10 K.

Za bolgarski misijon. Župnija sv. Jošt pri Vrhniku 3 K; župnik F. Zbašnik 10 K; župnik M. Ulčnik 10 K; vikarij J. Fon 50; Marijina družba na Robu zbrala 16 K 42 vin.; ob predavanju na Ježici 40 K; ob predavanju na Viču 12 K 60 vin.; župnija sv. Lovrenc v Slov. goricah 35 K; župnija sv. Trojica 30 K; M. Kočar zbrala 30 K; gospa M. 10 K.

Za bolgarski vsakdanji kruh. Župnik G. Potokar 20 K; dobrotniki iz Celja 20 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva«. Do 18. februarja so poslali darove čč. gg.: Karel Čigon, kurat na Vojsčici, 5 K 60 vin.; Evgen Legat, katehet v Ljubljani, 20 K 66 vin.; svetnik S. Zupan, župnik na Ježici, 40 K; Jan. Jereb, župnik v Škocijanu pri Turjaku, 7 K; Ign. Leban, župnik, Batuje na Goriškem, 11 K 70 vin.; Jos. Plantarič, župnik na Dobrovi, 46 K 78 vin.; Jak. Bajec, župni upravitelj v Osilnici, 33 K 64 vin.; Janko Borštinar, župni upravitelj v št. Lenartu, 7 K; Jurij Karlin, župnik v Sorici, 17 K; Anton Rutar, kaplan v Tominu, 63 K 14 vin.; Henrik Verk, dekan na Vidmu ob Savi, 10 K; V. Vondrášek, župnik v Podbrezju, 34 K 32 vin.; Janez Mavec, zasebnik v Prevaljah, 36 K 26 vin.; Ivan Debevec, župnik, Budanje, 15 K; Anton Mrkun, župnik na Homcu, 5 K; Val. Zabret, župnik v št. Vidu nad Ljubljano, 45 K; Fr. Andrejšek, vikar v Sedlu na Goriškem, 5 K; vikarstvo Avče na Goriškem 32 K 24 vin.; Ivan Perko, kaplan v Šmarjeti, 15 K; Ignacij Nadrah, uršulinski spiritual v Škofji Loki (notranja šola), 60 K; And. Rustja, kaplan v Solkanu, 14 K; Jos. Rogelj, kaplan v Kostanjevici, 9 K; g. Helena Kajžar, Podkoren, 6 K.

Za bolgarske misijone. Fr. Onič 3 K 20 vin.; več darovalk iz Bučke 14 K 70 vin.; dekliška M. D. v Šmihelu pri šoštanju 90 K; A. Seljak 2 K; Fr. Skala 3 K; Blaž Gerčar 10 K; gosp. dekan Schweiger 5 + 5 K.

Za najpotrebnejše misijone. Neimen. iz Zabnice 20 K; neimen. 2 K; iz Trebnjega 5 K; misijski odsek M. D. v Kanalu 35 K 40 vin.

Za cerkev v Derviški Mogili. Neimen. iz Zabnice 20 K.

Za bolgarske sirote (kruh sv. Antona). I. Schiller, Skočidol, 10 K; P. Kraigher, Postojna, 2 K; za Kara Agač Terezija Fuchs, Semič, 20 K; Fr. Skala 3 K; M. Teran 5 K; g. Podjed 1 K.

Za cerkev sv. Jožefa. Helena Hrastnik 5 K 90 vin.; J. Hočevar, Ambrus, 2 K.

Za bolgarske sirote, oziroma ranjence na poziv bolgarskih princezin zbrala mladina pri Sve-tem Benediktu v Slov. goricah 106 K.

Za Salezijance. J. Marolt, Sv. Križ, 5 K.

Za japonski misijon. J. Marolt 5 K.

Za bosanski misijon. Terezija Fuchs 20 K; M. D. v šoštanju 10 K; družina Gostinčar, Ihan, 6 K; Fr. Skala 3 K.

Za kitajski misijon. Terezija Fuchs 20 K; M. D. v šoštanju 9 K; Fr. Skala 3 K.

Za ranjence in sirote v Odrinu. Ter. Fuchs 20 kron.

Za afrikanske misijone. M. D. v šoštanju 20 kron 14 vin.; Fr. Skala 3 K.

Za bratovščino sv. Rešnjega Telesa. J. Malovič, Pariz, 5 K.

Za sv. maše. Iz Ambrusa 4 K.

Za Detinstvo. Fr. Skala 2 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Skala 2 K; g. dekan Schweiger 5 K.

Za cerkev Jezusovega Srca na Beneškem. Fr. Skala 2 K.

Za poganke otroke. S. Lucini, neimenovan 20 K.

Za ljubljansko dijaško kuhinjo. Gosp. dekan Schweiger 5 K.

Za dobre namene. Neimenovan po g. kaplanu Gostiša, Trnovo, 20 K; Terezija Klinec, Dobropolje, 10 K.

Marica Cimperman, učenka na Polzeli, nabrala za odkup afrikanških sužnjev 1380 znamk.

Zabrenkal bom . . .

Zabrenkal bom visoko pesem ljubljencu svojemu v pozdrav, da zazvenela v melodiji srca najslajša bo ljubav.

Kar duša dolgo je sanjala, naj zlije se v mogočni spev, in svetotajno hrepenenje naj v strunah najde svoj odmev.

Kot poje slavček v zarji zlati jutranjo pesem sred poljan, tako, o Jezus, moja pesem iz strun naj prikipi na dan!

Fr. M.

Višjega štab. zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhosto, teženje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. — Dobiva se samo v lekarni pri „Crnem orlu“ na Novem trgu v Celovcu.

NOVI MOLITVENIKI:

Getzemani in Golgota.

Šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Premišljevanja in molitve v čast bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Po nemški izdaji priredil Fr. Ks. Steržaj. Cena platno, rdeča obreza K 2'60; šagrin, zlata obreza K 3'60.

Kdor bo pridno prebiral ta pretresujoča premišljevanja o Gospodovem trpljenju, bo deležen velike duhovne milosti. Ob resnih dnevih sv. postnega časa, posebno pa ob urah preizkušnje, ko občutimo najbolj bridkost in resnobo človeškega življenja, bomo vzeli v roko to knjigo z neko sladko tolažbo v srcu in črpali bomo iz nje uteho, katero bi med svetom zastoj iskali. Premišljevanja so tako lepa in koristna, da bomo našli v njih vedno nove misli; čim večkrat jih bomo brali, tem ljubša nam bodo. Knjiga ima pri vsej svoji obširnosti priročno žepno obliko in ob koncu popoln molitvenik.

Tolažba dušam v vicah.

Molitvenik s premišljevanji o vicah. Priredil župnik Fr. Bleiweis. Cena: rdeča obreza K 1'20, zlata obreza K 2'—, šagrin zlata obreza K 2'60.

Bog hoče, da pomagamo ubogim dušam v vicah, do katerih nas veže krščanska ljubezen do bližnjega, ki niti s smrtjo ne neha. Bog bo stoteren plačnik za vsako delo krščanskega usmiljenja. Zato sezimo po tem molitveniku, ki ima tako vzvišen in blag namen pomagati trpečim bratom v vicah.

Marija, kraljica src.

Nauk blaženega Grinjona Montfortskega o pravi pobožnosti do Matere božje. Rdeča obreza K 1'60, fina šagrin zlata obreza K 2'40.

To zlato knjigo naj si nabavi vsak, komur je na tem, da Marijo prav časti in se obvaruje napačne pobožnosti, ki je pogubila že mnogo duš. Molitvenik ima prekrasno vsebino in bo navdal bralca s posebnim sladkim in tolažbe polnim otroškim zaupanjem do Marije. Za člane Marijinih družb ni lepšega berila, kakor je ta zlata knjiga.

Mati čudovita.

Šmarnice. Spisal dr. Josip Jerše, c. kr. profesor v Ljubljani. Cena: rdeča obreza K 2'—, šagrin zlata obreza K 3'—.

To je krasen venec premišljevanj za mesec majnik, ki ga je spletel priljubljeni pridigar ljubljanski dr. Josip Jerše. V teh krasnih premišljevanjih najdemo čisto nove, izvirne misli, ki nas vabijo k češčenju in zaupanju do nebeške Kraljice. Pridejan je kot dodatek kratek molitvenik iz prelepe Marijine knjige „Marija, Kraljica src,“ v kateri je pobožen častilec Marijin bl. Grinjon razlil gorka čustva pobožnosti in ljubezni do Marije.

Pot v nebesa.

ali življenje udov tretjega reda sv. Frančiška.

Spisal O. Nikolaj Meznarič. VI. natis 1912. Rdeča obreza K 1'80, zlata obreza K 2'40, fin šagrin K 3'20.

Novi natis tega krasnega molitvenika za tretjerednike je spopolnjen z vsemi najnovejšimi molitvami in določbami sv. stolice, ter tudi drugače stvarno in jezikovno izboljššan.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.